

31200 VI

**Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie (VI)
voor het jaar 2008**

Nr.

**VERSLAG HOUDENDE EENLIJST VAN VRAGEN EN
ANTWOORDEN**
Vastgesteld

De vaste commissie voor Justitie, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.
Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
De Pater-van der Meer

De griffier van de commissie,
Nava

Nr	Vraag	Blz	van	tot
1	<p><i>Worden er acties ondernomen om de leesbaarheid van de begroting te bevorderen? Zo ja, welke en wanneer kunnen wij de resultaten van deze acties verwachten?</i></p> <p>Het verbeteren van de leesbaarheid van de begroting is een continu proces. Deze verbeteringen moeten binnen de door het Ministerie van Financiën opgestelde kaders plaatsvinden. Binnen deze kaders gaat bij Justitie, voor wat betreft de leesbaarheid, de aandacht uit naar de indeling van de artikelen en de wijze van presentatie.</p>	3		
2	<p><i>Hoe vindt afstemming tussen Justitie en Jeugd en Gezin plaats voor wat betreft de prestatie-indicatoren en de meting van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid?</i></p> <p>De opzet van het nieuwe begrotingshoofdstuk voor Jeugd en Gezin is vanzelfsprekend een verantwoordelijkheid van mijn ambtgenoot voor Jeugd en Gezin. Medewerkers van Justitie, belast met het onderdeel jeugdbescherming die voor dit onderdeel werken onder verantwoordelijkheid van de Programmaminister voor Jeugd en Gezin, zijn nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van de begroting Jeugd en Gezin. Met de keuze voor een programmaminister voor Jeugd en Gezin is het mogelijk geworden directere en dus ook betere afstemming te realiseren over (de ontwikkeling van) relevante prestatie-indicatoren.</p>	3		
3	<p><i>Bestaan er mogelijkheden om in specifieke gevallen flexibel om te gaan met de inkomensgrenzen van de kennismigrantenregeling?</i></p> <p>De salarisgrenzen van de kennismigrantenregeling zijn neergelegd in artikel 1d van het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen jo. par. 21 sub f van de Uitvoeringsregels Wav (jaarlijkse indexering van de salarismnorm). Dit artikel kent enige flexibiliteit door verschillende inkomenscriteria te hanteren voor kennismigranten van 30 jaar en ouder, kennismigranten jonger dan 30 jaar en wetenschappelijk onderzoekers. Naar verwachting zal er nog vóór het einde van dit jaar voor afgestudeerde buitenlandse studenten een apart salaris criterium van kracht worden.</p> <p>Binnen deze vier verschillende categorieën is geen verdere flexibiliteit mogelijk, in die zin dat er ruimte is om in bijzondere omstandigheden af te wijken van het geldende inkomenscriterium. Een dergelijke flexibiliteit is ook niet wenselijk omdat de ervaring leert dat er in de praktijk te vaak een beroep op een afwijkingsmogelijkheid zal worden gedaan, hetgeen de helderheid en de snelle uitvoering van de regeling zou schaden.</p> <p>Overigens kan ook een vreemdeling die niet als kennismigrant wordt aangemerkt toegang krijgen tot de Nederlandse arbeidsmarkt. De werkgever dient dan een tewerkstellingsvergunning aan te vragen. CWI beslist op deze aanvraag, veelal na toetsing op aanwezigheid van prioriteitgenietend aanbod (arbeidsmarkttoets).</p>	8		
4	<p><i>Welke specifieke maatregelen vallen binnen het programma "Veiligheid begint bij voorkomen"? Op basis van welke indicatoren zal de effectiviteit van de maatregelen in het kader van het programma "Veiligheid begint bij voorkomen" gemeten worden?</i></p> <p>De doelstelling van het kabinet – de reductie van criminaliteit met 25% - dient bereikt te worden in het jaar 2010. Voor een toelichting over specifieke maatregelen en wijze van monitoren wil ik uw Kamer verwijzen naar een afzonderlijke brief over het project Veiligheid begint bij Voorkomen die uw Kamer nog voor de behandeling van de Justitiebegroting zal worden toegezonden.</p>	8		
5	<p><i>Op welke wijze zal de twee maal 15 miljoen euro die via motie-Van Geel c.s. (31200, nr. 16) ter beschikking wordt gesteld voor de bestrijding van zware criminaliteit worden ingezet?</i></p> <p>De extra middelen worden aangewend voor gerichte versterking van capaciteit en</p>	9		

deskundigheid voor de opsporing en vervolging van financieel-economische criminaliteit, cybercriminaliteit en georganiseerde misdaad.

Vóór de begrotingsbehandeling ontvangt u door middel van een Nota van Wijziging en de brief over het project Veiligheid begint bij Voorkomen nadere informatie over de precieze toedeling van de extra middelen.

- 6 *Wat is de ontwikkeling van het aantal Officieren van Justitie en het aantal rechters in de afgelopen tien jaar? Wat is de verwachte ontwikkeling in de komende vier jaar?* 9

Voor een historisch overzicht van de aantallen werkzame rechters en officieren wil ik graag verwijzen naar het jaarlijks verschijnende rapport 'Kerngegevens Overheidspersoneel' van het ministerie van Binnenlandse Zaken (meest recente versie gepubliceerd op 20 november 2006). In dit rapport wordt onder meer de ontwikkeling van het aantal werkzame personen in de rechterlijke macht weergegeven van 1998 tot en met 2005. Daarnaast wordt door de rechtspraak in zijn jaarverslag uitgebreid verslag gedaan van de personele ontwikkelingen voor wat betreft het aantal rechters.

Aangezien de sturings- en bekostigingsrelatie tussen het ministerie en de rechtspraak en het Openbaar Ministerie niet plaatsvindt op basis van het aantal fte's of bezetting, maar hoofdzakelijk op basis van instroom en productie, zijn prognoses van het aantal werknemers niet beschikbaar.

- 7 *Klopt het dat in verschillende stukken verschillende doelstellingen worden gehanteerd voor de terugdringing van criminaliteit? Is het ijkjaar 2002 of 2003, en gaat het om het bereiken van een reductie met 25 % in 2011 of een streven naar een reductie met 25 % in 2011? Is het ijkpunt daarbij 1 januari of 31 december 2011?* 9

Met betrekking tot het ijkjaar in verschillende stukken verwijs ik naar hetgeen daarover in het debat over het beleidsprogramma op 19 juni jl. met uw Kamer is gewisseld. In dat debat is aangegeven dat in het Coalitieakkoord een kennelijke schrijffout (het ijkjaar 2003) is opgetreden en dat in het beleidsprogramma van het kabinet deze vergissing is gecorrigeerd naar het bedoelde ijkjaar, te weten 2002.

- 8 *Welke prioriteiten op het gebied van mensenhandel gelden de komende periode en hoe wordt dit financieel vertaald?* 9

Mensenhandel is een zeer ernstig vergrijp en is mede daarom één van de zes landelijke speerpunten in de opsporing en vervolging van zware of georganiseerde criminaliteit. Helder toezicht, informatie-uitwisseling tussen bestuur en politie en internationale samenwerking, zijn elementen die absoluut noodzakelijk zijn voor het voorkomen en bestrijden van mensenhandel. Deze worden gecombineerd in de programmatische aanpak. Om de voortgang van deze activiteiten te monitoren en een extra impuls te geven, wordt voor het eind van het jaar een 'Task Force Aanpak Mensenhandel' opgericht. Deze Task Force, onder voorzitterschap van de procureur-generaal, portefeuillehouder aanpak mensenhandel, is bedoeld om partijen bij elkaar te brengen, knelpunten op te lossen, ervaringen uit te wisselen en de lokale/regionale aanpak te ondersteunen. De keuze van de maatregelen onder deze Task Force zal onder andere gebaseerd zijn op de knelpunten en aanbevelingen uit de vijfde rapportage van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel. Binnen de programmatische aanpak mensenhandel zal financieel rechercheren steeds een specifiek aandachtspunt zijn.

In aanvulling op de aanpassingen inzake de verblijfpositie van slachtoffers van mensenhandel genoemd in de brief van de Staatssecretaris van Justitie van 18 oktober 2007 zal ook de aanbeveling van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel om bij het verlenen van voortgezet verblijf ook een veroordeling voor een ander delict mee te wegen, mits er aangifte is gedaan van mensenhandel en dit delict ook ten laste is gelegd, in het beleid worden opgenomen.

Wanneer er uit een bepaald herkomstland veel potentiële slachtoffers naar Nederland komen, worden er Speciale Actie Teams naar het land van oorsprong gestuurd om preventief in te grijpen. Deze speciale Actie Teams worden samengesteld uit medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en de Marechaussee die deskundig zijn op

het gebied van documentfraude en potentiële slachtoffers van mensenhandel in kaart kunnen brengen.

De campagne 'Schijn bedriegt' met de Stichting M. zal begin 2008 worden herhaald. In de landelijke prioriteiten politie 2008-2011 (Programma Versterking Aanpak Georganiseerde Misdaad) is de aanpak van mensenhandel opnieuw als een van de speerpunten benoemd. Ook in de afspraken met het OM is mensenhandel als prioriteit opgenomen.

- 9 *Hoe vaak is in 2006 en 2007 sprake geweest van persoonsverwisseling als het gaat om het uitzitten van een gevangenisstraf? Wat is de doelstelling van de regering ten aanzien van 2008?* 9

Binnen de strafrechtspleging is een zorgvuldige vaststelling van de identiteit van de verdachte of veroordeelde een elementaire voorwaarde voor de rechtmatigheid en doeltreffendheid van het justitiële overheidsoptreden. Doelstelling is uiteraard dat geen persoonsverwisselingen mogen voorkomen. In de brief van 6 december 2006 (Kamerstukken II, 2006-2007, 30800 VI / 29271 nr. 23) is een programma geschetst dat beoogt de identiteitsvaststelling in de strafrechtsketen op een (veel) hoger plan te brengen. Het aantal persoonsverwisselingen bij het uitzitten van een gevangenisstraf in 2006 en in 2007 is onbekend omdat dit structureel wordt geregistreerd.

Wel zijn gegevens bekend uit een gehouden steekproef. In een drietal penitentiaire inrichtingen werden begin 2006 van 707 gedetineerden vingerafdrukken afgenomen. Deze werden vergeleken met het vingerafdrukkenbestand van de Nederlandse Politie, HAVANK. In 7% van de gevallen bleken de vingerafdrukken in HAVANK bekend onder andere namen dan die waaronder de betrokkene in de penitentiaire inrichting was geregistreerd. Het staat overigens nog geenszins vast dat daar ook persoonsverwisselingen bij waren en dat de betrokkenen niet terecht gedetineerd zouden zijn. Het onderzoek daarnaar vindt thans nog plaats. Voorts is op dit moment een inhaalslag gaande, waarbij de vingerafdrukken van de totale huidige populatie bij de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) worden afgenomen. In dat verband lopen eveneens reeds onderzoeken naar onregelmatigheden. Op dit moment zijn in de lopende onderzoeken (nog) geen persoonsverwisselingen vastgesteld. Dit betekent niet per definitie dat persoonsverwisselingen nimmer voorkomen. In 2008 wordt het hiervoor bedoelde programma verder uitgevoerd dat er juist op gericht is alle twijfel over identiteitsvaststelling weg te nemen.

- 10 *Is de technische apparatuur om identiteitsdocumenten te controleren nog van deze tijd of dient deze te worden gemoderniseerd? Als gemoderniseerd moet worden, wanneer gaat dat gebeuren en wat zijn de kosten?* 9

Voor de controle van identiteitsdocumenten in de strafrechtsketen zal gebruik worden gemaakt van up-to-date apparatuur. Op dit moment wordt de kwaliteit van de apparatuur die in de markt is getest. Met name wordt onderzocht of die apparatuur in staat is de functies uit te voeren die worden vereist respectievelijk gewenst. Dit onderzoek loopt tot eind 2007. Daarna worden besluiten genomen over het aantal in gebruik te nemen apparaten. Vooruitlopend op die besluitvorming kunnen nog geen uitspraken worden gedaan over de kosten.

- 11 *Welke technologieën hebben de mogelijkheden vergroot van surveillance en controle? Worden deze technologieën nu al gebruikt? Zo ja, wat zijn de extra kosten? Zo nee, waarom worden ze nog niet gebruikt?* 9

Technologieën zoals onder andere video- en cameratoezicht hebben op het gebied van criminaliteit en veiligheid tot een vergroting van de mogelijkheid van surveillance en controle geleid. Van dergelijke technologieën wordt op dit moment al gebruik gemaakt. Voor het ministerie van Justitie brengt het gebruik van dergelijke technologieën vooralsnog geen extra kosten met zich.

- 12 *Hoe blijkt uit de opkomst van "privacy enhancing technologies" dat bescherming van* 9

privacy en veiligheid niet zozeer tegengestelde dimensies zijn, maar juist in samenhang moeten worden gezien?

Dat er zoveel belangstelling voor deze technologie is, geeft uitdrukking aan het streven zo goed mogelijk te werken aan tegelijk veiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer. 'Privacy enhancing technologies' is de verzamelnaam voor verschillende technieken in informatiesystemen om de bescherming van persoonsgegevens te ondersteunen. Alleen al de kwaliteitsverbetering van de gegevens die van 'privacy enhancing technology' het gevolg is, leidt er dikwijls toe dat minder gegevens van minder personen verwerkt behoeven te worden met het oog op versterking van de veiligheid. Verder bieden 'privacy enhancing technologies' mogelijkheden tot feed back en controle door betrokkenen. Ook is het mogelijk bestanden in geanonimiseerde vorm met elkaar te vergelijken zodat in veel geringere mate persoonsgegevens behoeven te worden uitgewisseld. Doeltreffendheid én doelmatigheid van zowel het werken aan veiligheid als het beschermen van persoonsgegevens worden zo ondersteund.

- 13 *Welke opdracht krijgt de adviescommissie mee die de problematiek tussen privacy en veiligheid in kaart moet brengen? In hoeverre omvat dit een evaluatie van de Wet bescherming Persoonsgegevens? Wanneer treedt deze adviescommissie in werking en hoeveel tijd krijgt de commissie om met zijn conclusie te komen?* 9

We vragen de commissie ons te adviseren over regulering van, voorlichting over, werkwijzen bij en wellicht protocollering van de omgang met persoonsgegevens, zodat deze de veiligheid van personen bevorderen. Dit tegen de achtergrond van technologische ontwikkelingen en een dynamische internationale context. De commissie zal eind van dit jaar van start gaan en wij gaan ervan uit dat zij medio 2008 met haar advies komt. Het gaat hier niet om een onderzoek naar de effecten en de werking van de Wet persoonsgegevens in de praktijk. Voor deze evaluatie verwijs ik naar mijn antwoord op vraag 74.

- 14 *Wat is het percentage van overlast en criminaliteit dat gerelateerd is aan illegaal verblijf ten opzichte van alle overlast en criminaliteit? Is het percentage van overlast en criminaliteit dat gerelateerd is aan illegaal verblijf dusdanig hoog dat dat de prioriteit die het kabinet er aan geeft rechtvaardigt in vergelijking met bijvoorbeeld de georganiseerde misdaad in het algemeen en de straatcriminaliteit?* 9

Het percentage van overlast en criminaliteit dat gerelateerd is aan illegaal verblijf ten opzichte van alle overlast en criminaliteit is niet bekend. Uit onderzoek, zoals het onderzoeksrapport van het Rotterdams Instituut voor Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek (RISBO) *Illegale vreemdelingen in Nederland; Omvang, overkomst, verblijf en uitzetting*, (Kamerstukken II, 2002/03 just02-733), is gebleken dat illegaal verblijf gepaard gaat met diverse vormen van criminaliteit en overlast. Blijkens dit onderzoeksrapport wordt ruim één derde van de illegale vreemdelingen die staande worden gehouden, verdacht van het plegen van (voornamelijk diefstal gerelateerde) delicten.

Het politieke vreemdelingentoezicht dient ter handhaving van de Vreemdelingenwet. Met het oogmerk van een zo doelmatig mogelijke inzet van de handhavingcapaciteit van de vreemdelingenpolitie, ligt de prioriteit bij de aanpak van criminele vreemdelingen, al dan niet illegaal, en vreemdelingen die de openbare orde verstoren of anderszins overlast veroorzaken.

- 15 *In welke mate hebben personen die een verblijfsvergunning asiel vragen niet de beschikking over (geldige) reis- en/of identiteitsdocumenten?* 9

Deze informatie wordt niet apart geregistreerd in de systemen, zodat geen exacte gegevens voorhanden zijn. Ervaringsgegevens leren dat het merendeel van de personen die een verblijfsvergunning asiel aanvragen niet in het bezit is van geldige reis- dan wel identiteitsdocumenten.

- 16 *Kan ten aanzien van de werkzaamheden van de Commissie Evaluatie Afgesloten Strafzaken* 9

(Commissie-Postumus II) de bevindingen en de mogelijke consequenties van deze bevindingen voor de strafwetgeving en de strafrechtspleging worden weergegeven?

De Commissie Evaluatie Afgesloten Strafzaken heeft tot nu toe 35 zaken binnen gekregen, waarbij twee zaken door verschillende personen twee maal zijn ingediend. 22 zaken zijn door (ex)veroordeelden zelf aangebracht; zij behoren echter niet tot de kring van personen die zich met succes tot de commissie kunnen wenden. Dit geldt eveneens voor de vier zaken die aangebracht zijn door burgers/pleitbezorgers. Twee zaken zijn anoniem ingediend en zeven door wetenschappers.

Er zijn drie zaken in onderzoek genomen; één zaak ligt nog ter beoordeling bij de Toegangscommissie die onder voorzitterschap staat van prof. mr. Y. Buruma. Het onderzoek in de zaak Lucia de B. is zeer recent afgerond. De bevindingen van het onderzoekende driemanschap zijn neergelegd in een rapport. Het driemanschap heeft het College geadviseerd om een herzieningsverzoek te entameren. Gelet hierop heeft het College het rapport op 26 oktober jl. in handen gesteld van de procureur-generaal bij de Hoge Raad, opdat deze kan beoordelen of hij aanleiding ziet voor het indienen van een herzieningsvordering. De resultaten van de onderzoeken in de zaak Ina Post en de Enschedese ontuchtzaak worden nog dit jaar verwacht. Op dit moment zijn er dus nog geen bevindingen die mogelijk consequenties zouden hebben voor de strafwetgeving of de strafrechtspleging.

- 17 *Hoeveel programma's zijn en worden nog door de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie onderzocht en hoeveel programma's zijn inmiddels erkend?* 10

Op basis van de verschillende criminogene factoren wordt een sluitend aanbod van interventies aan de Erkenningscommissie aangeboden. Op dit moment zijn er voor jeugdigen vijf gedragsinterventies (voorlopig) erkend.

Een volledige erkenning (vijf jaar geldig) is toegekend aan het programma Agressieregulatie op Maat voor Justitiële Jeugdinstellingen en Tools4U/Training Cognitieve en Sociale Vaardigheden als taakstraf voor minderjarigen van de Raad voor de Kinderbescherming.

Voorlopige erkenning (twee jaar geldig) is toegekend aan de Sociale Vaardigheidstraining op Maat voor Justitiële Jeugdinstellingen, de Multisysteem Therapie (MST) van de Raad voor de Kinderbescherming en het nazorgprogramma Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer van Spirit Amsterdam.

Naar verwachting zullen er voor jeugdigen nog circa tien à vijftien programma's aan de Erkenningscommissie ter beoordeling worden voorgelegd. Voordat de programma's aan de erkenningscommissie worden voorgelegd dienen deze op een toetsbare wijze worden uitgeschreven. De verwachting is dat dit in 2008 voor vrijwel alle programma's het geval zal zijn.

Ook voor volwassenen zijn er vijf gedragsinterventies voorlopig erkend. Het gaat om de training voor Cognitieve Vaardigheden (CoVa), Cognitieve Vaardigheidstraining plus (CoVa+), Leefstijltraining voor verslaafde justitiabelen (LST), ART Wiltshire Nederland (ART) en de training Arbeidsvaardigheden (ArVa). Naar verwachting zullen er voor volwassenen nog zo'n drie tot vijf gedragsinterventies bij de Erkenningscommissie ter beoordeling worden voorgelegd.

Vanaf 2011 zullen alleen nog erkende interventies worden aangeboden.

- 18 *Betekent de invoering van alleen nog door de Erkenningscommissie getoetste programma's dat er een (grote?) omschakeling van methoden en werkwijzen binnen de inrichtingen noodzakelijk is, die veel tijd en energie zal kosten, hetgeen mogelijk ten koste zal gaan van de (snelle en adequate) behandeling van jeugdigen?* 10

De justitiële jeugdinstellingen zijn sinds de instelling van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie bezig om gezamenlijk dan wel individueel hun gedragsinterventies te beschrijven. Dit traject vraagt inderdaad een grote tijdsinvestering en een omschakeling in het kwaliteitsdenken. De erkende interventies zullen zoveel mogelijk in alle inrichtingen worden toegepast. Dit hangt mede af van de doelgroep van de inrichting (kort of lang verblijf, delictachtergrond e.d.). Daarvoor zal het behandelende personeel (en

soms ook de groepsleiding) moeten worden opgeleid. Invoering van nieuwe methodieken dient zorgvuldig te gebeuren om de kwaliteit zoveel mogelijk te borgen. Dat kost tijd. Dit proces zal echter niet ten koste gaan van de opvoeding en behandeling, maar deze eerder ten goede komen gezien de investering in de kwaliteitsverbetering van de gebruikte methodieken.

- 19 *Is het onderdeel maatschappelijke preventie van het programma eengerelateerd geweld het belangrijkste onderdeel? Hoe ziet de rol van de minister van Justitie eruit ten aanzien van de aanpak eengerelateerd geweld?* 10

Het beleidsprogramma eengerelateerd geweld integreert op grond van tien programmabrede doelstellingen concrete maatregelen op verschillende terreinen, te weten: maatschappelijke preventie, opvang, bescherming, strafrechtelijke en lokale bestuurlijke pilots, zodat eengerelateerd geweld effectief kan worden aangepakt. Op het gebied van maatschappelijke preventie, waarvoor de minister voor WWI verantwoordelijk is, liggen hoofdaccenten bij het bevorderen van initiatieven van minderhedenorganisaties, preventie op lokaal niveau en het bevorderen van een aanpak door onderwijsinstellingen. Dergelijk initiatief gericht op het voorkómen van eengerelateerd geweld kan niet zonder adequate beschermingsmaatregelen en opsporing en vervolging van mogelijke plegers van eengerelateerd geweld. Ik beschouw de verschillende maatregelen ten behoeve van inzichtvergroting, maatschappelijke preventie, bescherming en de strafrechtelijke en bestuurlijke aanpak van evenredig belang in de ontwikkeling van een samenhangende aanpak.

De minister van Justitie is als coördinerend bewindspersoon verantwoordelijk voor het vergroten van inzicht in de eerproblematiek, de vormgeving van lokale bestuurlijke regie als onderdeel van de aanpak, de strafrechtelijke aanpak en rapportage en evaluatie over het programma en de financiën. Hij werkt hierin nauw samen met de minister voor WWI en de staatssecretaris van VWS.

- 20 *Kan een volledig financieel overzicht worden gegeven, uitgesplitst per betrokken departement, dat besteed wordt aan het programma eengerelateerd geweld, inclusief de maatschappelijke opvang?* 10

Voor 2008 en volgende jaren is voor het programma eengerelateerd geweld extra geld beschikbaar binnen pijler V. De beschikbare gelden zijn nog niet over de verschillende betrokken departementen verdeeld. In de voorjaarsrapportage van 2008 zal de gevraagde uitsplitsing worden meegenomen.

- 21 *Wat zijn tot op heden de door Dienst Justitiële Inrichtingen erkende effectieve gedragsinterventies, waarmee alleen nog maar gewerkt gaat worden vanaf 1 januari 2008?* 10

Niet DJI, maar de Erkenningcommissie Gedragsinterventies Justitie beoordeelt gedragsinterventies. Inmiddels zijn tien gedragsinterventies (voorlopig) erkend, waarvan vijf voor volwassenen en vijf voor jeugdige daders. De vijf (voorlopig) erkende interventies voor volwassenen zijn: training voor Cognitieve Vaardigheden (CoVa), Cognitieve Vaardigheidstraining plus (CoVa+), Leefstijltraining voor verslaafde justitiabelen (LST), ART Wiltshire Nederland (ART) en de training Arbeidsvaardigheden (ArVa).

De vijf (voorlopig) erkende interventies voor jeugdigen zijn: Agressieregulatie op Maat voor Justitiële Jeugdinstellingen, Sociale Vaardigheidstraining op Maat voor Justitiële Jeugdinstellingen, Training Cognitieve en Sociale vaardigheden van de Raad voor de Kinderbescherming, Multisystem Family Therapy (MST) van de Raad voor de Kinderbescherming en het nazorgprogramma Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer van Spirit Amsterdam.

Genoemde trainingen voor volwassen daders zijn allen tijdens detentie toepasbaar. De toepassing van (voorlopig) erkende gedragsinterventies tijdens detentie vindt plaats binnen de kaders van het samenwerkingsmodel gevangeniswezen/reclassering (ontwikkeld vanuit het programma Terugdringen Recidive), dat per 1 januari 2008 landelijk wordt gebruikt. Het op goede wijze implementeren van nieuwe gedragsinterventies vraagt echter veel tijd en energie van reclassering en gevangeniswezen, vooral gezien de hoge kwaliteitseisen die

daaraan worden gesteld. Het vervangen van 'oude' door 'nieuwe' gedragsinterventies zal daarom gefaseerd plaatsvinden.

Met de justitiële jeugdinrichtingen is afgesproken dat erkende interventies zo breed mogelijk worden geïmplementeerd. Dit proces is op dit moment gaande. Naast deze erkende interventies worden in 2008 nog ongeveer tien andere interventies beschreven die ingaan op andere criminogene factoren van jeugdige daders, waaronder bijvoorbeeld de Functional Family Therapy.

Vanaf 1 januari 2011 worden alleen nog bewezen, effectieve gedragsinterventies aangeboden.

- 22 *Wat wordt concreet bedoeld met de zin "Ook de nazorg voor (ex-)gedetineerden krijgt prioriteit"? Hoe wordt dit in financiële zin uitgedrukt? Welke instellingen betreft dit?* 11

Een goede aansluiting op een strafrechtelijk traject van maatschappelijke voorzieningen is een belangrijke voorwaarde voor maatschappelijke participatie en het voorkomen van recidive. Daarom is het kabinet van mening dat er prioriteit moet worden gegeven aan de nazorg voor (ex-)gedetineerden. In deze kabinetsperiode wordt door het Gevangeniswezen geïnvesteerd in het realiseren van een sluitende overdracht van informatie aan gemeenten op de volgende leefgebieden: identiteitsdocumenten, scholing/werk/inkomen, onderdak en zorg voor alle ex-gedetineerden. Hiervoor is structureel een bedrag van circa € 7,6 miljoen beschikbaar. Daarnaast is in 2008 een budget van € 7,5 miljoen beschikbaar voor DEMO-voorzieningen. Op basis van het dit jaar gesloten Bestuursakkoord met de VNG streeft het kabinet ernaar afspraken te maken met alle Nederlandse gemeenten over de te verrichten taken op het gebied van nazorg.

- 23 *Op welke wijze wordt ontneming van crimineel verworven bezittingen precies geïntensiveerd?* 11

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik u naar de plannen zoals die verwoord zijn in de brief over het project Veiligheid begint bij Voorkomen die vóór de begrotingsbehandeling aan uw Kamer toegestuurd wordt.

- 24 *Welk bedrag is er in totaal beschikbaar voor de nazorg aan gedetineerden? Welk bedrag is er gemiddeld per gedetineerden beschikbaar voor nazorg? Welk bedrag is er in totaal beschikbaar voor de nazorg aan PIJ-jongeren? Welk bedrag is er gemiddeld per gedetineerden beschikbaar voor nazorg?* 11

Justitie investeert in nazorg door zorg te dragen voor screening en overdracht door 183 medewerkers Maatschappelijke Dienstverlening (€ 7,6 miljoen) en DEMO-voorzieningen (€ 7,5 miljoen). Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de coördinatie van nazorg na detentie. Jaarlijks stromen circa 35.000 gedetineerden uit het gevangeniswezen. Rekenkundig is dus circa € 430,- per gedetineerde voor nazorg beschikbaar vanuit Justitie. Ik wil echter benadrukken dat altijd sprake is van maatwerk, dit betekent dat er voor de één meer dan voor de ander noodzakelijk wordt geacht. Bovendien wil ik u er op wijzen dat deze budgetten los staan van het budget voor toezicht/ begeleiding door de drie reclasseringsorganisaties. Voor de nazorg aan PIJ-jongeren is jaarlijks € 2 miljoen beschikbaar.

Daarnaast ontvangen de G31 de komende jaren (2005-2009) in kader van het Grotestedenbeleid voor 'veiligheid' in totaal € 332 miljoen aan extra middelen, onder meer om de aansluiting nazorg na detentie van veelplegers op zich te nemen.

- 25 *Welke negatieve gevolgen, bijvoorbeeld ten aanzien van de bestuursrechtelijke handhaving van en het toezicht op de naleving van de Wet Opheffing Bordeelverbod, kunnen verbonden zijn aan de mogelijkheid voor gemeenten om een nulbeleid voor de gemeentelijke prostitutiebranche te voeren?* 11

Wanneer een gemeente een nulbeleid voert, betekent dit dat (exploitatie van) prostitutie binnen haar gemeentegrenzen niet is toegestaan. Van de concrete situatie hangt af welke

gevolgen een nulbeleid zal hebben. Gemeenten waar reeds prostitutie plaatsvindt, zullen moeten voorzien in een overgangsbeleid. De nuloptie kan leiden tot meer illegale (exploitatie van) prostitutie en tot verschuivingen naar gemeenten waar een vergunningenbeleid wordt gevoerd.

Momenteel vindt een inventarisatie plaats naar de mogelijke inhoud van een kaderwet en een nuloptie. Deze inventarisatie vindt plaats in nauw contact met het veld. Hoe de nuloptie eruit zal komen te zien is op dit moment nog niet duidelijk. Bij de inventarisatie zullen de voor- en nadelen van verschillende opties, in samenwerking met het veld, in beeld worden gebracht.

De Kaderwet vergunningen prostitutie zal door de minister van BZK, in nauwe samenwerking met de minister van Justitie, worden opgesteld.

- 26 *Is het reëel te verwachten dat de kosten van arbeid in detentie de baten niet mogen overstijgen? Is dit een hard vereiste en zo ja, hoe verhoudt zich dit tot het streven zoveel mogelijk gedetineerden zinvolle arbeid te laten verrichten? Wanneer en op welke wijze wordt dit streven gerealiseerd?* 12

Om te onderzoeken of het mogelijk is te komen tot kostendekkende arbeid in detentie en zo ja, welke maatregelen daarvoor getroffen moeten worden is in 2006 door de DJI het Project Werkt! gestart. In een pilot onderzoekt de DJI voor welke gedetineerden het mogelijk is arbeid op een bedrijfsmatige manier in te richten, waarbij de kosten van arbeid de baten niet overschrijden. Aan de hand van de uitkomsten van deze pilot zal in 2008 worden bepaald welke mogelijkheden er zijn om in het dagprogramma van de verschillende doelgroepen/ domeinen arbeidsactiviteiten op te nemen.

- 27 *Wat is de definitie van forensische zorg die in het project vernieuwing forensische zorg wordt gehanteerd en valt daar wel of niet de behandeling onder voorwaarden onder die via een justitiële titel wordt opgelegd en zo ja wordt die behandeling betaald uit de AWBZ-zorg of uit het bedrag dat op de begroting van Justitie is gereserveerd?* 12

Forensische zorg in strafrechtelijk kader betreft geestelijke gezondheidszorg (inclusief verslavingszorg) en verstandelijk gehandicaptenzorg die op grond van 21 strafrechtelijke titels verleend dient te worden. Daartoe behoort ook de zorg (of behandeling) die als voorwaarde bij een veroordeling door de rechter wordt opgelegd of door de Officier van Justitie wordt aangeboden en door de verdachte wordt geaccepteerd. Deze zorg wordt betaald uit de gelden die ten behoeve van de forensische zorg uit de AWBZ naar de begroting van Justitie zijn overgeheveld.

Voor 15 november 2007 wordt een brief aan de Kamer gezonden over de inkoop van forensische zorg.

- 28 *Hoe wordt vorm gegeven aan de intensieve communicatie met immigranten en relevante actoren in de islamitische organisaties?* 14

In het Actieplan radicalisering en polarisatie dat op 27 augustus jongstleden aan uw Kamer is aangeboden (TK, 2006-2007, 29754, nr.103), is aangegeven hoe aan deze communicatie zal worden vormgegeven. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal binnenkort een nadere uitwerking van het actieplan aan de Tweede Kamer doen toekomen.

- 29 *Hoe krijgen de investeringen in samenwerking met de islamitische wereld gestalte?* 14

De investeringen vinden bijvoorbeeld plaats in de vorm van ondersteuning en technische assistentie op gebieden als bestrijding van financiering van terrorisme, tegengaan documentfraude, douane en grensbewaking.

- 30 *Op welke wijze zal de problematiek van het met onbekende bestemming vertrekken (MOB) alvorens de terugkeer naar het land van herkomst kan worden gerealiseerd, worden tegengegaan?* 15

Van vreemdelingen die geen recht hebben op verblijf in Nederland, wordt het vertrek actief ter hand genomen door de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V), in samenwerking met de Vreemdelingenpolitie en het COA. De activiteiten van de DT&V zijn gericht op het daadwerkelijk vertrek van de vreemdeling uit Nederland. Een vreemdeling wordt aan de DT&V overgedragen op het moment dat de IND een eerste negatieve beslissing heeft genomen op de asielaanvraag, of als illegale vreemdelingen door de Vreemdelingenpolitie of de Koninklijke Marechaussee vanuit het toezicht op vreemdelingen in vreemdelingenbewaring worden gesteld. In de werkwijze van de DT&V staat casemanagement centraal: een op de vreemdeling gerichte aanpak, waarbij de nadruk ligt op het bewegen van de individuele vreemdelingen tot zelfstandig vertrek uit Nederland. Het gaat er bij casemanagement vooral om de weerstand bij de vreemdeling tegen, en de belemmeringen voor vertrek, weg te nemen. Iedere vreemdeling die aan de DT&V wordt overgedragen, wordt gedurende het vertrekproces intensief begeleid. Hierdoor kan de DT&V steeds bepalen wat nodig is om het daadwerkelijk vertrek te realiseren. Uiteraard blijft gedwongen vertrek het sluitstuk van het terugkeerbeleid. Als vreemdelingen ervoor kiezen Nederland niet zelfstandig te verlaten, zal de vreemdeling, als er zicht is op uitzetting en ook aan de overige voorwaarden worden voldaan, ter fine van verwijdering in vreemdelingenbewaring geplaatst worden.

De DT&V spant zich met deze persoonsgerichte aanpak derhalve maximaal in om het daadwerkelijk vertrek uit Nederland te realiseren, maar kan niet waarborgen dat vreemdelingen die Nederland moeten verlaten, dat ook daadwerkelijk doen. Bij het realiseren van het vertrek uit Nederland heeft de vreemdeling nadrukkelijk een eigen verantwoordelijkheid. Dat is het uitgangspunt van het terugkeerbeleid. Vreemdelingen die écht niet de intentie hebben om Nederland zelfstandig te verlaten, zullen er ook alles aan doen om hun gedwongen vertrek onmogelijk te maken, bijvoorbeeld door medewerking te weigeren aan het verkrijgen van voor het vertrek benodigde (vervangende) reisdocumenten. Ook gedwongen vertrek kan daarom niet altijd geëffectueerd worden.

Het Bestuursakkoord tussen de Staatssecretaris van Justitie en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, van mei 2007, maakt melding van de noodzaak van “aanvullende maatregelen ter bevordering van de effectiviteit van het terugkeerbeleid, waaronder mogelijkheden om, met inachtneming van de uitgangspunten van de Vreemdelingenwet 2000, het op straat terechtkomen van vreemdelingen na ommekomst van de 28-dagen termijn te beperken.” Ik streef ernaar uw Kamer nog dit jaar over deze maatregelen te informeren.

- 31 *Op welke wijze wordt er gewerkt aan het realiseren van een omslag in het denken en werken binnen de uitvoeringsorganisaties in de vreemdelingenketen?* 15

Binnen de vreemdelingenketen is een aantal ontwikkelingen gaande die niet zozeer zien op de inhoud van de beleids- en operationele doelstellingen, zoals deze thans in de begroting zijn opgenomen, maar op de wijze waarop de doelstellingen worden gerealiseerd.

Deze ontwikkelingen betreffen onder meer:

- de implementatie van een volledig ingerichte beleidscyclus met een adequaat ingericht instrumentarium om de controlfunctie binnen de beleidscyclus gestalte te geven;
- de inrichting van een adequate ketenregiefunctie, waarvoor thans in het kader van het project Ketensturing het Keten Management Informatiesysteem (KMI) wordt opgezet;
- het ontwikkelen van concrete, meetbare en realistische indicatoren die zijn gebaseerd op de beleidsfundamenten, zoals in de begroting (beleidsagenda, beleids- en operationele doelstellingen) en het Regeerakkoord zijn opgenomen;
- ontwikkelingen in het kader van de vernieuwing IND waarbij de nadruk ligt op het vergroten van de doelmatigheid, efficiency en klantgerichtheid van de bedrijfsprocessen van de IND.

Bij deze ontwikkelingen zijn de betrokken uitvoeringsorganisaties intensief betrokken.

- 32 *Hoe wordt toegezien op de naleving van de afspraken met de leveranciers en producenten van grondstoffen voor het maken van explosieven?* 15

Op dit moment bestaat voor ammoniumnitraathoudende kunstmest een afspraak tussen de overheid en leveranciers en producenten. Op deze afspraak, die in een convenant is

vastgelegd, wordt toegezien door de ondertekenaars van het convenant, de minister van VROM, en vertegenwoordigers van de Vereniging van Kunstmest Producenten en de Minerale Meststoffen Federatie.

Ammoniumnitraathoudende kunstmest is niet de enige grondstof voor zelfgemaakte explosieven. Sinds tien maanden is de NCTb in samenwerking met vijf andere verantwoordelijke departementen en overheidsdiensten bezig om te selecteren welke grondstoffen hiervoor belangrijk zijn, en welke afspraken hierover dienen te worden gemaakt. Tevens is de interdepartementale groep in overleg getreden met de belangrijkste vertegenwoordigers van ondernemingen die deze stoffen leveren om tot afspraken over de overige relevante grondstoffen te komen. Dit traject loopt parallel aan een Europees actieplan over de veiligheid van explosieven, dat op 7 november door de Europese Commissie zal worden gepubliceerd.

Als de inhoud van dit EU-actieplan definitief is, en discussies met vertegenwoordigers verder zijn gevorderd, zullen afspraken worden vastgelegd voor de meest relevante grondstoffen voor explosieven. Hiertoe behoort ook een handhavingsregime, waarvan de invulling op dit moment nog ter discussie staat. Wanneer deze discussie is afgerond zal ik u hier verder over berichten.

- 33 *Hoe moet de studie naar mogelijkheden tot beperking van herhaalde asielaanvragen worden gezien tegen de achtergrond van in het verleden gedane uitlatingen van de regering dat het indienen van herhaalde asielaanvragen niet is tegen te gaan op grond van nationale en internationale regelgeving en jurisprudentie?* 16

In het kader van de studie wordt de mogelijkheid verkend dat later ingetreden beletselen op grond van artikel 3 van het EVRM en andere niet-verwijtbare omstandigheden zonder herhaalde aanvraag in het kader van een lopende procedure kunnen worden beoordeeld.

- 34 *Kan een indicatie worden gegeven van de terugkeerresultaten van Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V), gezien ten opzichte van de terugkeerresultaten in de situatie van vóór de DT&V?* 16

De DT&V is in het jaar 2007 een organisatie in opbouw, met nieuwe werkprocessen en met nieuwe medewerkers, afkomstig van verschillende organisaties. Het eerste half jaar van 2007 stond voor een belangrijk deel in het teken van de opbouw van de Dienst en de overdracht van taken. Dientengevolge deelde de DT&V in een overgangperiode van januari tot mei 2007 de verantwoordelijkheid voor haar caseload in de praktijk nog met de Vreemdelingenpolitie en de KMar. Deze transitieperiode is in mei 2007 beëindigd. Vanaf dat moment is de overdracht van taken vanuit de politie, KMar en IND voltooid. Gezien het bovenstaande is het nog niet goed mogelijk om een concreet beeld te geven van de effecten van de instelling van de DT&V op de terugkeerresultaten ten opzichte van eerdere periodes. Dit geldt eens te meer omdat in de afgelopen periode de terugkeerresultaten zijn beïnvloed door de stand-still situatie die door het vorige kabinet op 13 december jl. is ingesteld om onomkeerbare stappen te voorkomen ten aanzien van asielzoekers in procedure, die vóór 1 april 2001 een asielaanvraag hadden ingediend. De terugkeerresultaten van de DT&V vormen een deel van het totaal aantal vreemdelingen dat uit Nederland vertrekt. De DT&V bevordert het aantoonbaar vertrek van asielzoekers die een eerste negatieve beschikking van de IND hebben ontvangen en van illegaal verblijvende vreemdelingen die vanuit het vreemdelingtoezicht in bewaring zijn gesteld. Ten aanzien van de eerste resultaten van DT&V kan overigens het volgende worden gemeld. In de periode januari-juni 2007 zijn circa 3.700 vreemdelingen uit de caseload van de DT&V gestroomd. Hiervan heeft ongeveer 40% Nederland aantoonbaar verlaten. Het totale aantal aantoonbare vertrekken behelst naast die van de DT&V, het vertrek van vreemdelingen die zelfstandig zijn teruggekeerd naar hun land van herkomst al dan niet met behulp van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM). Voorts behoren tot het totaal aantal aantoonbaar vertrokken vreemdelingen uit Nederland, vreemdelingen die uitgezet worden na de weigering van de toegang tot Nederland door de KMar, inclusief vreemdelingen die na een MTV-controle door de KMar zijn uitgereisd naar België of Duitsland. Op het totale aantal vertrekken is het aandeel aantoonbaar vertrek in de periode januari – juni 2007 vooralsnog gelijk gebleven aan dat uit de voorgaande periode.

- 35 *Wat is de stand van zaken en de verwachte ontwikkelingen inzake de noodzakelijke aanpassingen van de (rijks)regelgeving en van het Statuut? Ligt een en ander op schema?* 17

Zoals in de Memorie van Toelichting op de Justitiebegroting van het jaar 2008 (kamerstukken II 2007-2008 31 200 H VI, nr. 2) is weergegeven wordt in 2008 nieuwe rijksregelgeving ingediend en in het parlement behandeld. Het gaat hier om consensusrijkswetten inzake het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, het openbaar ministerie en de politie zoals die moeten functioneren op de Caribische delen van het Koninkrijk. Deze regelgeving vloeit voort uit de Slotverklaringen tussen Nederland, de Nederlandse Antillen, Curaçao en Sint Maarten van 2 november 2006, de Slotverklaring tussen Nederland en de BES-eilanden van 11 oktober 2006 en het Overgangsakkoord van 12 februari 2007. Ook zal in dit kader aanpassing van het Statuut voor het Koninkrijk plaatsvinden.

Daarnaast vindt op dit moment een doorlichting plaats van Nederlandse wetgeving en Nederlands-Antilliaanse wetgeving, om te bezien of de Nederlands-Antilliaanse wetgeving (voorlopig) al dan niet van toepassing kan blijven op de BES-eilanden zodra zij de status van openbaar lichaam hebben verkregen. Tevens vindt op mijn departement een inventarisatie plaats van welke te nemen maatregelen in het kader van de statuswijziging van de BES-eilanden prioriteit hebben en welke maatregelen op een later tijdstip, na de statuswijziging, genomen kunnen worden. Naar verwachting zal tijdens de Ministerraad van begin 2008 van elk departement een plan van aanpak worden besproken van te treffen maatregelen die de grootste prioriteit hebben.

Voor wat betreft de voortgang van dit proces, meldde de Staatssecretaris van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties, in een brief van 19 september jl. aan de Voorzitter van de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2007-2008, 31 200 IV, nr. 4) dat een bestuurlijk overleg met Curaçao en het Land Nederlandse Antillen op 28 augustus 2007 heeft geresulteerd in een akkoord waarin is vastgelegd dat Curaçao toetreedt tot het Overgangsakkoord van 12 februari 2007. Deze toetreding komt de voortgang van de staatkundige hervormingen ten goede. Niettemin is een blijvende inzet en een constructieve opstelling van alle betrokkenen vereist om de ambitieuze doelstellingen die voortvloeien uit de voornoemde akkoorden op tijd te verwezenlijken.

- 36 *Kan de regering aangeven waarom in het kader van de beoogde reductie van criminaliteit met 25% is gekozen voor 2002 als jaar voor de nulmeting waar dit onder het vorige kabinet 2003 was?* 19

Zie het antwoord bij vraag 4.

- 37 *Waar staat Nederland in vergelijking met andere Europese landen als het gaat om criminaliteit?* 19

De gegevens uit de regelmatig gehouden Internationale Slachtofferenquête (International Crime Victims Survey) kunnen als maatstaf worden gebruikt om de positie van Nederland binnen Europa aan te geven waar het gaat om criminaliteit tegen burgers. Volgens de meest recente gegevens uit de Internationale Slachtofferenquêtes staat Nederland op de zesde plaats in Europa. De respondenten is gevraagd of zij slachtoffer zijn geworden van de volgende twaalf vormen en typen van criminaliteit: autodiefstal, autokraak, diefstal van een motor, fietsdiefstal, woninginbraak, zakkenrollerij, beroving, seksuele intimidatie (exclusief ernstige vormen zoals aanranding, en verkrachting), bedreiging (met geweld), hate crimes, consumentenfraude en corruptie.

De relatief hoge positie van Nederland binnen Europa is vooral te verklaren vanwege het hoge niveau van fietsdiefstallen en de sterke mate van urbanisatie. Ook het niveau van bedreigingen en mishandeling ligt relatief hoog.

Wanneer de ontwikkeling van de criminaliteit tegen burgers tussen 1988 en 2005 wordt bekeken dan is in Nederland het niveau van de criminaliteit in 1995 op zijn hoogtepunt. Volgens de laatste meting van de Internationale Slachtofferenquête ligt het niveau in 2005 iets onder het niveau van 1988. Deze daling is overigens niet uniek voor Nederland: deze ontwikkeling doet zich in vrijwel alle Europese landen voor.

38 *Is het ophelderingspercentage ten opzichte van 2007 in vergelijking met 2002 reeds verhoogd? Zo ja, is dit het gevolg van een reeds ingezette investering in forensische opsporing?*

19

Het ophelderingspercentage, gemeten als het aantal misdrijven waarbij minimaal één verdachte gevonden is als percentage van het totaal aantal geregistreerde misdrijven, is sinds 2000 gestegen van 15,6% naar 22,9% in 2006 (in 2002 bedroeg het ophelderingspercentage 18,3%). Dit is een gunstige ontwikkeling gezien de forse daling van het ophelderingspercentage in de laatste decennia van de vorige eeuw. Deze cijfers hebben betrekking op de totale criminaliteit. Kijken we naar de afzonderlijke vormen van criminaliteit dan blijkt de stijging vooral voor te komen bij de geweldsdelicten. In 2000 was dit 43,1%, in 2002 47,9% en in 2006 was dit gestegen tot 59,8%. Bij de vermogensdelicten en bij vernielingen en verstoringen van de openbare orde is weliswaar ook sprake van een stijging van het ophelderingspercentage in deze periode, maar minder sterk dan bij de geweldsmisdrijven (vermogen: 2000: 8,4%; 2002: 9,3%; 2006: 10,1%. vernieling/openbare orde: 2000: 12,2%; 2002: 15,1%; 2006: 16,0%).

Een direct verband tussen het verhogen van het ophelderingspercentage en de bijdrage die de forensische opsporing daaraan levert, is niet eenduidig vast te stellen. In 2008 zullen, middels een gefaseerde invoering, 500 forensische assistenten ingezet worden, die voornamelijk forensische sporen zullen veiligstellen bij inbraken. De effecten van deze maatregelen zijn op dit moment nog niet meetbaar.

39 *Kan van de in overzichtstabel met de belangrijkste beleidsmatige mutaties opgevoerde gelden een nadere duiding worden gegeven van (de bedoeling van) de vermelde bedragen bij punt 16 (COA)? Zij de opvangkosten hoger dan geraamd omdat men langer in de opvang blijft vanwege het tijdelijk stopzetten van het Project Terugkeer? Bestaat de kans dat de men straks nog langer in de opvang verblijft als gevolg van het achterblijven van de huisvestingstaakstelling voor deze groep? Hoe moeten de bedragen voor ná 2009 worden geduid? Kan inmiddels ook een nadere indicatie worden gegeven van de door deze regeling te realiseren besparingen?*

20

In de brief over de financiële aspecten van de Regeling afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet van 24 oktober jl. heb ik toegelicht dat door de invoering van de regeling voor de jaren 2007, 2008 en 2009 in totaal ca. € 204 mln. extra is begroot. Als gevolg van de Regeling is het uitstroomtempo uit de centrale opvang bij het COA lager dan was beraamd.

In de Justitiebegroting 2008 is over dezelfde periode een totaal van ca. € 305 mln. begroot. Op pag. 23 van de Justitiebegroting onder punt 16) COA, is toegelicht dat in deze post verschillende mutaties zijn verwerkt die grotendeels betrekking hebben op de bezetting van het COA. Naast de € 204 mln. als gevolg van de regeling, hebben de mutaties onder meer betrekking op een bijstelling die heeft plaatsgevonden vanwege de stand-still situatie die als gevolg van het besluit van de Tweede Kamer op 13 december 2006 is ontstaan.

Als gevolg van dit besluit zijn er ten aanzien van de doelgroep vreemdelingen die vóór 1 april 2001 asiel heeft aangevraagd geen onomkeerbare stappen genomen met betrekking tot het beëindigen van voorzieningen en verwijderingen, voor zover het geen vreemdelingen betrof op wie artikel 1F van toepassing was of die ongewenst waren verklaard. Tevens zijn er mutaties opgetreden in het kader van de pilot besloten opvang voor risicogroepen onder alleenstaande minderjarige vreemdelingen en de uitbreiding van de capaciteit Tijdelijke Noodvoorziening (TNV).

Conform het Coalitieakkoord is de uitvoering van regeling gekoppeld aan afspraken met de VNG over huisvesting en integratie van toegelaten personen. Deze afspraken zijn op 25 mei 2007 vastgelegd in een bestuursakkoord met de VNG. Over de huisvesting is afgesproken dat personen die een verblijfsstatus ontvangen uiterlijk 2 jaar na toekenning van deze vergunning adequaat worden gehuisvest. Het Rijk en de VNG streven ernaar de huisvesting van vergunninghouders uiterlijk eind 2009 af te ronden.

Er is inmiddels een taskforce ingesteld om alle betrokken partijen te begeleiden en te ondersteunen bij het huisvestingsproces.

In mijn brief over de financiële aspecten van de Regeling heb ik aangegeven, dat ten aanzien van de opvangkosten geldt dat in de afgelopen jaren, mede met het oog op de effecten van het project Terugkeer, in de Justitie begroting rekening is gehouden met een

structurele daling van de bezetting van het COA. De prognose is jaarlijks bijgesteld omdat de beoogde daling van de COA bezetting onvoldoende gehaald is. Door de uitvoering van de regeling met het bijbehorende huisvestingstraject van vergunninghouders dat uiterlijk eind 2009 zal worden afgerond, zal de structurele daling van de bezetting van het COA gerealiseerd worden, hetgeen een aanzienlijke reductie van het beslag op publieke middelen tot gevolg zal hebben.

- 40 *Kan een toelichting gegeven worden op de € 7 miljoen die aan de rechtspraak voor 2008 beschikbaar zijn gesteld? Is een deel van dit bedrag reeds eerder toegezegd? Zo ja, hoeveel en wanneer is dat toegezegd en voor welk doel?* 21

Bij de vaststelling van de nieuwe kostprijzen voor de rechtspraak voor de periode 2008-2010 zijn expliciete afspraken gemaakt over de verdere borging en verbetering van de kwaliteit. Financiering hiervan zal voor een belangrijk deel door de rechtspraak zelf worden gevonden door verdere doelmatigheid. Daarnaast zijn aanvullende middelen door het kabinet beschikbaar gesteld. De in de begroting genoemde reeks heeft daarop betrekking.

- 41 *Klopt het dat de na te streven 10%-punt daling van de recidive een reductie van 0,1% betreft ten opzichte van het huidige recidivecijfer?* 21

Nee. De term procentpunt is gekozen omdat recidivecijfers altijd in procenten worden uitgedrukt. Het absolute verschil tussen waarden van een grootte uitgedrukt in procenten is gemakkelijk vergelijkbaar in termen van procentpunten.

- 42 *Hoeveel meerpersoonscellen komen er in het kader van de taakstelling uit het Coalitieakkoord bij?* 22

Momenteel wordt onderzocht op welke wijze de taakstelling uit het Coalitieakkoord inzake meerpersoonscelgebruik kan worden vormgegeven. Binnen de bestaande penitentiaire inrichtingen wordt geïnventariseerd wat de mogelijkheden zijn voor uitbreiding van het aantal meerpersoonscelplaatsen en welke bouwkundige ingrepen daarvoor noodzakelijk zijn. Naar verwachting zal in het voorjaar van 2008 dit onderzoek zijn afgerond. Hiernaast worden de programma's van eisen voor alle nieuw te bouwen penitentiaire inrichtingen aangepast op de geschiktheid voor meerpersoonscelgebruik voor de volledige capaciteit.

- 43 *Kan de regering inzichtelijk maken middels welke specifieke maatregelen zij een verdubbeling van de inkomsten uit de 'Pluk ze' opbrengsten wil realiseren?* 23

Voor het antwoord op deze vraag wordt u verwezen naar de plannen zoals die verwoord zijn in de brief over het project Veiligheid begint bij Voorkomen die vóór de begrotingsbehandeling aan uw Kamer wordt toegestuurd.

- 44 *Waardoor is de vertraging van de ophoging van de leges voor naturalisatie veroorzaakt? Hoe kan het dat abusievelijk leges zijn opgenomen voor producten waar tijdelijk geen leges voor konden worden geheven? Heeft volledige restitutie plaats gevonden van die ten onrechte geheven leges?* 24

In mei 2004 heeft de toenmalige Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie de Kamer geïnformeerd over de nieuwe legessystematiek voor reguliere verblijfsvergunningen. Met betrekking tot naturalisatieleges is medegedeeld dat hierover nog nadere besluitvorming moest plaatsvinden tussen de regering en de gevolmachtigde ministers van de Nederlandse Antillen en Aruba. Dit overleg heeft inmiddels plaatsgevonden. De Kamer zal zodra mogelijk daar nader over worden geïnformeerd. Voor de MIV referent procedure is in de begroting 2007 voor een gedeelte onterecht rekening gehouden met legesopbrengsten, omdat het hier geen juridische procedure betreft. Dit betekent dat de aanvrager geen legesverplichting heeft. Een negatieve beschikking leidt daarom veelal tot het niet voldoen van de leges. In de begroting 2007 is geen onderscheid gemaakt tussen een negatieve en een positieve beschikking en zijn de legesopbrengsten

gebaseerd op het totaal van de verwachte instroom. De begroting 2008 is op dit punt aangepast.
In de begroting is dus abusievelijk rekening gehouden met legesopbrengsten. Er is geen sprake van onterecht geheven leges aan de vreemdeling. Van restitutie zal derhalve geen sprake zijn.

- 45 *Op welke manier zal worden voorzien in een structurele oplossing voor het probleem van het verschil tussen de geraamde en daadwerkelijk geïnde leges en op welke termijn?* 24

Op dit moment worden de mogelijke oplossingsrichtingen geïnventariseerd en bestudeerd. Zodra inzichtelijk is op welke wijze een structurele oplossing kan worden gerealiseerd en nadere besluitvorming heeft plaatsgevonden, zal de Kamer hierover nader worden geïnformeerd.

- 46 *Kan een nadere toelichting worden gegeven op de efficiëntyaakstelling? Welke efficiëntieverbeteringen worden in ieder geval op de korte termijn beoogt en welke maatregelen worden hiertoe genomen?* 24

In het SGO-rapport 'In dienst van het Rijk' is een indicatie opgenomen van de onderdelen van de rijksoverheid die relatief meer zouden moeten en kunnen afslanken, en van onderdelen die naar verhouding gespaard zouden moeten blijven. Dat heeft geresulteerd in een verdeling van de afslanking van 20% op het beleid, gemiddeld 25% op de ondersteuning, 20% op de inspecties en 10% op de uitvoering. De efficiëntyaakstelling van 5% is hierbij inbegrepen. Dit gedeelte van de taakstelling dient te worden gehaald uit generieke efficiëntymaatregelen.

Op dit moment is Justitie nog volop bezig met de ontwikkeling en goedkeuring van plannen voor de invulling van de taakstelling. Het is dan ook nog niet aan te geven welke maatregelen exact genomen worden (zie ook het antwoord op vraag 268).

- 47 *Wat is het doel en de inhoud van de wijziging die met het voorgestelde wetsvoorstel ter verruiming van voordeelsontneming ter uitvoering van thuisdetentie?* 28

Op blz. 28 van de memorie van toelichting bij de Justitiebegroting ontbreekt abusievelijk in de zin over de wetsvoorstellen verruiming mogelijkheden van voordeelsontneming en ter invoering van thuisdetentie, het woord "en". Bedoeld zijn derhalve twee verschillende wetsvoorstellen, namelijk het wetsvoorstel verruiming mogelijkheden van voordeelsontneming en het wetsvoorstel ter invoering van thuisdetentie. Ter uitvoering van het Coalitieakkoord worden voorstellen voorbereid om de ruimere toepassing van de ontnemingswetgeving verder te ondersteunen. De voorstellen sluiten aan bij het versterkingsprogramma inzake financieel-economische criminaliteit dat eveneens thans wordt voorbereid. De voorstellen inzake de thuisdetentie beogen de elektronische detentie als sanctiemodaliteit in het Wetboek van Strafrecht op te nemen.

- 48 *Wanneer wordt het verdrag inzake mensenhandel van de Raad van Europa geïmplementeerd? Waarom is er sinds mei 2005 (de datum van ondertekening van dit verdrag) niet eerder overgegaan tot ratificatie? Kan een overzicht worden gegeven van de in dit verdrag opgenomen verplichtingen, de op dit moment bestaande Nederlandse voorzieningen voor slachtoffers van mensenhandel en de noodzakelijke aanpassingen op de bestaande Nederlandse voorzieningen om aan deze verdragsverplichtingen te voldoen?* 28

Een voorstel van rijkswet strekkende tot goedkeuring van het Verdrag van de Raad van Europa inzake de bestrijding van mensenhandel is ter advisering voorgelegd aan de Raad van State van het Koninkrijk. Het Verdrag verplicht tot uitbreiding van de rechtsmacht ten aanzien van de in het Verdrag omschreven strafbare feiten die buiten Nederland zijn gepleegd. Een daartoe strekkend voorstel tot wijziging van de artikelen 5 en 5a Sr is opgenomen in een voorstel van wet partiële wijziging van het Wetboek van Strafrecht, Wetboek van Strafvordering en enkele aanverwante wetten. Dit wetsvoorstel is ter advisering voorgelegd aan de Raad van State.

De ratificatieprocedure is niet eerder in gang gezet, omdat onder het vorige kabinet de voorrang is gegeven aan andere wetgevingsprojecten.

Het Verdrag is alomvattend en multidisciplinair van opzet en beoogt te bewerkstelligen: (1) de voorkoming en bestrijding van mensenhandel onder het waarborgen van de gelijkwaardigheid van de geslachten ("gender equality"), (2) het beschermen van de mensenrechten van de slachtoffers van mensenhandel, (3) het ontwerpen van een alomvattend kader voor de bescherming van en bijstand aan slachtoffers en getuigen, (4) het verzekeren van een effectief onderzoek en een effectieve vervolging en (5) het bevorderen van de internationale samenwerking bij de bestrijding van mensenhandel. Het Verdrag is in zijn alomvattende en multidisciplinaire opzet ambitieus. Het ziet op de aanpak van mensenhandel in brede zin. Daaronder vallen de voorkoming en de bestrijding van mensenhandel, de bescherming van en de hulp aan slachtoffers, en mensenrechten. Het Verdrag verplicht staten partijen tot het nemen van een groot aantal beleidsmaatregelen of beveelt deze aan. Het kabinet beschouwt het Verdrag mede als ondersteuning van zijn voornemens tot intensivering van de aanpak van mensenhandel en van de bestrijding van de illegaliteit en criminaliteit in de prostitutiebranche. Een eerste uitwerking van deze voornemens is te vinden in de brief over het project Veiligheid begint bij Voorkomen die voor de begrotingsbehandeling van Justitie naar Uw kamer zal worden gezonden.

- 49 *Welke ontwikkelingen op zowel VN- als EU-niveau, die hun weerslag zullen vinden in de nationale regels inzake wapens en munitie, worden bedoeld?* 29

In de nationale regelgeving op het gebied van wapens en munitie komt tevens het Europese en internationale beleid ter zake tot uitdrukking. In dat verband is met name Richtlijn nr. 91/477/EG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 18 juni 1991 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens (Pb EG L 256/51) van belang, welke bij wet van 27 januari 1994 in de Wet wapens en munitie is geïmplementeerd (Stb. 1994, 84). Daarnaast is het op 31 mei 2001 te New York totstandgekomen Protocol tegen de illegale productie van en handel in vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie (Trb. 2004, 37) bij het op 15 november 2000 te New York totstandgekomen Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende criminaliteit, van invloed op de Nederlandse regelgeving. Dat protocol is door de Europese Commissie namens de Europese Gemeenschap ondertekend. Om voornoemde richtlijn in overeenstemming te brengen met dat protocol is thans een wijziging van de richtlijn in voorbereiding. Die wijziging zal een aanpassing van de Wet wapens en munitie c.a. met zich brengen.

- 50 *Welke nieuwe regels komen er inzake het preventief fouilleren en de air-marshals en wanneer?* 29

Op voornoemde terreinen is recentelijk regelgeving in werking getreden. Bij wet van 9 juli jongstleden tot wijziging van de Luchtvaartwet in verband met de verduidelijking en uitbreiding van bevoegdheden op het terrein van de beveiliging van de burgerluchtvaart en wijziging van de Wet wapens en munitie met betrekking tot onderzoek aan de kleding en de verpakking van goederen, met inbegrip van reisbagage, op wapenbezit van personen die zich op luchtvaartterreinen bevinden (Stb. 2007, 257), is voorzien in de mogelijkheid van de Minister van Justitie om vluchten van luchtvaartmaatschappijen aan te wijzen waarop bewapende ambtenaren van de Koninklijke marechaussee, zogenoemde air marshals, worden ingezet (artikel 37ada). Deze bevoegdheid is bij besluit van 4 september 2007 (Stb. 2007, 319) nader uitgewerkt in het Besluit beveiliging burgerluchtvaart. Door middel van de wijziging van de Wet wapens en munitie is de werkingssfeer van de bevoegdheid tot preventief fouilleren op aanwezigheid van wapens of munitie uitgebreid tot het gehele luchtvaartterrein alsmede tot alle (verpakkingen van) goederen en reisbagage, en voertuigen. In dit verband zij verwezen naar Kamerstukken II 2006/07, 30 543.

- 51 *Wat is de aanleiding tot de herbezinning op de bijzondere regels voor de positionering van de sector kanton? Kan deze herbezinning leiden tot opheffing van deze sector?* 29

Aanleiding tot deze herbezinning is de evaluatie van de modernisering van de rechterlijke organisatie, uitgevoerd door de Commissie Deetman. Bij brief van 27 juni 2007

(Kamerstukken II 2006/07, 29 279, nr. 55) is aan de Tweede Kamer het kabinetsstandpunt over deze evaluatie toegezonden. In § 3.5 van het kabinetsstandpunt is aangegeven, dat het kabinet de opvatting van de evaluatiecommissie deelt dat de kantonrechtspraak zich inmiddels een zodanig solide positie heeft verworven, dat er geen reden meer is tot handhaving van de in artikel 47 van de Wet op de rechterlijke organisatie opgenomen verplichting om bij elke rechtbank een afzonderlijke sector kanton te hebben. Dit betekent dat de rechtbanken zelf zullen kunnen bepalen of er binnen de rechtbank een afzonderlijke sector kanton wordt ingesteld, net zoals dat nu reeds voor de instelling van alle andere sectoren geldt. Hierdoor komt er voor de rechtbanken ruimte voor een meer flexibele invulling van de in artikel 20, eerste lid, van de Wet op de rechterlijke organisatie opgenomen verplichting om maximaal vier sectoren in het leven te roepen. Ter voorkoming van misverstanden zij erop gewezen dat ook ingeval een rechtbank geen afzonderlijke sector kanton instelt, de kantonprocedure en de kantonrechtspraak als zodanig gewoon blijven bestaan. Het wordt dus alleen aan de rechtbanken overgelaten om te bepalen of dit geschiedt binnen een afzonderlijke sector kanton dan wel binnen een of meer andere sectoren.

- 52 *Wat is de stand van zaken met betrekking tot het project 'Strafvordering 2011'? Zal in het project 'Strafvordering 2011' ook expliciet de lessen van de Commissies Postumus I en II betrokken worden? Komt er een onderzoek naar de wenselijkheid om de positie van de rechter-commissaris in strafzaken te versterken, waardoor met name de onafhankelijkheid van het strafrechtelijk vooronderzoek versterkt wordt?* 29

Overeenkomstig de toezegging van mijn ambtsvoorganger ontvangt u jaarlijks een overzicht van de vorderingen die in het kader van het project Herziening van het Wetboek van Strafvordering zijn geboekt en een aankondiging van de activiteiten die in het komende jaar zijn gepland (zie kamerstukken 29 271, nrs 1-5). Ik streef ernaar de brief over dit en het volgende jaar voor de mondelinge behandeling van mijn begroting te doen toekomen. Het spreekt vanzelf dat bij de uitvoering van het onderhavige project rekening zal worden gehouden met ingezette beleidsprogramma's als het programma versterking opsporing en vervolging, dat een groot aantal maatregelen bevat voor de verbetering van de praktijk van de opsporing, en de resultaten daarvan. Voor de wijze waarop de voorbereiding van het wetsvoorstel versterking positie rechter-commissaris zal worden aangepakt verwijs ik u naar mijn hiervoor aangekondigde brief.

- 53 *Kan nader worden toegelicht wat het onderzoek naar de mogelijkheid van een algemene (verplichte) rechtsbijstandverzekering omvat? Op welke termijn wordt de Kamer hier nader over geïnformeerd?* 29 30

Ter invulling van een deel van de bezuinigingstaakstelling op de gesubsidieerde rechtsbijstand zal onder meer worden onderzocht op welke wijze de rechtsbijstandverzekering binnen het stelsel een plaats kan krijgen. Voor de begrotingsbehandeling van Justitie wordt u bij brief meer specifiek geïnformeerd over de invulling van de taakstelling voor 2008 en die voor de daaropvolgende jaren, met inbegrip van het onderzoek naar de mogelijkheid van de introductie van een rechtsbijstandverzekering.

- 54 *Wat is de aanleiding tot aanpassing van de rechtspositie van rechterlijke ambtenaren?* 30

Op 4 oktober jl. is bij de Tweede Kamer ingediend het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren en enige andere wetten in verband met de flexibilisering en verduidelijking alsmede enkele aanvullingen van de regeling van rechterlijke ambtenaren en rechterlijke ambtenaren in opleiding (Kamerstukken II 2007/08, 31 227, nr.2). Aanleiding voor de in dit wetsvoorstel opgenomen aanpassingen is ten eerste de wenselijkheid om de rechtspositieregeling voor rechterlijke ambtenaren in bepaalde opzichten te flexibiliseren. Voorgesteld wordt onder meer om de procedure, die thans geldt indien een rechterlijk ambtenaar op eigen verzoek hetzelfde ambt bij een ander gerecht of parket gaat vervullen, te versoepelen en om bepaalde rechtspositionele onderwerpen (vakantie, verlof, etc.) voortaan bij algemene maatregel van bestuur te regelen.

Ten tweede bevat dit wetsvoorstel een aantal wijzigingen die ertoe strekken de regeling van de rechtspositie van rechterlijke ambtenaren te verduidelijken en hierin voorkomende inconsequenties weg te nemen. Zo wordt onder meer voorgesteld om telkens te verduidelijken wie volgens vaste uitgangspunten bevoegd is tot uitoefening van in de Wrra geregelde rechtspositionele bevoegdheden, en om de begrippen salaris en bezoldiging te definiëren en consequent toe te passen.

Tenslotte strekt het wetsvoorstel ertoe de in de Wrra opgenomen regeling aan te vullen met enkele onderdelen waarvan gebleken is dat die hierin thans ten onrechte ontbreken. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om een uitbreiding van de mogelijkheid van bezwaar tegen rechtspositionele beslissingen voor de voor het leven benoemde rechterlijke ambtenaren.

- 55 *Wanneer wordt de evaluatie van de Wet op de uitgebreide identificatieplicht naar de Kamer gezonden? Is dit in het tweede kwartaal van 2008 (conform motie-Pechtold; 30800 VI, nr.70) in plaats van de tweede helft van 2008 (Handelingen Tweede Kamer, vergaderjaar 2006-2007, nr., blz. 2109)?* 31

De aanbesteding van het evaluatieonderzoek vindt in 2007 plaats opdat het onderzoek begin 2008 zal starten. De verwachting is dat een periode van zes tot acht maanden nodig zal zijn om dit onderzoek te voltooien, zodat het in de tweede helft van 2008 kan zijn afgerond.

- 56 *Wat is de toename van het aantal klachten dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens aan de regering overbrengt? Hoeveel bijvoorbeeld in 2005, 2006 en in 2007?* 31

Ik verwijs in antwoord op deze vraag graag naar de brieven met samenvattingen van de uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en cijfermateriaal betreffende Nederlandse zaken voor het Hof, die de minister van Buitenlandse Zaken, mede namens mij, jaarlijks aan de Kamer doet toekomen (zie over de jaren 2005 en 2006 resp. Kamerstukken 2005-2006, 30 481, nr. 1 en Kamerstukken 2006-2007, 30481, nr. 2). In 2005 zijn 36 verzoekschriften aan de regering ter kennis gebracht. In 2006 zijn 33 verzoekschriften aan de regering ter kennis gebracht. Momenteel (per 15 oktober 2007) zijn in 2007 28 verzoekschriften ter kennis gebracht aan de regering.

Ook het totaal aantal door de griffie van het Hof ontvangen verzoekschriften tegen Nederland lijkt stabiel. In 2004 waren dat 530 verzoekschriften, in 2005 waren dat 511 verzoekschriften, en in 2006 waren dat 538 nieuwe verzoekschriften.

- 57 *Is de nadere bezinning op de rol en de taken van het College Bescherming Persoonsgegevens en de herijking van de wijze waarop de gegevensbescherming is ingericht voornamelijk ingegeven door de grote mate van aantasting van de privacy dan wel van privacybelemmeringen die opsporing en vervolging van criminaliteit in de weg staan?* 31

Privacy ziet op meer dan alleen de bescherming van persoonsgegevens, namelijk ook op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het belang van een eigen persoonlijke levenssfeer is nauw gerelateerd aan het belang van een veilige leefwereld: privacy en veiligheid zien beide op het recht op - en de behoefte aan - een eigen vrije leefruimte en bescherming tegen inbreuken op lijf, eerbaarheid en goed.

In gevallen waarin de integriteit van lijf, eerbaarheid en goed, en dus ook de persoonlijke levenssfeer, worden bedreigd, noopt dit tot een aanpak die veiligheidsdreiging tijdig signaleert en het mogelijk maakt alert op (internationale) bedreigingen van de samenleving, waarbinnen ook de uitoefening van de vrijheden dient te worden geborgd, te reageren. Gelet op de nauwe relatie tussen privacy en veiligheid zal ook moeten worden stilgestaan bij de vraag of en op welke wijze het beleid inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer een nieuwe impuls behoeft.

- 58 *Klopt het dat het budget van het College Bescherming Persoonsgegevens de komende periode met tien procent wordt gekort? Zo ja, wat is hiervan de reden? Ligt het, gezien de aanmerkelijk voortgeschreden technologische mogelijkheden en de daarmee samenhangende bedreigingen voor de privacy van burgers, niet veeleer in de rede om het budget juist te verhogen?* 31

De financiering van het College bescherming persoonsgegevens wordt jaarlijks gezien in het licht van het door hen ingediende jaarplan en de meerjarenbegroting. Hierbij wordt uitdrukkelijk rekening gehouden met de taakuitvoering van het College bescherming persoonsgegevens, maar ook met eventueel te behalen doelmatigheid. Het College bescherming persoonsgegevens is gevraagd actief mee te denken over de mogelijkheden tot invulling van de ombuigingen van dit kabinet. Dit zou tot uitdrukking moeten komen in het komende jaarplan en de meerjarenbegroting van het College bescherming persoonsgegevens. Tevens zal de door het CBP verwachte meerjarige werklastontwikkeling hierin worden opgenomen. Pas naar aanleiding van de beoordeling van dit jaarplan en het gesprek daarover zullen definitieve plannen en afspraken worden gemaakt met het College bescherming persoonsgegevens. Bij de beoordeling en uiteindelijke financiering van de meerjarenbegroting van het CBP zal, conform de motie-Van Geel, uitdrukkelijk rekening worden gehouden met de werklastontwikkeling. Daarop kan ik nu dus niet vooruitlopen.

- 59 *Op welke termijn kan de Kamer de aanpassing van de Wet bescherming persoonsgegevens verwachten? In hoeverre wordt in het kader daarvan de overeenstemming van de wet met het waarschuwingsregister, beheerd door de Stichting Fraude Aanpak Detailhandel, onderzocht?* 31 32

In nauw overleg met de vak- en brancheorganisaties, het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) en het Adviescollege toetsing administratieve lasten (Actal), is gewerkt aan voorstellen tot vermindering van lasten die voortvloeien uit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en het Vrijstellingsbesluit Wbp. De voorgestelde wijzigingen van de Wbp en het Vrijstellingsbesluit zien onder meer op de invoering van de mogelijkheid om categorieën van verwerkingen van strafrechtelijke gegevens vrij te stellen van de verplichting van een voorafgaand onderzoek als bedoeld in artikel 31 van de wet, het voorkomen van onnodige meldingen en uitbreiding van het aantal vrijstellingen. Deze voorstellen zijn voorgelegd aan het Cbp en op dit moment wordt het advies van het Cbp verwerkt. Het streven is erop gericht om dit voorjaar een aanpassing van de Wbp aan Uw Kamer aan te bieden.

Met betrekking tot het waarschuwingsregister van de Stichting Fraude Aanpak Detailhandel verwijs ik naar mijn antwoorden op de kamervragen van het lid De Roon (PVV), ingezonden op 11 september 2007 (vraagnummer 2060724970), van de leden Teeven en Aptroot (beiden VVD), eveneens ingezonden op 11 september 2007 (vraagnummer 2060724990) en het lid Pechtold (D66), ingezonden op 13 september 2007 (vraagnummer 2060725130).

- 60 *Kan worden geconcretiseerd wat de modernisering van de wet BIBOB zal inhouden?* 32

De wet BIBOB zal worden aangepast naar aanleiding van de besluitvorming op basis van de brief aan de Tweede Kamer bij de evaluatie van de Wet BIBOB (Kamerstukken II, 31109, nr 1). Onder andere wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn om het toepassingsbereik van de wet uit te breiden naar nieuwe sectoren. Tevens zal onderzocht worden welke wettelijke mogelijkheden er zijn om te komen tot aanvullingen op reeds eerder uitgebrachte adviezen.

- 61 *Wordt bij de voorbereiding van het wetsvoorstel deelgeschilprocedure ook in het bijzonder aandacht besteed aan geschillen met verzekeringsmaatschappijen?* 32

Met het wetsvoorstel deelgeschillen wordt voorzien in een bijzondere procedure waarbij het oordeel van de rechter kan worden gevraagd over een (juridisch) geschilpunt dat partijen tijdens onderhandelingen over de afwikkeling van letselschade verdeeld houdt. Doel is een relatief snel oordeel over het betrokken punt opdat partijen de buitengerechtelijke afwikkeling kunnen voortzetten. Met de regeling wordt gebruik van de Gedragscode behandeling letselschade ondersteund. Bij de afwikkeling van letselschade worden de onderhandelingen veelal met de verzekeringsmaatschappij van de aansprakelijke partij gevoerd. Indien een benadeelde rechtstreeks betaling van een verzekeraar kan verlangen, zal de deelgeschilprocedure zowel voor de benadeelde als de verzekeraar openstaan.

- 62 *Hoe verhoudt de hoogte van de Nederlandse tarieven voor griffierechten zich tot die tarieven in andere landen van de EU?* 32

In het verleden is meerdere malen een vraag gesteld naar de vergelijking van de Nederlandse griffierechten met de ons omringende landen. Het WODC is verzocht om een rechtsvergelijkend onderzoek uit voeren. Dit onderzoek met de titel "Een vergelijkende beschrijving van griffierechten- en vergelijkbare stelsels in een aantal landen van de Europese Unie", gepubliceerd op 11-5-2006 is uitgevoerd door de Universiteit Maastricht. In het kader van het onderzoek naar de beoogde herziening van het Nederlandse griffierechtenstelsel is een rechtsvergelijking uitgevoerd naar de inrichting en de werking van het stelsel van griffierechten in een viertal West-Europese landen. In het onderzoek wordt beschreven op welke wijze de wetgeving in diverse Europese landen voorziet in een bijdrage van procederende partijen aan de (overheids)kosten voor rechtspraak, welke overwegingen daaraan ten grondslag hebben gelegen en welke gevolgen dit heeft gehad voor de toegang tot de rechter. Allereerst is een quick scan gemaakt van de situatie in zeventien landen. Op basis van deze quick scan is vervolgens een vijftal landen geselecteerd zijnde Duitsland, Denemarken, Engeland en Wales alsmede Schotland. Opgemerkt moet worden dat de stelsels divers blijken te zijn en daardoor soms moeilijk vergelijkbaar. De nader onderzochte stelsels voldoen aan de uitgangspunten van het EVRM, met name aan de eis van de borging van de toegang tot de rechter. Het huidige Nederlandse stelsel van griffierechten blijkt relatief aan de hoge kant te zijn. Door het nieuwe wetvoorstel komt het Nederlandse stelsel dichterbij het gemiddelde te liggen.

- 63 *Hoe zal de rechtspositie van werknemers van failliete ondernemingen worden versterkt in de komende insolventiewet? Is het de bedoeling dat ondernemingen die een doorstart maken verplicht worden in beginsel alle werknemers uit de failliete onderneming in dienst te houden en te laten?* 35

Het opstellen van een voorontwerp voor de Insolventiewet is in handen van de onafhankelijke Commissie insolventierecht ("Commissie-Kortmann"). De commissie heeft haar eindrapport pas zeer onlangs aan mij aangeboden. Het is nog te vroeg om in te gaan op de vraag op welke wijze de positie van werknemers van failliete ondernemingen uiteindelijk geregeld zal worden. Wel kan worden opgemerkt dat het voor een succesvolle doorstart van in faillissement geraakte ondernemingen veelal noodzakelijk is dat de bedrijfsvoering zodanig wordt gewijzigd, dat de onderneming voortaan niet langer verlieslijdend zal zijn. Die noodzaak verdraagt zich niet met een verplichting om bij een doorstart steeds alle werknemers in dienst te houden. Dat is dan ook de achtergrond van de uitzondering die ten aanzien van de automatische overgang van rechten en plichten van werknemers bij overgang van ondernemingen in artikel 7:666 BW is gemaakt voor faillissement. Dat neemt niet weg dat naar heersende opvatting de curator in faillissement, die zijn taak vervult in het belang van de gezamenlijke schuldeisers, mede acht dient te slaan op belangen van maatschappelijke aard, zoals werkgelegenheid. Dit zal in de komende Insolventiewet zonder twijfel ook het geval zijn.

- 64 *Wat is de stand van zaken met betrekking de PROMIS-systematiek?* 40

In het kader van de kostprijfsafspraken voor de periode 2008-2010 zijn afspraken gemaakt met de rechtspraak over enkele specifieke kwaliteitstrajecten. Eén daarvan betreft het beter motiveren van strafvonnissen (PROMIS). Het project PROMIS ziet op een verbetering van de bewijs- en strafmaatmotivering door rechters. Het is de inzet van de rechtspraak om medio 2008 alle gerechten volgens deze systematiek te laten werken. Eind november wordt het project afgerond en wordt gestart met de landelijke invoering. Aan het project werken zeven rechtbanken en twee gerechtshoven mee. Het effect van dit project is goed zichtbaar en kan worden afgemeten aan het aantal reeds gepubliceerde uitspraken dat reeds gemotiveerd is op basis van de PROMIS-werkwijze. Een aantal gerechten die niet hebben deelgenomen aan het project, hebben op eigen initiatief al een aanvang gemaakt met de invoering van Promis in de sector. Naar zijn aard is de invoering van Promis een geleidelijk proces, dat vanaf 1 januari 2008 bij de strafsectoren landelijk zal worden ingezet, voor zover dit al niet gaande is.

- 65 *In welke gevallen kunnen de rechters op een andere rechtbank ingezet worden? Of wordt de keuze hiervoor bij de Raad voor de rechtspraak gelegd?* 40
- De inzet van rechters bij een andere rechtbank binnen hetzelfde ressort, kan in de toekomst plaatsvinden als sprake is van gebrek aan voldoende zittingscapaciteit of aan gespecialiseerde zittingscapaciteit. Zo'n capaciteitsprobleem kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van nieuwe regelgeving, beleidsintensivering of bovengemiddelde ziekte-uitval onder de medewerkers. Thans wordt bezien of voor de Raad voor de rechtspraak in dit verband een rol zal zijn weggelegd.
- 66 *Welke eisen tot kwaliteitsverbetering zijn gekoppeld aan het verhogen van de competentiegrens van de kantonrechter tot 10.000 euro?* 40
- Aanleiding voor verhoging van de competentiegrens van de kantonrechter is de wens om de toegankelijkheid van de rechtspraak te bevorderen. Met de verhoging worden meer zaken onder het bereik van de laagdrempelige en snelle werkwijze van de kantonrechter gebracht, die daar naar het oordeel van de regering - mede in het licht van het relatief geringe financiële belang - ook thuishoren. De verwachting is dat de kantonrechters de benodigde kwaliteiten hebben om zaken met een hoger belang, die zij vanwege deze verhoging krijgen voorgelegd, naar behoren te behandelen.
- 67 *Zijn er dwingende voorschriften of richtlijnen voor het uitbreiden van het meervoudig afdoen van strafzaken?* 40
- Er zijn geen dwingende voorschriften of richtlijnen voor het uitbreiden van het meervoudig afdoen van strafzaken. In het kader van de kostprijfsafspraken voor de periode 2008-2010 zijn in eerste instantie richtinggevende afspraken gemaakt met de rechtspraak over enkele specifieke kwaliteitstrajecten. Eén daarvan is het vaker meervoudig afdoen van strafzaken. Afsproken is dat de Raad voor de rechtspraak begin 2008 deze richtinggevende afspraak omzet in te monitoren indicatoren en concrete streefwaarden. De Staten-Generaal zal daarover in de Justitiebegroting voor 2009 nader worden geïnformeerd.
- 68 *Zijn er dwingende voorschriften of richtlijnen voor het uitbreiden van het laten meelesen van vonnissen in enkelvoudige kamers?* 40
- Er zijn geen dwingende voorschriften of richtlijnen voor het uitbreiden van het laten meelesen van vonnissen in enkelvoudige kamers. In het kader van de kostprijfsafspraken voor de periode 2008-2010 zijn in eerste instantie richtinggevende afspraken gemaakt met de rechtspraak over enkele specifieke kwaliteitstrajecten. Eén daarvan is het vaker meelesen van vonnissen in enkelvoudige kamers. Afsproken is dat de Raad voor de rechtspraak begin 2008 deze richtinggevende afspraak omzet in te monitoren indicatoren en concrete streefwaarden. De Staten-Generaal zullen daarover in de Justitiebegroting voor 2009 nader worden geïnformeerd.
- 69 *Is er onderzoek gedaan naar de gevolgen van een verruiming van de standplaatsen van rechterlijke ambtenaren? Zo ja, wat zijn de uitkomsten hiervan?* 40
- Nee, daar is geen onderzoek naar gedaan.
- Wanneer sprake is van onvoldoende zittingscapaciteit bij een rechtbank kan er in het systeem zoals het kabinet voor ogen staat, voor worden gekozen om rechters en gerechtsambtenaren uit een ander gerecht – binnen hetzelfde ressort - in te zetten bij het gerecht dat met capaciteitsproblemen kampt. In dat geval zijn het dus niet de justitiabelen, maar de rechters en gerechtsambtenaren die moeten reizen. Daarbij gaat het om het op een andere plek verrichten van werkzaamheden als rechter waarbij vrijwilligheid vooropstaat, maar waar wellicht niet altijd met vrijwilligheid volstaan zal kunnen worden. Bij de uitwerking hiervan zal worden bezien, ondermeer in overleg met de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR) hoe de inzet van rechters bij een andere rechtbank binnen hetzelfde ressort vorm zal moeten krijgen, waarbij vooropstaat dat spanning met de

rechterlijke onafhankelijkheid voorkomen wordt. Een afzonderlijk onderzoek dat aan deze uitwerking voorafgaat, lijkt niet noodzakelijk.

- 70 *Kan inzicht worden verschaft in te verwachten toename van de werklast (en toename van eventuele achterstanden) en de kosten die verbonden zijn aan het vaker meervoudig afdoen van strafzaken en vaker meelesen van vonnissen?* 40
- Bij de vaststelling van de kostprijzen voor de periode 2008-2010 zijn met de rechtspraak afspraken gemaakt om de kwaliteit op terreinen in ieder geval verder te verbeteren. Het gaat daarbij om het invoeren van permanente educatie, het vaker meervoudig afdoen van zaken binnen de strafsectoren, het vaker laten meelesen van vonnissen in enkelvoudige kamers, het beter motiveren van strafvonnissen en de versterking van de positie en de ondersteuning van het rechtercommissariaat. De hiermee gepaard gaande extra werklast wordt enerzijds gefinancierd door extra doelmatigheid binnen de rechtspraak en anderzijds door een extra bijdrage van het kabinet van structureel € 24 miljoen vanaf 2010 welke verwerkt is in de nieuwe kostprijzen. Structureel wordt hiermee circa € 60 miljoen ingezet ten behoeve van deze kwaliteitsverbeteringen. Gegeven de huidige instroomramingen is het de verwachting dat er geen achterstanden zullen ontstaan.
- 71 *Is het huidige voorzieningenniveau van gesubsidieerde rechtsbijstand adequaat of te ruim?* 42
- De kosten voor rechtsbijstand zijn de afgelopen jaren sterk toegenomen, hetgeen erin heeft geresulteerd dat in het coalitieakkoord een taakstelling op de gesubsidieerde rechtsbijstand is opgenomen. De oorzaak van die toename is te vinden in een toegenomen beroep op vrijwel alle terreinen van de gesubsidieerde rechtsbijstand en de stijging van het uurtarief van de advocatuur. Het is dan ook de verantwoordelijkheid van het kabinet om te herbezinnen op effectiviteit, slagkracht en betaalbaarheid van het stelsel, zodat een adequaat voorzieningenniveau kan blijven behouden. In de brief d.d. 1 november 2007 heeft de Staatssecretaris van Justitie u nader geïnformeerd over deze herbezinning op het stelsel.
- 72 *Zijn er plannen mediation verplicht te stellen onder uitsluiting van gesubsidieerde rechtsbijstand?* 42
- In het Coalitieakkoord is een taakstelling voor de gesubsidieerde rechtsbijstand opgenomen van € 25 miljoen voor 2008 en € 50 miljoen voor de daaropvolgende jaren. Met het oog op de taakstelling vanaf 2009 zal worden onderzocht hoe het stelsel van voorzieningen voor rechtsbijstand aan minder draagkrachtigen zodanig kan worden ingericht dat voor alle actoren optimale prikkels aanwezig zijn om te komen tot een effectieve en doelmatige uitvoering. Een deelvraag daarbij is langs welke weg kan worden bereikt dat bij geschillen die zich daarvoor lenen, eerst mediation wordt beproefd.
- 73 *Waarom moet er precies resp. € 25 miljoen en € 50 miljoen voor 2008 en de daarop volgende jaren op de gesubsidieerde rechtsbijstand bespaard worden?* 43
- De exacte omvang van de taakstelling vloeit voort uit het Coalitieakkoord en beoogt te leiden tot een verbetering van de financiële beheersbaarheid van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand.
- 74 *Hoe is de voorgenomen besparing van 25 miljoen in 2008 en 50 miljoen vanaf 2009 op het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand opgebouwd?* 43
- Zie het antwoord bij vraag 71.
- 75 *Hoeveel dragen de verschillende genoemde mogelijke bezuinigingsmaatregelen afzonderlijk bij aan de voorgenomen besparingen?* 43

Voorzover reeds mogelijk is in de brief d.d. 1 november 2007 specifiek ingegaan op de mate waarin de afzonderlijke bezuinigingsmaatregelen bijdragen aan de voorgenomen besparingen.

- 76 *Worden al gesprekken gevoerd met verzekeraars over de rol van particuliere rechtsbijstandverzekeringen bij de rechtsbijstand aan minder daadkrachtigen? Zo ja, wat is de stand van zaken van deze gesprekken?* 43

Samen met het Verbond van Verzekeraars is bezien welke elementen een rol zullen gaan spelen bij het geven van een rol aan de particuliere rechtsbijstandverzekering binnen het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand. In de brief d.d. 1 november 2007 heeft de Staatssecretaris van Justitie u nader geïnformeerd over de wijze waarop aan de taakstelling op de gesubsidieerde rechtsbijstand wordt vormgegeven, met inbegrip van welke aspecten nader zullen worden verkend terzake de rechtsbijstandverzekering.

- 77 *Is er onderzoek gedaan naar de gevolgen voor de toegang tot het rechtsbestel van de verschillende genoemde mogelijke bezuinigingsmaatregelen afzonderlijk? Zo ja, wat zijn de uitkomsten van dit onderzoek?* 43

De maatregelen die beogen de gewenste besparingen te realiseren, zullen naar verwachting geen substantiële nadelige effecten hebben op de toegang tot het recht dan wel op de aanbodzijde van het stelsel. In de brief d.d. 1 november 2007 heeft de Staatssecretaris van Justitie u nader geïnformeerd over de invulling van de taakstelling voor 2008 en die voor de daaropvolgende jaren.

- 78 *Is er onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten voor de toegang tot het rechtsbestel als gevolg van implementatie in Nederland van het zogenaamde Zweedse model? Zo ja, wat zijn de uitkomsten van dit onderzoek?* 43

In 2004 is er een onderzoek uitgevoerd naar het rechtsbijstandstelsel in omliggende landen door het Centrum voor Aansprakelijkheidsrecht, Universiteit van Tilburg. Daaruit bleek dat in Zweden de dekking van de kosten van rechtsbijstand veelal automatisch is inbegrepen in een reeds bestaande verzekeringspolis die voor een ander doel is afgesproken. Hierdoor leent het Zweedse model zich niet direct voor toepassing in Nederland. Wel zal worden bezien of er aspecten zijn die wel toepasbaar zijn in de Nederlandse situatie.

- 79 *Wat is de reden van de negatieve aanvullende productie-afspraken over de jaren 2007, 2008 en 2009 bij de gerechten?* 43

De afspraken met de rechtspraak worden hoofdzakelijk bepaald door de te verwachten instroom. Met behulp van ketenbrede prognosemodellen wordt deze instroom jaarlijks ten behoeve van de begroting bepaald. De prognoses bleken dit jaar lager uit te komen dan de prognoses in de Justitiebegroting 2007. Conform de financieringsafspraken en de door de rechtspraak ingediende begroting zijn de productieafspraken daarop aangepast en dus neerwaarts bijgesteld.

- 80 *Waarom zijn de cijfers in de tabel "juridische beroepsgroepen" voor alle jaren van 2006 tot en met 2012 identiek?* 45

De jaarlijkse monitors geven inzicht, in de vooraf moeilijk in te schatten, (maatschappelijke) ontwikkelingen en de effecten daarvan op het aanbod van en de vraag naar dienstverleners. De in de tabel opgenomen prestatiegegevens zijn overgenomen uit de gehouden monitors over het jaar 2006, alsmede gegevens van de publiekrechtelijke beroepsorganisaties. Het aanbod aan dienstverleners was voldoende om de vraag af te handelen. Gesteld kan worden, dat bij een gelijkblijvende vraag het aanbod van dienstverleners derhalve ook in de nabije toekomst voldoende is. Deze redenering vormt de basis voor het opnemen van de meerjarig gelijkblijvende reeks in de begroting.

- 81 *Is er bij het volume van 'Asiel' rekening gehouden met de gevolgen van het intrekken van zaken in het kader van de uitvoering van het pardon?* 45

De uitvoering van de regeling ter afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet heeft naar verwachting bijna geen invloed op het aantal afgegeven asieltoevoegingen. Vreemdelingen die in aanmerking komen voor de regeling, zitten per definitie reeds lange tijd in de asielprocedure of hebben de asielprocedure reeds doorlopen. De met de procedure samenhangende rechtsbijstandskosten (asieltoevoegingen) zijn dan ook reeds in eerdere jaren gemaakt en verantwoord. Ook het intrekken van procedures heeft veelal geen invloed meer op de eerder afgegeven asieltoevoegingen en de daarmee samenhangende rechtsbijstandskosten.

- 82 *Klopt het dat cliënten bij schuldsaneringsregelingen vaak onbekend of onwetend zijn met de mogelijkheid van een advocaat op basis van een toevoeging? Wordt overwogen meer aan voorlichting te doen op dit gebied zodat meer cliënten zich zullen laten bijstaan in een vroeg stadium waardoor wordt voorkomen dat de schuldproblematiek groter wordt?* 46

Voorop staat dat de mogelijkheid van door de overheid gefinancierde rechtsbijstand door een advocaat in de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen in eerste aanleg niet bestaat. De Faillissementswet schrijft immers bij de rechtbank geen procureursbijstand voor; de verzoeker wordt geacht het inleidende verzoekschrift zelf te kunnen opstellen, eventueel met hulp van de schuldhulpverlener. In hoger beroep is die rechtsbijstand volgens artikel 361 Faillissementswet wel aangewezen. In de nieuwe Wsnp-voorlichtingsfolders, die binnenkort via de Raad voor Rechtsbijstand Den Bosch zullen worden uitgegeven ter gelegenheid van de inwerkingtreding van de wijzigingen in de wettelijke schuldsaneringsregeling per 1 januari 2008, zal ook aan dit punt aandacht worden besteed.

- 83 *Wat is de ontwikkeling in het aantal gedetineerden in de afgelopen tien jaar. Wat is de verwachte ontwikkeling in de komende vier jaar?* 47

De bezetting in het gevangeniswezen heeft zich in de periode tussen 1998 en 2007 (t/m augustus) als volgt ontwikkeld (gemiddelde bezetting per jaar door strafrechtelijk gedetineerden):

1998: 10.824

1999: 10.650

2000: 10.625

2001: 10.967

2002: 11.930

2003: 12.833

2004: 14.482

2005: 14.631

2006: 13.324

2007: 12.376 (stand van zaken tot en met augustus)

De toekomstige ontwikkeling van het gemiddeld aantal personen dat in het gevangeniswezen verblijft wordt als zodanig niet geraamd. Dit is feitelijk de resultante van de verwachte behoefte aan celcapaciteit (prognosemodel justitiële ketens, blz. 196 van de Justitiebegroting) en de ontwikkeling van de celcapaciteit in het gevangeniswezen (incl. de capaciteitsmarge, blz. 64 van de Justitiebegroting).

- 84 *Op welke wijze wordt in gezamenlijk Europees verband gewerkt aan vervolging en berechting van '1F-ers' onder asielzoekers?* 47

Het Europees Netwerk van Contactpersonen ten behoeve van de personen die verantwoordelijk zijn voor volkerenmoord, misdaden tegen de mensheid en oorlogsmisdaden is in 2002 bij besluit van de JBZ-Raad opgericht op voorstel van Nederland (L 167, 26/06/2002 P. 0001 - 0002). Als initiatiefnemer hecht Nederland zeer aan continuering en versterking daarvan. Een jaarlijkse bijeenkomst is in Nederlandse ogen een onmisbare voorwaarde om de samenwerking binnen de EU op dit terrein verder uit te

bouwen. Er is nog steeds maar binnen een relatief klein aantal lidstaten sprake van actieve inspanningen gericht op de opsporing en vervolging van verdachten van ernstige internationale misdrijven, maar het aantal lidstaten dat inmiddels ervaringen op dit terrein heeft, is sinds de oprichting van het netwerk steeds groeiende.

In de afgelopen drie jaar hebben drie bijeenkomsten plaatsvonden onder voorzitterschappen in de eerste helft van het kalenderjaar (Luxemburg, Oostenrijk en Duitsland). In CATS zijn conclusies aangenomen van de deelnemers aan eerdere bijeenkomsten dat er jaarlijks een bijeenkomst zou moeten plaatsvinden. Slovenië heeft inmiddels informeel laten weten deze traditie voort te zetten. Voor zover daar van Sloveense zijde behoefte aan is, heeft Nederland aangegeven bereid te zijn assistentie te verlenen bij de voorbereidingen van een dergelijke bijeenkomst.

- 85 *Wat zijn de ambities van de regering ten aanzien van de sanctionering van overtredingen van dierenwelzijnswetgeving? Hoe verhouden deze zich tot het Coalitieakkoord, waarin gesteld wordt dat dierenmishandeling strenger wordt gestraft.* 47

In het Coalitieakkoord is de ambitie opgenomen dat de handhaving van de bestaande regelgeving voor dierenbescherming en dierenwelzijn de komende jaren zal worden geïntensiveerd. In de door mijn ambtgenoot van LNV op 12 oktober 2007 (TK, 2007-2008, 28 286 en 29 683, nr. 76) aan uw Kamer toegezonden Nota Dierenwelzijn is opgenomen dat aan deze ambitie onder meer invulling wordt gegeven door, voortbouwend op uitbreidingen in de afgelopen periode, een verdere capaciteitsuitbreiding bij de AID en de VWA. Tevens is de financiële steun voor de Landelijke Inspectie Dierenbescherming in 2006 substantieel verhoogd. Intensivering van de handhaving is echter niet alleen een zaak van capaciteitsuitbreiding. Minstens zo belangrijk is dat de capaciteit zo slim mogelijk wordt ingezet en daarmee optimaal wordt benut. Daarom wordt er op basis van de principes van programmatisch handhaven een handhavingsprogramma voor de dierenwelzijnsregelgeving geformuleerd.

- 86 *Wat zijn de ambities van de regering ten aanzien van de sanctionering van overtredingen van de transportrichtlijn. Zullen overtredingen van de transportrichtlijn zwaarder gestraft worden?* 47

In de door mijn ambtgenote van LNV op 12 oktober 2007 (TK, 2007-2008, 28 286 en 29 683, nr. 76) aan uw Kamer aangeboden Nota Dierenwelzijn wordt ook ingegaan op de aanpak van overtredingen van de regelgeving op het gebied van dierentransport. Deze regelgeving moet beter worden nageleefd; er zijn nog steeds te veel internationale klachten. Hiertoe wordt het toezicht door de VWA en de AID geïntensiveerd en zullen de transporteurs die meermalen een overtreding begaan, hiervan de harde consequenties ervaren, zoals het schorsen van de vergunning tot vervoeren.

- 87 *Wat is de oorzaak van de daling van het geld dat beschikbaar is voor het OM tussen 2006 en 2007 en vanaf 2010?* 48

De daling van het budgettaire kader van het OM wordt veroorzaakt door verschillende (positieve en negatieve) mutaties die per saldo een negatief effect op het budgettaire kader in de perioden 2006-2007 en 2009 e.v.j. hebben. Het is dus niet mogelijk om daar één oorzaak voor aan te wijzen. Wel kan worden gesteld dat de overheveling van het opsporingsgerelateerde deel van de rechtskosten naar het ministerie van BZK (- € 25,5 miljoen vanaf 2007) grotendeels verantwoordelijk is voor het verschil tussen de budgettaire kaders van 2006 en 2007.

- 88 *Waarom wordt er voor het komende beleidsjaar geen verhoging van de Pluk ze-inkomsten verwacht? Op basis waarvan verwacht men extra opbrengst voor 2008 tot 2011?* 48

De Plukze-opbrengsten (geïncasseerde onherroepelijke ontnemingsmaatregelen en de schikkingen die zijn getroffen) bedragen over het jaar 2006 circa € 17,5 miljoen. De taakstelling voor dat jaar was circa € 11 miljoen.

De laatste jaren waren deze bedragen telkens rond de € 10 à 11 miljoen. De stijging van 2006 kan verklaard worden doordat het BOOM nadrukkelijker stuurt op het executietraject samen met het CJIB. Toch zal met de Plukze- ontvangsten behoedzaam moeten blijven worden omgegaan. Hier zal ongetwijfeld op basis van verdere professionalisering enige structurele doorgroei te verwachten zijn in latere jaren, maar op voorhand is het speculatie welke groei aangegeven kan worden.

Het verschil tussen 2006 en 2007 is veroorzaakt door meevallende ontvangsten in 2006. De verwachting is dat de groei zich in de jaren 2008 tot en met 2012 voortzet. Het OM heeft ingezet op een intensivering van de ontneming, welke intensivering echter pas na enige jaren tot executeerbare vonnissen zal leiden en pas op langere termijn dus inkomsten zal genereren. Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik u tevens naar de plannen zoals die verwoord zijn in de brief over het project Veiligheid begint bij Voorkomen, die vóór de begrotingsbehandeling aan uw Kamer toegestuurd wordt.

- 89 *Waarom verwacht de regering een verhoging van de inkomsten van boeten & transacties? Waar is dat op gebaseerd?* 48

In 2006 zijn 11,6 miljoen verkeersboetes opgelegd; het oorspronkelijk geraamde aantal was 11,3 miljoen. Naar de huidige stand van zaken zullen er dit jaar zo'n 12,5 miljoen verkeersboetes worden opgelegd. Deze stijgende lijn in het aantal opgelegde verkeersboetes brengt het kabinet ertoe zijn aandacht te blijven richten op normconform handelen in het verkeer door middel van het beboeten van overtredingen. Om dit normconform handelen te bevorderen, zullen de tarieven van de op te leggen verkeersboetes worden verhoogd.

- 90 *Hoe verhoudt zich het bedrag dat voor de reclassering is begroot van blz. 48, waar gesproken wordt over een bedrag van 230 miljoen, met het bedrag van 158 miljoen dat op blz. 194 wordt genoemd? Hoe moet het verschil in beide bedragen begrepen worden?* 48

De op pagina 48 genoemde € 230,6 miljoen op artikel 13.4.3 heeft betrekking op meer dan de uitgaven voor de reclasseringsorganisaties alleen. In dit bedrag zijn ook de uitgaven voor onder meer Voorwaardelijke Invrijheidstelling (VI), Nazorg en Terugdringen Recidive (TR) begrepen.

De op pagina 194 genoemde € 158,6 miljoen heeft alleen betrekking op het huidige productiebudget 2008 van de drie reclasseringsorganisaties. Uitgaven voor projecten en ICT-projecten bij de reclassering zijn niet opgenomen in de € 158,6 miljoen, maar wel in de € 230,6 miljoen.

- 91 *Is het bedrag dat begroot is voor de reclassering, of 158 miljoen of 230 miljoen, voldoende om alle begeleidingsopdrachten uit te voeren?* 48

Het budget van € 158 miljoen is voldoende om alle begeleidingsopdrachten uit te voeren.

- 92 *Klopt het dat er bij beleidsartikel 13.3 bijna 110 miljoen niet juridisch verplicht is? Bij welk onderdeel van dit artikel is dit bedrag ondergebracht en ten behoeve waarvan?* 48

Het niet juridisch verplichte deel heeft betrekking op artikelonderdeel 13.3.1 Rechtstandhandhaving en 13.3.2 Openbaar Ministerie. Van de € 110 miljoen heeft circa € 13 miljoen betrekking op de programmabudgetten van Justitie en circa € 96 miljoen betrekking op het Openbaar Ministerie. De niet juridisch verplichte delen zijn bestuurlijk gereserveerd voor onder meer strafrechterlijke handhaving door het Openbaar Ministerie. Daarnaast is een deel complementair noodzakelijk of aan de andere kant bestuurlijk gebonden. Het gaat hierbij om projecten als Meld Misdaad Anoniem, Justitie in de Buurt, Regionale Arrondissementale Justitiële Beraden, bestrijding van voetbalvandalisme, bijdrage Rijksalarmcentrale en Airmarshalls.

- 93 *Waarom wordt de toename in de uitgaven (voor 2008 ten opzichte van 2007) voor de reclassering van bijna € 19 miljoen besteed? Is dit geld beschikbaar voor de intensivering van het reclasseringstoezicht of dient dit een ander doel?* 48

Dit bedrag is grotendeels beschikbaar voor intensivering van het reclasseringstoezicht (circa 70%). Naast intensivering van het toezicht worden hieruit ook extra middelen voorzien voor Door, Exodus, Moria en de Ontmoeting en de vrijwilligersorganisaties. (Deze extra middelen worden ingezet via pijler V gelden uit het project "Veiligheid begint bij Voorkomen").

- 94 *Op basis van welke afwegingen en argumenten is besloten het budget inzake terrorismebestrijding te verlagen van bijna 40 miljoen in 2007 tot nog geen 25 miljoen in 2010 en 2011?* 48

Het budget neemt af doordat het accent van de investeringen in 2007 ligt en een dalende reeks vertoont tot en met 2011.

- 95 *Kan worden gespecificeerd waar met "waarvan garanties" in de tabel op blz. 48 wordt bedoeld?* 48

Het betreft garanties in het kader van de Garantstellingsregeling faillissementscuratoren. Met deze regeling wordt de curator in staat gesteld een rechtsvordering in te stellen op grond van bestuurdersaansprakelijkheid, of een onderzoek daarnaar in te stellen, ingeval hij een potentiële lege boedel aantreft. Naar verwachting moet van het totale bedrag aan garantstellingen uiteindelijk 0,3 miljoen euro daadwerkelijk betaald worden.

- 96 *Wat valt er onder de posten "Overig" (13.1.2 en 13.4.6)?* 48

De post "13.1.2 Overig" bestaat uit uitgaven voor subsidie CCV, diverse projecten criminaliteitspreventie (bedrijfsleven, geweld, integriteit, etc.), subsidie Verispect, kansspelbeleid en diverse onderzoeken.

Onder de post "13.4.6 Overig" vallen de uitgaven van de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ), daarnaast de uitgaven voor de Inspectie Sanctietoepassing (IST) en tenslotte de uitgaven voor de afdeling van de Dienst Justis, die de gratieverzoeken beoordeelt.

- 97 *Hoe zal de ambitie uit het regeerakkoord om dierenmishandeling zwaarder te straffen tot uiting komen?* 49

In het Coalitieakkoord is opgenomen dat de strafmaat voor dierenmishandeling zal worden verhoogd. Daarop wordt in de door mijn ambtgenote van LNV op 12 oktober 2007 (TK 2007-2008, 28 286 en 29 683, nr. 76) aan uw Kamer aangeboden Nota Dierenwelzijn, ingegaan. In deze nota wordt verwezen naar het initiatiefwetsvoorstel van het lid Waalkens, waarin wordt voorgesteld om het strafmaximum in het Wetboek van Strafrecht op het doden en beschadigen van dieren te verhogen van twee naar drie jaren. Dit initiatiefwetsvoorstel bevat reeds hetgeen wordt beoogd in het Coalitieakkoord en hiermee wordt de maximumstraf op het doden en beschadigen van dieren gelijkgesteld met de maximumstraf op dierenmishandeling. Verdere verhoging van het strafmaximum voor dierenmishandeling in de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren wordt vooralsnog niet noodzakelijk geacht. Dit strafmaximum is nog op 1 februari 2006 verhoogd van twee naar drie jaren.

- 98 *Waarom is ervoor gekozen om bij de reductie van criminaliteit met 25% het ijkpunt bij het jaar 2002 te leggen?* 49

Zie het antwoord bij vraag 4.

- 99 *Waarom is ervoor gekozen bij reductie van het recidivepercentage voor de doelgroep volwassenen ex-gedetineerden van 10%-punt om het ijkpunt bij het jaar 2002 te leggen?* 49
- Het bepalen van het ijkpunt is gebeurd in het kader van het project Veiligheid begint bij Voorkomen (VbbV). Het project VbbV mag worden gezien als een vervolg op het inmiddels geëindigde Veiligheidsprogramma van het vorige kabinet, dat in 2002 is gestart en waarvan de doelstellingen doorlopen tot 2010.
- Ook voor maatregelen waarvoor nog niet eerder kwantitatieve doelstellingen waren gesteld, zoals voor het programma Terugdringen Recidive, is uit een oogpunt van consistentie het ijkpunt voor metingen bij 2002 gelegd.
- 100 *Wanneer kan de Kamer de resultaten van de onderzoeken naar de aanpak van criminele organisaties achter de wietteelt, naar het aantal ontmantelde hennepplantages en samenspannen tegen XTC eindmeting tegemoet zien?* 50
- Het onderzoeksrapport “De wereld achter de wietteelt” is afgerond en zal nog vóór de begrotingsbehandeling, mede namens mijn ambtgenote van BZK, aan de Tweede Kamer worden gezonden. Datzelfde geldt voor het onderzoek naar het aantal ontmantelde hennepplantages. De eindmeting van de nota “Samenspannen tegen XTC” heb ik reeds bij brief van 11 mei 2007 aan de Tweede Kamer aangeboden (Kamerstuk II, 23 760 en 29 911, nr 20); op 27 juni 2007 vond hierover een Algemeen Overleg plaats met de vaste commissie voor Justitie (Kamerstuk II, 23 760, nr 26).
- 101 *Wanneer komt de nieuwe Wet op de kansspelen naar de Kamer?* 52
- Ik verwacht dat het wetsvoorstel medio 2008 kan worden ingediend bij de Tweede Kamer.
- 102 *Hoe wordt de sterke verbetering in doorlooptijden bij aanvragen Bibob van 14% binnen 8 weken in 2006 naar 100% in de volgende jaren gerealiseerd?* 52
- Gezien de toename van het aantal adviesaanvragen is de personele capaciteit van het Landelijke Bureau BIBOB de afgelopen maanden al uitgebreid. Met het oog op de verwachte groei wordt momenteel geworven voor een verdere uitbreiding van het aantal medewerkers. Tevens vindt in de komende maanden een doorlichting van het werkproces van het Bureau plaats. Die doorlichting moet leiden tot aanpassingen in het werkproces die de efficiëntie verhogen. De combinatie van meer menskracht en een efficiënter werkproces moet leiden tot de gewenste verbetering in de doorlooptijd.
- 103 *Wordt de afname van het percentage aanvragen Verklaring Omtrent Gedrag, waarbij wordt beslist binnen een doorlooptijd van 4 respectievelijk 2 weken, alleen verklaard door het toegenomen aantal aanvragen? Wordt actie ondernomen om de doorlooptijden toch te versnellen? Zo ja, op welke wijze?* 52
- De afname van het percentage aanvragen waarbij beslist wordt binnen twee respectievelijk vier weken kan onder meer worden verklaard door de toenemende vraag naar Verklaringen Omtrent het Gedrag. Daarnaast worden vaker antecedenten aangetroffen, hetgeen betekent dat er in veel gevallen nadere informatie dient te worden ingewonnen om een zorgvuldige afweging te kunnen maken.
- Om de doorlooptijd zo veel mogelijk te beperken, is het Centraal Orgaan voor de Verklaring Omtrent Gedrag in april 2007 een verbetertraject gestart. Ook wordt de capaciteit van het Centraal Orgaan Verklaringen Omtrent Gedrag fors uitgebreid. Tenslotte ben ik voornemens het vanaf 2009 mogelijk te maken een VOG elektronisch aan te vragen. Dit systeem zal zo worden ingericht dat foutieve invoer van de aanvraagformulieren niet of nauwelijks meer mogelijk is. De verwachting is dat de doorlooptijd ook hierdoor zal afnemen.

- 104 *Wat ligt er ten grondslag aan de toename van het aantal VOG aanvragen door natuurlijke personen, en rechtspersonen?* 52

De maatschappelijke en politieke aandacht voor de VOG, de maatschappelijke aandacht voor integriteit, de toenemende bekendheid van dit instrument en de aantrekkende economie zijn naar mijn mening de voornaamste oorzaken van een continue groei van het aantal VOG-aanvragen. Dit jaar al zal het aantal VOG-aanvragen voor natuurlijke personen vermoedelijk uitkomen op circa 370.000. Ik acht het niet uitgesloten dat het aantal aanvragen in 2008 de 400.000 zal overstijgen. Voor de toename van de VOG-rechtspersonen verwijs ik u naar het antwoord op vraag 105.

- 105 *Wat ligt er ten grondslag aan de beoogde verviervoudiging van het aantal beslissingen Rechtspersonen in het jaar 2008 ten opzichte van het jaar 2007?* 53

In 2008 zal de Integriteitverklaring Aanbestedingen (IVA) op grond van de dan in werking tredende Aanbestedingswet haar intrede doen. Deze wet stelt de IVA verplicht voor alle aanbestedende diensten, waaronder ook gemeenten. Berekeningen van het ministerie van Economische Zaken tonen aan dat rekening gehouden moet worden met minimaal 7000 IVA-aanvragen in 2008. Alhoewel de IVA een ander afwegingskader zal kennen, is deze vooralsnog administratief onder de VOG-RP geschaard.

- 106 *Welke afspraken zijn er met België en Duitsland gemaakt ter intensivering van de grensoverschrijdende aanpak van de (drugs)criminaliteit?* 54

Onder andere in Strategisch Hazeldonkverband worden jaarlijks afspraken met België (en Frankrijk en Luxemburg) gemaakt over de aanpak van grensoverschrijdende drugscriminaliteit. Deze afspraken hebben in de eerste plaats betrekking op de gecoördineerde controle-acties op snelwegen, het spoor en afgelopen jaar ook pleziervaartuigen en sportvliegtuigen. Daarnaast wordt ook gesproken over de oriëntatie van de Joint HiT Teams van de zes zuidelijke politieregio's. De inzet wordt momenteel gericht op de aanpak van de bestrijding van de overlast van het drugstoerisme, in het bijzonder gericht op de ontmanteling van dealpanden en de van daaruit handelende dealers. Verder zijn tussen Nederland (Openbaar Ministerie, politie en Koninklijke Marechaussee) en de politie te Aken afspraken gemaakt over de aanpak van kleinschalige grensoverschrijdende criminaliteit, waaronder drugscriminaliteit. In dat kader wordt tussen politiediensten aan beide zijden van de grens onder meer informatie uitgewisseld over tussen Nederland en Duitsland pendelende drugsdealers. De drie noordelijke politieregio's participeren samen met Deense autoriteiten en het Landeskriminalamt Sleeswijk-Holstein in de op initiatief van de Duitse douane gestarte Operation Nordic, die zich richt op de bestrijding van de drugsmokkel op de route van Nederland door Noord-Duitsland naar Scandinavië. Operation Nordic heeft de vorm van enkele gecoördineerde acties per jaar. Tot op heden hebben twee acties plaatsgevonden.

- 107 *Maakt van het tegenhouden of terugsturen van drugstoeristen ook deel uit van het eurogionaal veiligheidsplan ter intensivering van de grensoverschrijdende aanpak van de drugsriminaliteit?* 54

In februari 2006 hebben de toenmalige minister van Justitie en zijn Belgische collega's van Justitie en Binnenlandse Zaken afspraken gemaakt om te komen tot een verdere gemeenschappelijke vaststelling van prioriteiten op basis van de beschikbare criminaliteitsgegevens en op basis hiervan de bestaande samenwerkingsverbanden verder af te stemmen en te intensiveren. In de vertaling naar de praktijk is er voor gekozen met het euregionaal "veiligheidsplan" aan te sluiten bij de op dat moment reeds lopende activiteiten van het Bureau Euregionale Samenwerking (BES) van de parketten Maastricht en Roermond en zijn Belgische en Duitse *counterparts*. Het BES heeft in zijn jaarplan 2007 de doelstelling geformuleerd om de bestrijding van de grensoverschrijdende criminaliteit in het grensgebied van de provincie Limburg (de Euregio Maas-Rijn en de Euregio Rijn-Maas-Noord) te intensiveren en te verbeteren. Daartoe vindt jaarlijks een strategische conferentie plaats. De volgende is voorzien op 9 november 2007. Hieraan wordt

deelgenomen door vertegenwoordigers van politie en justitie uit Nederland, België en Duitsland en worden de prioriteiten voor het komende jaar bepaald. Voor het afgelopen jaar zijn als prioriteit gekozen: woninginbraken, mensenhandel, mensensmokkel en drugs. Er is een werkgroep drugs ingesteld die een plan van aanpak heeft opgesteld en er wordt onder meer gewerkt aan een Euregionale databank. Voorts is er een werkgroep Drugrunners Euregio opgericht die een gezamenlijke aanpak van het drugsrunnersprobleem nastreeft. Het tegenhouden of terugsturen van drugtoeristen is geen onderdeel van de activiteiten van het Bureau Euregionale Samenwerking.

- 108 *Wanneer komt er een euregionaal "veiligheidsplan"?* 54
- Zie het antwoord bij vraag 107.
- 109 *Is nagedacht over een registratiesysteem dat het aantal slachtoffers van eerge relateerd geweld moet bijhouden? Zo ja, wat is de uitkomst daarvan en waar in de begroting is die te vinden? Zo nee, waarom niet? Zijn extra kosten verbonden aan een registratiesysteem dat de aantallen van de slachtoffers van eerge relateerd geweld bijhoudt? Waar vinden deze post terug in de begroting?* 54
- Er is zeker aandacht voor de registratie van slachtoffers van eerge relateerd geweld. Echter het registeren hiervan ligt in verband met de diversiteit aan bedrijfsprocessensystemen binnen de verschillende betrokken organisaties vrij ingewikkeld en zoals ook tijdens het debat op 3 juli jl. is gezegd: eerge relateerd geweld is geen delict, hetgeen de registratie van gegevens daaromtrent bemoeilijkt. De Tweede Kamer is naar aanleiding van de tijdens het overleg op 3 juli ingediende motie Van Dijk (Tweede Kamer 2006-2007, 30388 nr. 17) daarover uitvoerig bericht bij brief van 25 september 2007. Toch zijn er initiatieven ontplooid om een dergelijke registratie te bevorderen. De vrouwenopvang verwacht in het voorjaar 2008 te registreren op eerge relateerd geweld. Aan de Federatie Opvang (FO) is vanuit het programma eerge relateerd geweld een subsidie verleend van ruim €120.000 om de registratie te verbeteren. In 2008 moet dit leiden tot verbeterde gegevens. Daarnaast wordt binnen de regiopolitie Haaglanden een Landelijk Expertise Centrum ontwikkeld, waarbinnen dit vraagstuk ook aandacht zal krijgen. Over de stand van zaken zal de Tweede Kamer in de voorjaarsrapportage 2008 nader worden geïnformeerd.
- 110 *Hoe zal de samenwerking van de Nationale Recherche met de bovenregionale teams, de politieregio's en andere opsporingsinstaties bij het bestrijden van georganiseerde misdaad feitelijk gestimuleerd worden?* 54
- De regionale recherche, de bovenregionale recherche (BR), de nationale recherche (NR), de Koninklijke Marechaussee en de bijzondere opsporingsdiensten (BOD-en) hebben allen een rol bij de stafrechtelijke aanpak van georganiseerde misdaad. Wie wat moet doen, hangt af van de specifieke taakstelling en het niveau waarop de georganiseerde misdaad zich manifesteert: regionaal, bovenregionaal en (inter)nationaal. Bij de programmatische aanpak die thans op een aantal verschijningsvormen van georganiseerde misdaad wordt vormgegeven, is een van de belangrijke aspecten dat die vormen van misdaad zowel op plaatselijk/regionaal als landelijk/internationaal niveau worden aangepakt en dat daarbij sprake moet zijn van goede samenwerking tussen de verschillende niveaus en waar nodig van overdracht van een onderzoek van het ene niveau naar het andere.
- 111 *Zijn de terreinen die onder instrumenten aan bod komen limitatief of zijn er nog andere terreinen waar de regering internationale samenwerking voor ogen heeft? Zo ja, welke?* 54 57
- De internationale samenwerking op het gebied van opsporing en vervolging omvat een breed palet aan activiteiten en maatregelen; het onderstaande is dus geen limitatieve opsomming. Er is voor gekozen in de paragraaf 'instrumenten' een aantal belangrijke activiteiten te benoemen die het komende jaar de nodige aandacht zullen krijgen. Deze activiteiten zijn uiteenlopend van aard, maar ze zouden kunnen worden samengevat onder twee grote noemers, te weten: (1) het verbeteren van de grensoverschrijdende informatie-

uitwisseling en vooral het implementeren van de afspraken die daarover in EU-verband reeds zijn gemaakt; (2) het langs verschillende wegen versterken van de operationele samenwerking op het gebied van politie en justitie, zowel in de grensstreek als in EU- of breder internationaal verband. Daaronder horen activiteiten op het gebied van internationale rechtshulp, het beter benutten van bestaande instrumenten als Europol en Eurojust en een actieve rol van de nationale opsporings- en vervolgingsautoriteiten bij het samen met de zusterdiensten van andere EU-lidstaten implementeren van de EU-prioriteiten op het gebied van grensoverschrijdende (georganiseerde) misdaad, zoals vastgesteld door de JBZ-Raad op basis aan het Organized Crime Threat Assessment (OCTA).

- 112 *Hoe verhoudt zich het punt van meer zware en complexe zaken ter hand nemen door het OM zich tot het daarop volgende punt van stijging van het aantal minder complexe fraudezaken die het OM afdoet?* 55

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik u naar de plannen zoals die verwoord zijn in de brief over het project Veiligheid begint bij Voorkomen die vóór de begrotingsbehandeling aan uw Kamer toegestuurd wordt.

- 113 *Wat zijn de kosten voor een geautomatiseerd registratiesysteem voor monitoring bij het BOOM? Wanneer zal dit systeem in werking treden?* 55

Er is nog geen keuze gemaakt welk soort systeem aangeschaft zou moeten worden. Daardoor is nu nog niet aan te geven wanneer zo'n systeem operationeel zou kunnen zijn en welke kosten eraan verbonden zijn.

- 114 *Op welke wijze zal criminaliteit gereduceerd worden door afspraken met politie en het vaststellen van nieuwe landelijke prioriteiten? Zijn hier voorbeelden van te geven?* 55

Voor de reductie van de criminaliteit is het project "Veiligheid begint bij voorkomen" ingericht. Dit project bevat tal van maatregelen die moeten bijdragen aan de doelstelling van het kabinet de criminaliteit met 25 procent terug te dringen. De politie heeft daar onmiskenbaar ook een rol in. Niet alleen bij het voorkomen, maar ook bij de rechtshandhaving. Een effectieve rechtshandhaving heeft immers ook een goede preventieve werking.

Om de politie gericht te laten bijdragen aan de realisatie van de kabinetsdoelstelling zijn, gezamenlijk met de korpsbeheerders en het College van procureurs-generaal, landelijke prioriteiten voor de politie voor de jaren 2008-2011 opgesteld. Al deze landelijke prioriteiten hebben betrekking op het veiliger maken van Nederland. Het gaat om de volgende landelijke prioriteiten:

- Geweld: doel is het aantal geweldsdelicten te verlagen doordat de politie hoge prioriteit aan de opsporing van verdachten van geweldsdelicten geeft.
- Veilige wijken: om de veiligheid in de wijk te vergroten zal de politie zorgdragen voor een versterkte inzet van gebiedsgebonden politiewerk.
- Jeugdcriminaliteit en risicojeugd: de politie intensiveert haar bijdrage aan de persoonsgerichte aanpak van criminele jeugd.
- Kwantiteit en kwaliteit aanpak criminaliteit: doel is de aanpak van de criminaliteit te versterken. Met het oog op de kwantitatieve versterking is de afspraak gemaakt dat de politie jaarlijks 250.909 verdachten aan het OM aanlevert. Door een programmatische aanpak zal de kwaliteit van de opsporing een impuls krijgen.

- 115 *Is het na de totstandkoming van een geautomatiseerd registratiesysteem voor monitoring bij het BOOM mogelijk om vanaf de tenlastelegging bepaalde zaken (de 'fraudezaken') te volgen tot aan de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel, uitgesplitst per delicttype, zodat inzicht ontstaat in de hoeveelheid zaken die leidt tot een vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel en waarom men daar in bepaalde zaken niet aan toekomt? Zo neen, waarom niet? Wat houdt dit geautomatiseerd registratiesysteem dan wel in?* 55

Het Openbaar Ministerie beraadt zich nog over het op te zetten systeem, zoals is aangegeven in het antwoord op vraag 113.

- 116 *Waaruit bestaat de intensivering van fraudebestrijding en de financieel economische criminaliteit concreet? Wordt er bijvoorbeeld gespecialiseerd personeel/mankracht aangesteld? Zo ja, hoeveel? Waar is dit terug te vinden op de begroting?* 55

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik u naar de plannen zoals die zijn verwoord in de brief over het project Veiligheid begint bij Voorkomen die vóór de begrotingsbehandeling aan uw Kamer wordt gestuurd.

De meer op detail gerichte invulling van de genoemde voornemens worden de komende weken uitgewerkt binnen de politie-organisatie en het College van procureurs-generaal van het Openbaar Ministerie.

- 117 *Hoeveel wordt er extra geïnvesteerd in het bestrijden van cybercrime en waar is dit terug te vinden op deze (of een andere) begroting? Wat houdt dit concreet in? Worden er extra digitale rechercheurs aangesteld?* 55

Voor de bestrijding van cybercrime wordt een meerjarig programma opgesteld voor het OM en de politie. Voor de bestrijding van cybercrime wordt op de begroting van Justitie meerjarig geld vrijgemaakt. Dit geld is bedoeld voor het OM. Binnen het OM wordt dit geld gebruikt om te komen tot een OM- opleidingspakket voor medewerkers, die vanuit hun werk te maken hebben met de bestrijding van cybercrime. Daarnaast zal het geld worden besteed aan het opbouwen van expertise op het gebied van de bestrijding van cybercrime en het vergroten van de OM-capaciteit. Op de begroting van BZK wordt geld vrijgemaakt voor de politie. De brief over het programma Veiligheid begint bij Voorkomen, die vóór de begrotingsbehandeling aan de Kamer wordt aangeboden, zal nadere informatie bevatten over de toedeling van de extra middelen.

- 118 *Wat is het tijdspad voor het operationaliseren van veiligheidshuizen in (middel-)grote steden? Wat wordt verstaan onder 'landelijke dekking'? Hoeveel veiligheidshuizen dienen er naar mening van de regering minstens te komen om een 'landelijke dekking' te realiseren en wat zijn hiervoor de te verwachten kosten?* 55

Er zijn 23 Veiligheidshuizen ingesteld (Den Helder, Enschede, Amsterdam-vijf ketenunits, Arnhem, Bergen op Zoom, Breda, Tilburg, Den Bosch, Eindhoven, Helmond, Oss, Heerlen, Maastricht, Kerkrade, Venlo, Roermond/Weert, Sittard-Geleen, Amersfoort, Utrecht). Er zijn twee Veiligheidshuizen in ontwikkeling in Groningen en Leeuwarden. De Ketenkamer Dordrecht wordt ontwikkeld. Er zijn nog twee Justitie-in-de-buurtvestigingen in Rotterdam en er is een Regionaal Afstemmingsoverleg in Flevoland.

In 2008/2009 zal een verdere uitbreiding plaatsvinden van de Veiligheidshuizen. Hoeveel Veiligheidshuizen er uiteindelijk nodig zijn om een landelijke dekking te realiseren en wat de te verwachten kosten hiervan zijn, is nog niet bekend. Als kader voor de financiën zal de begroting worden aangehouden en extra beschikbare middelen die in Pijler V meerjarig zijn toegekend. Dit is onderdeel van het plan van aanpak dat voor het eind van 2007 gereed is en daarna aan de Tweede Kamer zal worden gezonden. Hierin zal ook de reikwijdte van het begrip 'landelijke dekking' nader worden uitgewerkt. Ook zal hierin een duidelijke rol voor de gemeenten worden neergelegd. Twee uitgangspunten zijn al wel te noemen:

- Veiligheidshuizen in de grotere steden kunnen een regiofunctie krijgen, zodat ook omliggende gebieden daaronder vallen. In meerdere Veiligheidshuizen gebeurt dit overigens al (voorbeelden hiervan zijn het regionaal Veiligheidshuis Maas en Leijgraaf, Veiligheidshuis Eindhoven en Helmond, Veiligheidshuizen in Zuid-Limburg, de ketenunits in Amsterdam).

- Veiligheidshuizen zijn een intensieve manier van samenwerken. Als ze teveel versnipperd worden, worden ze door hun omvang te kwetsbaar. Er moet voldoende werkaanbod zijn om een minimale personeelsbezetting van de Veiligheidshuizen te kunnen garanderen.

- 119 *Kan nader inzicht worden gegeven in de wijze waarop een substantiële toename van het* 55

aantal zaken waarin voor witwassen is geverbaliseerd zal worden uitgevoerd? Hoeveel zaken blijven er momenteel op de plank liggen?

Het Functioneel Parket heeft met de FIOD/ECD in een handhavingsarrangement concrete afspraken gemaakt over het aantal witwaszaken dat jaarlijks zal worden opgepakt. Als gevolg van deze afspraken blijven bij deze bijzondere opsporingsdienst in principe geen zaken op de plank liggen.

Daarnaast ziet FIU-Nederland in de MOT-informatie signalen die nog moeten worden opgewerkt en mogelijk tot een start-pv kunnen leiden en er liggen start-pv's die nog niet worden opgepakt. Dit zijn nog geen concrete zaken, maar het is wel informatie die tot een zaak zou kunnen leiden. In de brief over het project Veiligheid begint bij Voorkomen die vóór de begrotingsbehandeling aan uw Kamer toegestuurd wordt, wordt hierop nader ingegaan.

- 120 *Kan worden aangegeven wat de resultaten van de veiligheidshuizen (als scharnierpunt tussen preventie en nazorg) zijn met betrekking tot het terugdringen van recidive?* 55

In de Veiligheidshuizen worden afspraken gemaakt over een persoonsgerichte aanpak van minderjarigen en meerderjarigen die een strafbaar feit hebben gepleegd. Naast het strafrechtelijke traject worden ook afspraken over nazorg gemaakt. Een van de doelstellingen van veiligheidshuizen is het verminderen van recidive. Er is geen volledig beeld over recidivecijfers bij de Veiligheidshuizen. In enkele Veiligheidshuizen wordt recidive gemonitord. Hieruit komt naar voren dat er sprake is van een vermindering van recidive bij jongeren onder de achttien jaar. In diverse Veiligheidshuizen is men bezig om onderzoek te doen naar de resultaten van de persoonsgerichte aanpak, waaronder recidivecijfers. Veelal in samenwerking met wetenschappelijke instituten wordt onderzoek gedaan naar het concreet en meetbaar maken van resultaten, het definiëren van indicatoren en het beoordelen in hoeverre resultaten zijn toe te schrijven aan de aanpak binnen Veiligheidshuizen. De uitkomsten hiervan zullen betrokken worden bij de landelijke evaluatie van Veiligheidshuizen. Deze evaluatie is medio 2008 gereed.

- 121 *Op welke wijze wordt invulling gegeven aan het structurele basis geven en op hoger niveau brengen van de veiligheidshuizen?* 55

Vanaf 2008 wordt de subsidieregeling waarbij Veiligheidshuizen maximaal drie jaar subsidie kunnen krijgen, vervangen door structurele financiering.

Het borgen van de binnen Veiligheidshuizen ontwikkelde methodiek in de werkprocessen van de betrokken organisaties zal worden gecontinueerd. Hierdoor wordt het werken in Veiligheidshuizen minder afhankelijk van het enthousiasme van de betrokken medewerkers en wordt het meer onderdeel van de reguliere werkprocessen.

Er zal een versterking plaatsvinden van de verbinding tussen de strafrechtketen en de bestuurlijke preventie- en zorgketens. Op die manier wordt de samenwerking tussen gemeenten, politie, justitie en zorginstellingen op een hoger niveau gebracht. In overleg met BZK zal worden bezien hoe gemeenten kunnen worden gestimuleerd om de regierol ten aanzien van veiligheidshuizen op te pakken en hoe gemeenten hierin kunnen worden ondersteund.

Er worden voorbereidingen getroffen voor een evaluatie van wat er tot nu toe in de Veiligheidshuizen is bereikt. Deze evaluatie is medio 2008 gereed. De resultaten hiervan worden gebruikt bij het verhogen van het niveau van de Veiligheidshuizen. Daarbij gaat het onder andere om de afstemming van werkprocessen, de kwaliteit van de samenwerking en de kwaliteit van gemaakte afspraken over persoonsgerichte trajecten en de mogelijke effecten hiervan.

- 122 *Hebben gemeenten genoeg capaciteit om in de toekomst de vergunningen voor de diverse vormen van de seksindustrie te handhaven?* 56

Momenteel vindt een inventarisatie plaats van de mogelijke inhoud van een kaderwet vergunningen prostitutie. Bij de uitwerking van de wet zal ook aandacht worden besteed aan de mogelijkheden tot versterking van de controle en handhaving. Op dit moment is het

echter nog niet mogelijk te zeggen hoe de wet er op dit punt uit komt te zien, dus ook niet wat dit eventueel voor gemeenten zou betekenen. Uiteraard zullen uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de kaderwet een rol spelen bij de invulling. In nauwe samenwerking met de minister van BZK zal ik het wetsontwerp voor de kaderwet opstellen.

- 123 *Hoe wordt het doel dat de Nederlandse politie meer als eenheid moet functioneren geoperationaliseerd en gemeten? Wat zijn de prestatie-indicatoren?* 56

De minister van BZK en ik hebben met de korpsbeheerders afspraken gemaakt over de resultaten die de politie eind 2008 moet hebben behaald. Deze resultaten zijn gebaseerd op een gezamenlijke opvatting van beide politieministers en de korpsbeheerders over de gewenste samenwerking tussen de politiekorpsen evenals het gemeenschappelijk functioneren van die korpsen. Deze afspraken zijn vastgelegd in de samenwerkingsafspraken politie 2008 die op 13 juli 2007 aan de Tweede Kamer zijn gezonden. De afspraken hebben betrekking op de onderwerpen ICT, personeel, materieel en bovenregionale samenwerking. Per afspraak is duidelijk aangegeven wat eind 2008 moet zijn gerealiseerd.

De korpsbeheerders zullen halfjaarlijks een gezamenlijk een voortgangsbericht aan de politieministers zenden waaruit duidelijk blijkt wat de stand van zaken en de voortgang is bij iedere samenwerkingsafpraak. Deze rapportages zullen november 2007, mei 2008 en november 2008 tussen de politieministers en de korpsbeheerders worden besproken. Vanaf medio mei 2008 zal de Inspectie OOV steekproefsgewijs de behaalde resultaten in de korpsen toetsen.

- 124 *Worden bij het maken van samenwerkingsafspraken met de politie ook afspraken gemaakt over aanpak huiselijk geweld en eengerelateerd geweld?* 56

Eén van de landelijke prioriteiten voor de politie voor de jaren 2008-2011 is het brede thema geweld. Dit omdat het aantal geweldsdelicten te hoog is en om een extra investering vraagt. Onder deze landelijke prioriteit geweld vallen ook huiselijk geweld en eengerelateerd geweld. De politie zal hoge prioriteit geven aan de opsporing van verdachten van geweldsdelicten. Dat geldt voor alle onder deze landelijke prioriteit vallende deelgebieden.

Op het terrein van eengerelateerd geweld loopt reeds een vijfjarig programma eengerelateerd geweld dat is gericht op bescherming, maatschappelijke preventie, strafrechtelijke aanpak en bestuur. Dit programma wordt overeenkomstig de opzet voortgezet tot en met 2010. In het kader van de landelijke uitrol die het programma heeft afgesproken met de politie, wordt onder meer een landelijk expertisecentrum eengerelateerd geweld voor de politie opgezet en worden modules voor eengerelateerd geweld ontwikkeld voor het politieonderwijs. Ook zijn er landelijke politiecontactdagen over dit onderwerp en is er binnen elk korps een taakaccenthouder op eengerelateerd geweld aangewezen.

- 125 *Waarom neemt de doorlooptijd van het aantal verzoeken ontheffing Wet wapens en munitie naar verwachting na 2006 af?* 57

Het is niet zo dat de doorlooptijd naar verwachting afneemt. De oorspronkelijke norm voor de doorlooptijd van deze ontheffingen was 75 % binnen twaalf weken. In 2006 was de realisatie 95% binnen twaalf weken. In verband daarmee is de norm voor de jaren 2007 en verder opgeschroefd naar 90% binnen twaalf weken. In de begroting staat het percentage vanaf het jaar 2008 abusievelijk op 75%. Dit moet 90% zijn.

- 126 *Waarom veranderen naar verwachting de prestatiegegevens MOT vanaf 2007 niet meer? Hoe verhoudt zich dit tot het in de begroting op meerdere plaatsen aangekondigde voornemen de financieel-economische fraude beter aan te pakken?* 58

De in de tabel opgenomen prestatiegegevens (het aantal ongebruikelijke transacties en verdachte transacties) zijn berekend voor het jaar 2007. Er is een stijgende trend op basis

van het jaarlijkse aantal doormeldingen tussen 2003 en 2006. Ook is een stijgende lijn van het aantal gemelde money transfers zichtbaar en is de verwachting dat het MOT in de loop van 2007 extra meldingen zal ontvangen als gevolg van de invoering van een deviezenregeling. Voor de periode na 2007 is het lastig om het aantal ongebruikelijke en verdachte transacties te prognosticeren en daarom is er een meerjarig gelijkblijvende reeks opgenomen in de begroting.

Het aantal ongebruikelijke transacties wordt bepaald door het aantal meldingen op basis van vastgestelde indicatoren door de meldplichtigen. Het aantal verdacht verklaarde transacties wordt bepaald door de verdachtverklaring door het MOT op basis van vastgestelde criteria. Het aantal strafrechtelijke onderzoeken waarbij MOT-informatie wordt gebruikt, wordt bepaald door de capaciteit en deskundigheid bij de opsporingsdiensten en het Openbaar Ministerie.

In het kader van het versterkingsprogramma finec vindt een versterking plaats van de opsporingsdiensten, het Openbaar Ministerie en de zittende magistratuur ten behoeve van het opsporen, vervolgen en berechten van witwassen. Op dit moment wordt nog niet alle MOT-informatie (verdachte transacties) door de opsporing gebruikt. Deze versterking heeft dan ook vooral tot doel meer en beter gebruik te maken van MOT-informatie voor opsporingsdoeleinden.

- 127 *Welke maatregelen gaan er getroffen worden om een kwaliteitsverbeterslag te maken bij het NFI (A)? Zullen de forse capaciteitsuitbreidingen die reeds gepland zijn volstaan (B)? Zijn er daarna nog achterstanden en zo ja, hoe lang zullen de wachttijden zijn naar verwachting (C)?* 58

Forensische opsporing is één van de aandachtgebieden van het programma Versterking Opsporing en Vervolgning dat u bij brief van 11 november 2005 is aangeboden (Kamerstukken II 2005/06, 30 300 VI, nr. 32). In het programma zijn verscheidene maatregelen opgenomen die betrekking hebben op de indeling naar plaats delict, de organisatie van de forensische opsporing, duidelijker rapporteren, sporenbeheer en – analyse, forensisch-technische normen en een brede kwaliteitsontwikkeling van de forensische opsporing. Waar nodig en mogelijk worden verbeteringen aangebracht, mede naar aanleiding van nieuw verworven wetenschappelijke inzichten. Over de uitvoering van deze maatregelen is u per brief van 1 mei jl. een eerste voortgangsrapportage toegezonden (Kamerstukken II 2006/07, 30 800 VI, nr. 86). Onafhankelijk van het programma worden de werkprocessen van het NFI regelmatig intern en extern getoetst door de Raad voor Accreditatie.

In de jaren 2006 en 2007 is geïnvesteerd in capaciteitsuitbreiding voor DNA onderzoek bij het NFI. Door te investeren in automatisering van de werkprocessen en de instroom van nieuwe medewerkers alsmede een interne prioritering van werkzaamheden werd de werkvoorraad medio 2007 beter hanteerbaar. Hierdoor was het NFI in staat geleidelijk aan weer aanvragen in behandeling te nemen die tijdelijk terzijde waren geschoven. In de tweede helft van 2008 zullen de nieuwe medewerkers naar verwachting opgeleid zijn en volledig inzetbaar zijn. Dit stelt het NFI in staat om vraag en aanbod verder met elkaar in balans te brengen en om uitvoering te kunnen geven aan de 2^e fase van de wet DNA-onderzoek bij veroordeelden.

De reeds ingezette capaciteitsuitbreiding volstaat, mits de vraag naar en complexiteit van DNA-onderzoek gelijk blijft. Echter, de techniek en de vraag naar DNA-onderzoek ontwikkelen zich snel, waardoor het van belang is voor het NFI en het departement om continu aandacht te blijven houden voor het evenwicht tussen de vraag naar en het aanbod van onderzoekscapaciteit.

- 128 *Hoe verklaart u dat onder “Kantonzaken” het aantal “sepot, transacties en voegen” aanzienlijk hoger is dan in de voorgaande en navolgende jaren, namelijk 165700?* 60

Het aantal van 165700 voor het jaar 2008 bij “Sepot, transacties en voegen” onder “kantonzaken” in de productiecijfers van het openbaar ministerie op bladzijde 62 van de begroting betreft een onjuist aantal. Het juiste aantal moet zijn 115700. In vergelijking tot voorgaande en navolgende jaren is derhalve geen sprake van een aanzienlijk groot verschil. In het gedrukte exemplaar van de Justitiebegroting en in de op www.overheid.nl

beschikbare versie is het juiste aantal van 115700 overigens wel opgenomen. Om onduidelijke redenen is in het persexemplaar en in de versie op www.rijksbegroting.nl het onjuiste aantal van 165700 vermeld.

- 129 *Wat is gedurende de afgelopen vijf jaar de gemiddelde opgelegde straf geweest bij overtredingen van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, met name van artikel 36 en 37?* 61
- Deze informatie kan niet uit het bedrijfsprocessensysteem van het Openbaar Ministerie (COMPAS) worden gegenereerd. Om dit alsnog boven tafel te krijgen zouden door het OM alle in de afgelopen vijf jaar afgedane zaken handmatig moeten worden doorgenomen. Dit zou zeer veel tijd en capaciteit van het OM vergen en is derhalve niet proportioneel.
- 130 *Wat is gedurende de afgelopen vijf jaar de gemiddelde opgelegde straf geweest bij overtredingen van artikel 350 van het Wetboek van Strafrecht?* 61
- Deze informatie kan niet uit het bedrijfsprocessensysteem van het Openbaar Ministerie (COMPAS) worden gegenereerd. Om dit alsnog boven tafel te krijgen zouden door het OM alle in de afgelopen vijf jaar afgedane zaken handmatig moeten worden doorgenomen. Dit zou zeer veel tijd en capaciteit van het OM vergen en is derhalve niet proportioneel.
- 131 *Welke inningsmogelijkheden van het CJIB zijn verbeterd waardoor meer geldsommen ineens zullen worden betaald? Welke problemen ontstonden voor de verbeterde inningsmogelijkheden? Waarom zullen, door de verbeterde inningsmogelijkheden, meer geldsommen ineens worden betaald? Maakt de verbeterde inningsmogelijkheden de boete persoon bereidwilliger om de boete te betalen?* 61
- Op dit moment biedt het CJIB namens het OM bij bepaalde delicten een transactievoorstel aan. Het CJIB probeert het transactiebedrag te innen en zet daarbij als laatste middel de gerechtsdeurwaarder in. Indien de inzet van dit middel ook niet tot betaling leidt, gaat de zaak terug naar het OM, dat de zaak alsnog voor de rechter brengt. Na de invoering van de strafbeschikking zal het CJIB ook de mogelijkheid krijgen om jegens degene die weigert (volledig) te betalen, het dwangmiddel gijzeling toe te passen.
- 132 *Werden slachtoffers die recht hadden op een vergoeding op grond van een schadevergoedingsmaatregel voor de betere inningsmogelijkheden van het CJIB met vertraging betaald?* 61
- Pas als er enige tijd is gewerkt met de betere inningsmogelijkheden van het CJIB zal kunnen worden gezien of dit leidt tot een snellere uitbetaling van het volledige bedrag van de schadevergoedingsmaatregel aan het slachtoffer.
- 133 *Hoeveel tijd zit er op dit moment tussen het moment dat het geïnde bedrag bij het CJIB binnen is en het moment dat het CJIB dit bedrag overmaakt aan het slachtoffer?* 61
- De door het CJIB van een veroordeelde ontvangen (deel)betalingen worden, conform artikel 36f van het Wetboek van Strafrecht, onverwijld aan het slachtoffer uitgekeerd.
- 134 *Hoe kan een relatie gelegd worden tussen een beter inningsstelsel bij het CJIB en het afnemen van de instroom van kantonzaken bij het OM?* 61
- Door een beter inningsstelsel bij het CJIB in het kader van de strafbeschikking zullen er minder niet geïnde zaken door het CJIB naar het OM terug worden gezonden om alsnog door het OM voor de rechter te worden gebracht. Overigens moet de verdachte bij de strafbeschikking om zijn zaak voor de rechter te brengen zelf het initiatief nemen en verzet aantekenen. Nu kan hij bij een transactievoorstel nog besluiten om dit niet te betalen en af te wachten tot het OM zijn zaak voor de rechter brengt.

- 135 *Zal de toepassing van meerpersooncelgebruik, welke moet leiden tot een besparing van 25 miljoen, leiden tot een verslechtering van de leefomstandigheden in de cellen?* 61

Neen. Binnen bestaande penitentiaire inrichtingen vindt uitbreiding van meerpersooncelgebruik alleen plaats in daartoe geschikt gemaakte cellen. De regelgeving stelt hieraan dezelfde eisen als aan eenpersoonscellen. Ook ten aanzien van het dagprogramma bestaat binnen het regime geen verschil tussen een- en meerpersoonscellen. Voorts wordt bij het samenplaatsen van gedetineerden voorzover mogelijk rekening gehouden met de persoonlijke kenmerken van betrokkenen. Het gaat daarbij onder andere om de voorkeur van de gedetineerden zelf, om culturele en etnische achtergrond, taal, leeftijd en rookgedrag. Voor nieuw te bouwen penitentiaire inrichtingen zal meerpersooncelgebruik het uitgangspunt zijn voor het gehele ontwerp. De voorziene besparingen hangen niet samen met verslechtering van leefomstandigheden maar vooral met de schaalvoordelen die toepassing van meerpersooncelgebruik ten opzichte van eenpersoonscellen met zich brengt en de gunstige effecten daarvan op de exploitatielasten.

- 136 *Zijn er andere voorbeelden van nieuwe specifieke sancties dan thuisdetentie?* 61

Neen, momenteel zijn er geen andere voorbeelden van nieuwe specifieke sancties voor volwassenen.

- 137 *Wat is de ontwikkeling in het aantal cellen in de afgelopen tien jaar. Wat is de verwachte ontwikkeling in de komende vier jaar?* 62

De celcapaciteit in het gevangeniswezen heeft zich in de afgelopen tien jaar als volgt ontwikkeld (gemiddelde capaciteit per jaar voor strafrechtelijk gedetineerden, incl. drugskoeriers, excl. arrestanten op politiebureaus, VN-cellen en Internationaal Strafhof):

1998: 11.961
1999: 11.877
2000: 11.475
2001: 11.536
2002: 11.705
2003: 12.518
2004: 15.338
2005: 15.482
2006: 14.720
2007: 14.994

De celcapaciteit in het gevangeniswezen zal zich de komende vier jaar als volgt ontwikkelen:

2008: 14.984
2009: 15.145
2010: 15.407
2011: 15.643

- 138 *Welke gevolgen hebben de nieuwste brandveiligheidseisen voor de gevangenen in Nederland? Leidt dit tot mogelijke sluitingen en/of eventuele nieuwbouw om de capaciteit op peil te houden?* 62

Op basis van gehouden brandveiligheid- en BHV-scans in 2007 zijn maatregelen getroffen ter verbetering van de brandveiligheid in penitentiaire inrichtingen. Momenteel wordt gewerkt aan het BHV-verbeterplan. In dat verband wordt bezien welke aanvullende brandveiligheidsmaatregelen nodig zijn. Ook zal in dat kader worden besloten over de toepassing van sprinklerinstallaties.

Wanneer blijkt dat de kosten van de te treffen brandveiligheidsmaatregelen, in het specifieke geval van de inrichting, onevenredig hoog zijn, kan worden besloten tot (voortijdige) sluiting van inrichtingen of afdelingen van inrichtingen. In relatie tot de voorgenomen intensivering van meerpersoonsgebruik in het gevangeniswezen zal dit naar verwachting niet leiden tot de noodzaak van vervangende nieuwbouw.

- 139 *Krijgen specifieke projecten voor ex-gedetineerde vrouwen (vaak moeders), zoals Zorgconcept en Toekomst in Balans, subsidie om de problematiek van deze specifieke doelgroep te verminderen en begeleiding te bieden bij terugkeer in de samenleving? Zo nee, waarom niet? Is het waar dat de subsidie stopt, maar dat de begeleiding de specifieke doelgroep van ex-gedetineerde vrouwen onvoldoende wordt overgenomen door andere organisaties en gemeenten?* 62

De verantwoordelijkheid voor de nazorg aan ex-gedetineerden ligt primair bij de gemeenten. Voor nazorgactiviteiten wordt in beginsel van rijkswege geen subsidie verstrekt. Wel is onder voorwaarden subsidie mogelijk voor de onkostenvergoedingen in het kader van vrijwilligerswerk.

Justitie financiert het Programma Sluitende Aanpak Nazorg 2008-2010, dat gericht is op aansluiting van de nazorg vanuit Justitie op het gemeentelijk doelgroepenbeleid, onder meer ten aanzien van vrouwen. Ook is in 2007 een pilot gestart ("Betere Start") rondom opvoedingsondersteuning in detentie en wordt een aantal praktische zaken voor moeders in detentie verbeterd.

Toekomst in Balans is een overkoepelend ESF/Equal-project waarin door de penitentiaire inrichtingen voor vrouwen, een aantal nazorgpartners (waaronder Humanitas, Zorgconcept, Exodus) en enkele gemeenten samenwerkingsverbanden zijn opgezet en concrete producten zijn ontwikkeld ten behoeve van (ex-)gedetineerde vrouwen. Het programma Gezin in Balans van Humanitas, een integraal aanbod voor (ex-)gedetineerde moeders vanaf de aanvang van de detentie tot en met de nazorgfase, is één van deze producten. In december 2007 eindigt de ontwikkelfase van het project. Daarmee komt de ESF/Equal-subsidie te vervallen. Gezin in Balans is in gesprek met gemeenten en andere partijen over het structureel beleggen van dit aanbod. Omdat hiervoor meer tijd nodig is heb ik samen met de minister voor Jeugd en Gezin een eenmalige subsidie toegezegd voor een overbruggingsperiode van één jaar (2008).

Ook Stichting Zorgconcept heeft bij mijn ministerie een subsidieaanvraag ingediend. Op deze aanvraag is nog niet beslist.

- 140 *Waar is de intensivering van het reclasseringstoezicht terug te vinden in de begroting? Welk bedrag is hier concreet voor vrij gemaakt? Hoe verhoudt zich dit bedrag tot de verwachte instroomcijfers voor reclasseringstoezicht die het OM en de rechterlijke macht hebben bekend gemaakt?* 62

De beschikbare middelen maken onderdeel uit van het budget voor de Reclassering zoals opgenomen in de tabel Budgettaire gevolgen van beleid op pag. 48. In Pijler V van het beleidsprogramma van dit kabinet zijn onder andere voor de reclasseringsactiviteiten extra middelen uitgetrokken (zie pag. 20).

De middelen zijn met name bestemd voor de gewenste kwaliteitsverbetering van het reclasseringstoezicht en de groei van het aantal opgelegde reclasseringstoezichten. Ik ben voornemens voor de verbetering en groei van de reclasseringsactiviteiten, inclusief toezicht, vanaf 2011 in totaal circa € 40 miljoen uit te trekken.

Het beschikbare budget voor het reclasseringstoezicht in opdracht van OM en ZM is € 64,4 miljoen. Met dit budget is voorzien in een groei van 27% ten opzichte van 2007. Op basis van de subsidieverzoeken van de reclasseringsorganisaties voor 2008, die ik in de tweede helft van oktober ontvang, en de prognoses van het OM voer ik dit najaar overleg om te bezien hoeveel middelen uit het Pijler V budget voor 2008 worden ingezet voor de groei van het aantal reclasseringstoezichten.

- 141 *Wat zou het kosten wanneer het gemiddelde van 30 uur reclasseringstoezicht per cliënt zou worden uitgebreid naar gemiddeld 60 uur per cliënt?* 62

De kostprijs per toezicht zou bij verdubbeling van de norm uitkomen op circa € 4500 per cliënt per half jaar toezicht. Om een dergelijke uitbreiding in de komende jaren te realiseren is jaarlijks een bedrag van circa € 70 miljoen nodig.

- 142 *Wat houdt de implementatie nieuwe vormgeving aansluiting detentietrajecten op nazorgvoorzieningen concreet in?* 62

Eind 2007 zal een plan zijn opgesteld voor een vervolg op het huidige project Aansluiting Nazorg in een Programma Sluitende Aanpak Nazorg. Daarin wordt naast een verdere ontwikkeling van de infrastructuur binnen het Gevangeniswezen (screening en overdracht) expliciet aandacht besteed aan de ondersteuning van gemeenten bij het ontwikkelen van een gemeentelijke infrastructuur nazorg en een samenwerkingsmodel DJI-gemeenten.

- 143 *Hoeveel wordt er geïnvesteerd in de nazorg van ex-gedetineerden? Is dit terug te vinden op de begroting? Zo neen, op welke begroting op welke bladzijde dan wel?* 62

In deze kabinetsperiode wordt door het Gevangeniswezen geïnvesteerd in het realiseren van een sluitende overdracht van informatie aan gemeenten op de volgende leefgebieden: identiteitsdocumenten, scholing/werk/inkomen, onderdak en zorg voor alle ex-gedetineerden. Hiervoor is structureel een bedrag van circa € 7,6 miljoen beschikbaar. Daarnaast is in 2008 een budget van € 7,5 miljoen beschikbaar voor DEMO-voorzieningen. De vraag naar de betreffende pagina kan niet worden beantwoord, omdat de bedragen zijn verwerkt in de kostprijzen die DJI hanteert.

- 144 *Hoeveel geld is beschikbaar voor de uitbreiding van mogelijkheden en het intensiveren en verlengen van psychiatrische zorg in het gevangeniswezen? Hoe wordt dit beleid vorm gegeven?* 62

Voor uitbreiding van de mogelijkheden voor forensische zorg aan gedetineerden is oplopend voor 2008 (€ 30,5 miljoen), 2009 (€ 44,9 miljoen) en vanaf 2010 € 55,7 miljoen extra beschikbaar ten opzichte van de reguliere detentiekosten. De beschikbare financiële middelen voorzien in een uitbreiding van het aantal zorgplaatsen voor gedetineerden met 700 plaatsen (vanaf 2010).

In het gevangeniswezen zullen daarvan 350 plaatsen worden gerealiseerd. De bestaande zorgplaatsen - nu verspreid over verschillende PI's georganiseerd - zullen op vijf locaties worden geconcentreerd. De 350 uitbreidingsplaatsen worden zoveel mogelijk verdeeld over deze locaties gerealiseerd.

De overige 350 plaatsen worden door middel van een aanbestedingsprocedure ingekocht in de GGZ. Dit betreft gedetineerden die tijdens de detentie in aanmerking komen voor overplaatsing naar de GGZ voor behandeling aldaar.

- 145 *Is nog niet bekend op welke wijze de bezuinigingstaakstelling van € 25 miljoen in 2008, oplopend naar € 50 miljoen in 2009 en de volgende jaren, zal worden gerealiseerd? Hoe is men tot dit bedrag gekomen?* 62

De taakstelling inzake meerpersoonscelgebruik ten bedrage van € 25 miljoen oplopend naar € 50 miljoen, zal zoveel mogelijk daadwerkelijk worden ingevuld door intensivering van meerpersoonscelgebruik. De mate waarin dit praktisch mogelijk is en het daarbij te hanteren tijdpad, hangen samen met de meerjarige capaciteitsontwikkeling binnen het gevangeniswezen. Omdat daarin de komende jaren geen substantiële groei is voorzien, zal intensivering van meerpersoonscelgebruik gepaard moeten gaan met het –versneld- afstoten van eenpersoonscelcapaciteit. Het zal daarbij vooral gaan om verouderde inrichtingen die niet voldoen aan de moderne gebruikseisen en waarbij investeringen niet meer rendabel zijn. Zowel het aanpassen van bestaande inrichtingen voor meerpersoonscelgebruik als het (versneld) afstoten van capaciteit brengt in eerste instantie kosten met zich, alvorens besparingen worden gerealiseerd. De Dienst Justitiële Inrichtingen heeft tot opdracht de volledige taakstelling binnen de eigen begroting te realiseren, ook voorzover het –nog- niet om daadwerkelijke uitbreiding van meerpersoonscelgebruik gaat.

Het Coalitieakkoord geeft geen nadere onderbouwing van de hoogte van de taakstelling.

- 146 *Wat verstaat men onder het intensiveren van het reclasseringtoezicht? Betekent dat voor alle groepen (ex-)gedetineerden een intensivering of kan voor bepaalde groepen, bijvoorbeeld door het toepassen van andere methoden van toezicht, het ook een extensivering inhouden? Op welke termijn dient deze intensivering operationeel te zijn en wat zijn hiervoor de te verwachten extra kosten? Binnen welk kader is voor deze extra uren toezicht en extra taakstelling voor de reclasseringsorganisaties de financiële ruimte uitgebreid?* 62

Het toezicht wordt gemoderniseerd. Dit betekent dat de intensiteit van het toezicht wordt afgestemd op het risico van overtreding van de voorwaarden en de mate waarin begeleiding benodigd is. Justitiabelen waarvoor een strikte controle noodzakelijk is, worden intensiever gevolgd, zodat signalen van terugval en dreigende recidive tijdig worden gesignaleerd en zonodig kan worden ingegrepen. Bij een gering risico op recidive kan minder intensief toezicht volstaan. Een juiste afstemming van intensiteit en inrichting van het toezicht is van groot belang, omdat dit volgens onderzoek effectief leidt tot een vermindering van recidive.

De te ontwikkelen toezichtvarianten worden vanaf september kleinschalig beproefd en deze pilot wordt begin 2008 verbreed. Dit sluit aan bij het project optimalisering voorwaardelijke sancties en de invoering van voorwaardelijke invrijheidstelling waar effectief toezicht een kritische succesfactor is. Het WODC is gevraagd om deze proef te monitoren en te evalueren en op basis van de resultaten start in de tweede helft van 2008 de landelijke uitrol van de nieuwe toezichtvarianten. Het voornemen is om voor het uitbreiden van de reclasseringsactiviteiten, inclusief toezicht, vanaf 2011 in totaal € 40 miljoen extra beschikbaar te stellen.

- 147 *Afgezien van intensivering van het reclasseringtoezicht, waar wordt nog meer op ingezet om het terugdringen van recidive te bewerkstelligen?* 62

Met het project Veiligheid begint bij Voorkomen (VbbV) zet het kabinet in op een persoonsgerichte aanpak van recidivisten. De persoonsgerichte aanpak richt zich op: veelplegers (ISD), doelgerichte invoering van nieuwe trajecten rond voorwaardelijke (delen van) sancties (voorwaardelijke invrijheidstelling, optimalisering voorwaardelijke sancties, justitiële verslavingszorg), het verbeteren van de uitoefening van het toezicht, de landelijke invoering van het programma terugdringen recidive binnen reclassering en gevangeniswezen, het realiseren van een sluitende aanpak van Justitie en gemeenten ten aanzien van de aansluiting op detentie en het bieden van maatschappelijke vervolgvorzieningen. De Kamer wordt met de beleidsbrief VbbV nog voor de begrotingsbehandeling nader geïnformeerd over de stand van zaken rond de verschillende maatregelen.

- 148 *Hoe moet de gefaseerde invoering van de OM-afdoening worden begrepen? Wanneer zullen gemeenten de mogelijkheid krijgen met de OM afdoening te gaan werken?* 63

Na de inwerkingtreding van de Wet OM-afdoening zal een start worden gemaakt met het uitvaardigen van een OM-strafbeschikking (artikel 257a Sv) voor bepaalde gevallen van het delict rijden onder invloed (artikel 8 Wegenverkeerswet 1994). Het betreft de gevallen van rijden onder invloed waarbij op grond van de richtlijnen van het OM de oplegging in de strafbeschikking van alleen een geldboete is geïndiceerd. Voorts betreft het in aanvank alleen die gevallen van rijden onder invloed die zijn begaan in de arrondissementen van Amsterdam of Den Bosch. Telkens wanneer het OM nieuwe gevallen onder de strafbeschikking af wil doen, zal het de bijlage bij de Aanwijzing OM-afdoening daarmee tevoren aanvullen. Het ligt in het voornemen van het OM om het delict onverzekerde motorrijtuigen (artikel 30 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen) als eerstvolgend delict toe te voegen.

Als de aldus omschreven eerste fase van de invoering van de OM-afdoening wat betreft vooral de automatisering naar behoren verloopt, ligt het in het voornemen de tweede fase van die invoering - lichte overtredingen, waarvoor betaling van een lage geldsom is voorgeschreven - ter hand te nemen. Dit kan een OM-strafbeschikking (artikel 257a Sv) of een politiestrafbeschikking (artikel 257b Sv) betreffen.

- 149 *Waarom neemt bij ontnemingsmaatregelen het percentage afgedane zaken binnen drie jaar naar verwachting van 2007 niet meer toe?* 63

Voor het antwoord op uw vraag verwijs ik u naar het antwoord op vraag 88.

- 150 *Hoe zal in 2008 en volgende jaren een hogere bezettingsgraad van de intramurale capaciteit worden gerealiseerd, van bijna 8% ten opzichte van 2006 en 2007? Welke maatregelen zijn hiervoor nodig?* 64

Het capaciteitsoverzicht in de Justitiebegroting voor 2008 dient niet zo gelezen te worden dat de bezettingsgraad in 2008 met bijna 8% zou moeten toenemen ten opzichte van 2006 en 2007. De genoemde percentages hebben betrekking op de productietaakstelling volgens de ontwerpbegroting. Uit de tabel op blz. 64 blijkt dat zowel in 2006 (1.028 plaatsen) als in 2007 (1.084 plaatsen) de productietaakstelling neerwaarts is bijgesteld. Wanneer de bezettingspercentages worden gerelateerd aan deze neerwaarts bijgestelde taakstellingen, bedragen zij voor 2006 en 2007 circa 89%.

Het gevangeniswezen heeft zelf geen invloed op het aanbod van te detineren personen. Een optimale capaciteitsbenutting is vooral gelegen in de afstemming van de meerjarige capaciteitsontwikkeling op de verwachte capaciteitsbehoefte. De beschikbare celcapaciteit volgens de ontwerpbegroting 2008 sluit, inclusief de noodzakelijke capaciteitsmarge van 8,7%, aan op de verwachte behoefte volgens het prognosemodel justitiële ketens, zoals opgenomen in de bijlagen bij de Justitiebegroting. Momenteel vindt de jaarlijkse actualisatie van deze ramingen plaats. Deze vormen de basis voor de begrotingsvoorbereiding 2009; in dat kader kunnen eventuele bijstellingen plaatsvinden.

- 151 *Wat is de voornaamste reden voor de verwachte lagere behoefte aan sanctiecapaciteit binnen het gevangeniswezen?* 64

De behoefte aan sanctiecapaciteit wordt jaarlijks geraamd door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) binnen het prognosemodel justitiële ketens, dat als bijlage is opgenomen in de Justitiebegroting. De meerjarige planning van capaciteitsuitbreidingen in het gevangeniswezen wordt afgestemd op deze behoefteramingen. In 2007 is gebleken dat de feitelijke capaciteitsbehoefte lager was dan aanvankelijk geprognosticeerd. Rapportages van het Openbaar Ministerie geven aan dat zowel het aantal onvoorwaardelijke vrijheidsstraffen als de gemiddelde duur ervan in de afgelopen periode is afgenomen. Dit verklaart de lagere capaciteitsbehoefte in het gevangeniswezen. Op grond van de lagere behoefte is de productietaakstelling neerwaarts bijgesteld, teneinde capaciteitsoverschotten te voorkómen.

- 152 *Wat is het verschil tussen elektronisch toezicht en elektronische detentie?* 65

Voor thuisdetentie is een wetsvoorstel in behandeling. Het voorstel betreft een nieuwe hoofdstraf, naast de al bestaande hoofdstraffen (gevangenisstraf, taakstraf en de geldboete). Thuisdetentie kan, zoals voorgesteld in het wetsvoorstel, in de toekomst als aparte straf door de rechters opgelegd worden. Voorafgaand aan het wetsvoorstel Thuisdetentie is door DJI een pilot Electronische Detentie uitgevoerd. Electronische detentie vervalt na de invoering van thuisdetentie.

Elektronisch toezicht daarentegen is een middel waarmee de naleving van de bijzondere voorwaarden technisch wordt gecontroleerd c.q. ondersteund in het kader van de schorsing van de voorlopige hechtenis, bij een voorwaardelijke veroordeling of tijdens een penitentiair programma. Deze bijzondere voorwaarden en het elektronisch toezicht zijn daarbij gericht op reïntegratie en gedragsverandering van de justitiabele.

- 153 *Welk budget heeft het NIFP nu precies beschikbaar voor het uitvoeren van de taken en nemen die taken toe of blijven die hetzelfde?* 66
- Het NIFP heeft voor 2008 een bedrag van ruim € 28 miljoen vanuit de bijdrage van DJI beschikbaar. De taken van het NIFP nemen in 2008 toe vanwege de indicatiestelling forensische zorg; deze nieuwe taak is aan het NIFP toegewezen in het kader van het project Vernieuwing Forensische Zorg.
- 154 *Heeft die nieuwe financieringsvorm effect op de kosten van het PBC? Heeft de nieuwe financieringsvorm bij het PBC effect op de kwaliteit?* 66
- De nieuwe financieringsvorm heeft noch effect op de kosten noch op de kwaliteit. Het PBC wordt vanaf 2008 niet meer gefinancierd op basis van het aantal rapportages, maar op basis van de capaciteit in aantallen plaatsen. Hiermee wordt aangesloten bij de algemene financieringssystematiek van DJI. Dit heeft geen consequenties voor de werkwijze en de rapportages van het PBC.
- 155 *Waar is de afname van het aantal taakstraffen bij de reclassering op gebaseerd?* 67
- De verwachte behoefte aan taakstraffen bij het OM en ZM is groter dan vooralsnog begroot. Op basis van de instroom over de eerste vier maanden van 2008 zal in samenspraak met OM/ZM bezien worden of extra middelen voor het tenuitvoerleggen van taakstraffen vrijgemaakt moeten worden.
- 156 *Op welke wijze kan de reclassering, behalve door middel van toezicht, concreet een rol spelen op het gebied van begeleiding in de periode na detentie (nazorg)?* 67
- Een succesvolle reïntegratie van ex-gedetineerden vereist een integrale aanpak van de diverse actoren in zowel de justitiële fase als in de niet-justitiële fase. De reïntegratie van gedetineerden binnen het justitieel kader (tijdens de preventieve hechtenis en de intra- en extramurale tenuitvoerlegging van een sanctie) behoort - mits er toezicht/begeleiding is opgelegd - tot de verantwoordelijkheid van de reclassering. Is dit niet het geval, dan dragen de Medewerkers Maatschappelijke Dienstverlening zorg voor de screening van gedetineerden op de primaire leefgebieden en een tijdige overdracht van deze informatie naar de gemeenten. Buiten het justitieel kader is reïntegratie een verantwoordelijkheid voor gemeenten en zorginstellingen.
- Binnen het justitieel kader leiden de reclasseringsorganisaties de justitiabele toe naar nazorg, waarna gemeenten en maatschappelijke vervolgvorzieningen het overnemen. Zo bestaat de mogelijkheid om via detentiefasering gedetineerden onder voorwaarden geleidelijk te doen uitstromen. De reclasseringsorganisaties zullen in het kader van toezicht waar nodig ondersteuning bieden bij het verkrijgen van een inkomen, onderdak, identiteitsbewijs en mogelijk ook zorg. Daarnaast hebben zij mogelijkheden in opdracht van en betaald door gemeenten ook een bijdrage te leveren aan de nazorg in de niet-justitiële fase.

- 157 *Wat is de wetenschappelijke onderbouwing van de RISC, de Recidive Inschattings Schalen? Is reeds bekend hoe de RISC functioneert in de praktijk? Zo ja, is de mening van de reclasseringswerkers daarbij betrokken? Zo nee, wanneer wordt het instrument RISC geëvalueerd?* 67
- RISC is gebaseerd op gevalideerde instrumenten uit het buitenland. Sinds de toepassing ervan in de Nederlandse reclasseringspraktijk is er sprake van constante evaluatie door middel van wetenschappelijk onderzoek. Signalen uit de uitvoeringspraktijk over de werking van RISC dragen mede bij aan de totstandkoming van dit onderzoek. Uit het onderzoek dat tot dusver door het WODC is uitgevoerd blijkt dat de betrouwbaarheid van het instrument goed is. De RISC maakt een objectieve inschatting van het recidiverisico mogelijk. Verder onderzoek naar de predictieve validiteit zal in 2008 plaatsvinden.
- 158 *Welke redenen liggen te grondslag aan de verschillende cijfers in 2007 en 2008, te weten de daling inzake Vroeghulp, RISC, Adviesrapport, Reïntegratieprogramma en Taakstraffen en de stijging betreffende Toezicht 2?* 67
- De verschillen in cijfers kunnen worden verklaard door verschillen in de vraag naar reclasseringsproducten door de justitiële opdrachtgevers. Bij de begroting is uitgegaan van de realisatiecijfers van de afgelopen jaren en de prognoses voor de komende jaren.
- 159 *Wat zijn de verwachte kosten van het invoeren van een voorschotregeling voor slachtoffers van gewelds- en zedendelicten in het Schadefonds Geweldsmisdrijven en op welke parameters en veronderstellingen is de kostenberekening gebaseerd?* 68
- De verwachte kosten van het invoeren van een voorschotregeling voor slachtoffers van gewelds- en zedendelicten worden geraamd op circa € 10 miljoen in het jaar van invoering, aflopend naar circa € 3,5 miljoen vanaf het achtste jaar en verder. De geraamde uitvoeringskosten – circa € 5 miljoen in het eerste jaar en circa € 1 miljoen in latere jaren – zijn daarin inbegrepen.
- Aan deze berekening van de kosten liggen de volgende parameters en veronderstellingen ten grondslag:
- Uitsluitend gewelds- en zedendelicten vallen onder de reikwijdte van de voorschotregeling.
  - Het aantal en de gemiddelde omvang van de opgelegde schadevergoedingsmaatregelen bij gewelds- en zedendelicten is constant.
  - Een op basis van historische gegevens bepaald inningspercentage bij gewelds- en zedendelicten oplopend tot 70% na acht jaar.
- 160 *Welke landen zijn de zogenaamde prioritaire landen?* 68
- Prioritaire landen zijn landen waarvan op basis van analyse is vastgesteld dat samenwerking op het gebied van terrorismebestrijding en het tegengaan van radicalisering kan bijdragen aan het verkleinen van het risico op terroristische aanslagen in Nederland. Het gaat daarbij om enkele landen in Noord-Afrika en Azië.
- 161 *Wat wordt bedoeld met “het bevorderen van pluriform aanbod” en “relevante actoren” onder het kopje “Ontwikkelen van beleid en strategie Antiterrorismebeleid”?* 69
- Hiermee wordt bijvoorbeeld bedoeld op het lespakket ‘Extremisme in het nieuws’ voor de bovenbouw van het voortgezet onderwijs, dat beschikbaar is vanaf medio oktober 2007. Het lespakket is ontwikkeld door Stichting Krant in de Klas (KiK). ‘Extremisme in het nieuws’ is geschikt voor klassikaal gebruik en kan als basis dienen voor debatten en/of presentaties. Andere voorbeelden zijn te vinden in de brief ‘Nadere concretisering kabinetsreactie en beleidsduiding AIVD-rapportage ‘Radicale dawa in verandering’, die de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op 17 oktober 2007 aan de Tweede Kamer heeft aangeboden (TK, 2007-2008, 29 754, nr. 108).

- 162 *Welke besparing leveren de mobiele camera's per saldo de overheid op?* 70
- De inzet van mobiel cameratoezicht, waarvan de aanvang vooralsnog in 2008 wordt voorzien, betekent een verschuiving van een personeelsintensieve bewakingsmethode met bewakingscontainers naar een meer technologisch intensieve bewakingsmethode met camera's. Zeker in de aanvangsfase zijn extra investeringen in kennis en materieel noodzakelijk. Eventuele besparingen zijn daarom op dit moment niet te becijferen. Overigens zal de bewakingscontainer niet volledig uit het straatbeeld verdwijnen, aangezien de container een onmiskenbare preventieve rol heeft als zichtbare beveiligingsmaatregel.
- 163 *Om welke multidisciplinaire analyses gaat het precies betreffende de aanpak radicaliseringshaarden?* 70
- Radicaliseringshaarden zijn organisaties of locaties waar vanuit het oogpunt van radicalisering zorgelijke ontwikkelingen plaatsvinden, die extra overheidsaandacht rechtvaardigen. De aanpak van radicaliseringshaarden behelst een gecoördineerde inzet van bestaande bevoegdheden en instrumenten van de landelijke en lokale overheid ten aanzien van deze radicaliseringshaarden. Hiertoe wordt onder regie van de NCTb de beschikbare informatie over deze radicaliseringshaarden bij inlichtingen- en veiligheidsdiensten, KLPD, IND, OM, FIOD-ECD, DCIM, Onderwijsinspectie, KMar, de regiopolitie en de gemeenten samengebracht in zgn. 'multidisciplinaire analyses'. Op basis van deze multidisciplinaire analyses beschikken de betrokken overheidsorganisaties over eenzelfde informatiepositie, op basis waarvan op gecoördineerde wijze maatregelen kunnen worden getroffen. Om operationele redenen kan geen informatie worden verstrekt over de geselecteerde radicaliseringshaarden of de inhoud van de multidisciplinaire analyses.
- 164 *Waarom zijn in de tabel met prestatiegegevens inzake IND-dossieronderzoeken in verband met inbreuken op de openbare orde geen cijfers opgenomen voor ongewenstverklaringen, afwijzing verblijfsvergunning en uitzettingen/verwijderingen'?* 71
- De tabel met prestatiegegevens inzake IND-dossieronderzoeken geeft inzicht in het aantal dossieronderzoeken in een jaar. De mogelijke resultaten daarvan (ongewenstverklaringen, afwijzingen en uitzettingen) zijn geen prestatiegegevens waarop wordt gestuurd maar resultaten van dossieronderzoek.
- 165 *Klopt het dat van de beschikbare 512,468 miljoen uiteindelijk 21,418 miljoen bestemd wordt voor activiteiten op het gebied van aanpak van jeugdcriminaliteit en verbetering van de kwaliteit van de JJI's? Waarom is er zo'n klein percentage (4,2% van het totale budget) uitgetrokken voor het speerpunt van het beleid? Welke concrete activiteiten worden hier dan mee gerealiseerd?* 72
- Het bedrag van € 21,418 miljoen betreft het deel van de uitgaven dat bij de opstelling van de begroting nog niet juridisch was verplicht op de gehele operationele doelstelling 14.2 «Tenuitvoerlegging justitiële sancties».
- Het is dus niet zo dat de € 21,418 miljoen alle intensiveringmiddelen betreft voor de activiteiten op het gebied van de aanpak van jeugdcriminaliteit en de verbetering van de kwaliteit van de JJI's. Voor dat doel is in de begroting 2008 in totaal ruim € 36 miljoen opgenomen. Zoals aangekondigd bij de reactie op de Inspectierapporten JJI's (2006-2007, 24587, nr. 232) zal overigens nog een deel van de door de Inspecties voorgestelde maatregelen nader worden onderzocht. De definitieve uitwerking en financiële dekking daarvoor zal in het voorjaar van 2008 bekend moeten worden gemaakt.

- 166 *Kan nader inzichtelijk worden gemaakt welke recidive cijfers in welke mate teruggedrongen zullen worden? Hoe verhoudt het terugdringen van recidive onder jeugdigen zich tot het recidivecijfer onder volwassenen?* 73

Voor jeugdigen is het doel om het recidivepercentage te laten dalen met 10 procentpunt ten opzichte van 2002. Het WODC kan begin 2011 rapporteren over de twee-jaars recidive van 2008. Voor zowel jeugdigen als volwassen ex-gedetineerden is gekozen voor dezelfde ambitieuze doelstelling om de recidive met 10 procentpunt terug te dringen (zie ook paragraaf 4.5 van de brief 'Veiligheid begint bij Voorkomen').

- 167 *Hoe wordt het in een zo vroeg mogelijk stadium bedreigende situaties voor jeugdigen signaleren en passende maatregelen treffen concreet ingevuld? Welke instrumenten worden gebruikt om te signaleren en wat zijn de passende maatregelen?* 73

Wij verwijzen u hiervoor naar het Programma Jeugd en Gezin. De aanpak van de jeugdcriminaliteit richt zich op de fase vanaf het moment dat de jongere met de politie in aanraking is gekomen. Het programma voor Jeugd en Gezin richt zich op de fase daarvoor. Volgens dit programma is een voorspoedige ontwikkeling van het kind voor het vierde jaar de beste preventie tegen veel problemen op latere leeftijd. Daarom wordt voor elk kind in de eerste vier jaar na de geboorte een risico-inventarisatie van opgroei- en opvoedproblemen gemaakt door de jeugdgezondheidszorg en wordt waar nodig hulpverlening ingezet. In dit programma is ook opgenomen dat de gemeenten in kaart zullen brengen welke jongeren te maken hebben met een (grote) hoeveelheid risicofactoren voor de ontwikkeling van crimineel gedrag.

In de aanpak van jeugdigen en/of hun ouders met risicogedrag gaat het om passende maatregelen; vrijwillig, naar drang of naar dwang. Zo zal in iedere situatie eerst gekeken worden of de ouders en/of de jeugdige te motiveren zijn voor opvoed-/opgroei-ondersteuning of vormen van (jeugd)zorg. Als zij daar niet vrijwillig aan willen deelnemen en de situatie er wel om vraagt, zal er drang worden toegepast. Dit kan variëren van vasthoudend optreden van hulpverleners tot het aankondigen van de noodzaak van ondertoezichtstelling bij verdere weigering om mee te doen.

Op de civielrechtelijke aanpak van internationale kinderontvoering is het Haags kinderontvoeringsverdrag alsmede een EG Verordening, veelal aangeduid als Brussel IIbis, van toepassing. Dit verdrag en de verordening zijn - kort gezegd - gericht op een onmiddellijke terugkeer van ontvoerde kinderen naar het land van herkomst. Daartoe dienen de aangesloten landen een centrale autoriteit aan te wijzen die invulling geeft aan de verplichtingen op grond van het verdrag. In Nederland worden de taken van de centrale autoriteit uitgevoerd door het ministerie van Justitie. Een effectieve aanpak van internationale kinderontvoering behelst dat de Nederlandse Centrale autoriteit in samenwerking met de centrale autoriteiten van andere aangesloten landen en door bevordering van de samenwerking tussen de in Nederland betrokken instanties er naar streeft dat kinderen zo spoedig mogelijk worden teruggeleid naar het land waar zij tot de ontvoering hun gewone verblijf hadden. Bij ontvoering vanuit Nederland zijn van belang een snelle doorgeleiding van een verzoek om teruggeleiding naar de centrale autoriteit in het land waar het kind verblijft en het waar mogelijk bewaken van de voortgang. Bij ontvoering naar Nederland is een voortvarende en deskundige aanpak van het ingekomene verzoek essentieel. Uitgangspunt bij alle internationale ontvoeringen is dat terugkeer zo mogelijk plaatsvindt op basis van vrijwillige medewerking van de ontvoerende ouder, al dan niet met behulp van mediation. Pas als die er niet binnen afzienbare termijn blijk van geeft aan terugkeer te willen meewerken, zal aan de rechter worden verzocht om een bevel tot teruggeleiding te geven. Tenuitvoerlegging van uitspraken dient in goede samenwerking met Openbaar Ministerie, Politie en Raad voor de Kinderbescherming plaats te vinden. Een effectieve aanpak van internationale kinderontvoering vereist evenzeer inzet in de preventieve sfeer. Daarbij zijn met name voorlichting over het onderwerp internationale kinderontvoering en waar nodig het inzetten van mediation van belang. De Centrale autoriteit heeft hierin een taak en geeft daaraan uitvoering door het onderhouden van een website, het verspreiden van een folder en het verzorgen van een telefonisch spreekuur. In dit verband kan tevens gewezen worden op de activiteiten van het Centrum Internationale Kinderontvoering dat kennis en informatie biedt aan betrokken ouders en aan professionals, en kan doorverwijzen naar hulpverleners of mediators.

- 169 *Hoeveel geld is specifiek beschikbaar voor de aanpak en bestrijding van huiselijk geweld? Hoeveel geld gaat er naar de Advies en Steunpunten Huiselijk Geweld?*

Bij het ministerie van Justitie is specifiek voor de aanpak en bestrijding van huiselijk geweld in het jaar 2008 een bedrag van 2,1 miljoen beschikbaar. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft 3 miljoen beschikbaar voor advies- en steunpunten huiselijk geweld. Per 1 januari aanstaande wordt de stimuleringsregeling 'advies- en steunpunten huiselijk geweld' beëindigd en worden de onderhavige middelen structureel toegevoegd aan de specifieke uitkering vrouwenopvang.

- 170 *Worden eventuele klachten over (bijvoorbeeld adviezen van) de Raad voor de Kinderbescherming centraal geregistreerd en in samenhang bekeken? Zo ja, waar en door wie?*

In 2006 bedroeg het aantal klachten afgezet tegen het aantal raadsonderzoeken 0.2%. De klachten over de Raad voor de Kinderbescherming worden centraal door de Raad geregistreerd en in samenhang bekeken. Jaarlijks wordt door de Raad voor de Kinderbescherming een klachtenanalyse opgemaakt en met het ministerie van Justitie besproken. Een dergelijke analyse van klachten is belangrijk voor een organisatie als de Raad en leidt tot aanscherping of aanpassing van beleid, werkwijze in onderzoeken, de houding van raadsmedewerkers en van de wijze waarop op een klacht wordt gereageerd. De Raad voor Kinderbescherming geeft daarbij aan op welke wijze lering is teruggetrokken uit de ontvangen klachten.

- 171 *Wat precies valt precies onder nazorg (14.2)? Kan het verantwoordelijkheidskader inzichtelijk worden gemaakt, welke actoren zijn waarvoor (financieel) verantwoordelijk?* 75 77

In het Verantwoordelijkheidskader Nazorg Jeugd van mei 2007, waarbij de gemeenten enerzijds en anderzijds namens Justitie de justitiële jeugdinstellingen, Bureau jeugdzorg/afdeling jeugdreclassering, volwassenenreclassering, Raad voor de Kinderbescherming en het Openbaar Ministerie zijn betrokken, is nazorg omschreven als begeleiding van jeugdigen in aansluiting op een verblijf - jeugdetentie of Pij-maatregel - in een justitiële jeugdinstelling. In het kader van de begeleidingstaak helpt de jeugdreclassering de jeugdigen bij het vinden van een realistisch toekomstperspectief en bij het ontwikkelen van competenties die hiervoor nodig zijn. Bij verplichte nazorg is tevens sprake van toezicht op de naleving van de voorwaarden. De Raad voor de Kinderbescherming bewaakt of de jeugdige op tijd de nazorg krijgt en fungeert als opdrachtgever voor de vrijwillige nazorg door de jeugdreclassering. De gemeenten hebben in het kader van de Wet Maatschappelijke ondersteuning een brede verantwoordelijkheid jegens hun burgers voor het bevorderen van participatie. Krachtens het Verantwoordelijkheidskader Nazorg Jeugd zorgen zij bijvoorbeeld voor onderwijs, werk en inkomen en huisvesting.

Het ministerie van Justitie is verantwoordelijk voor de financiering van het justitiële deel met dien verstande dat de jeugdreclassering indirect via de provincie wordt gefinancierd. De gemeenten zijn financieel verantwoordelijk voor hun activiteiten.

- 172 *Hoeveel jeugdpsychiaters zijn er op dit moment werkzaam in de justitiële jeugdinstellingen en hoeveel zouden er eigenlijk nodig zijn?* 76

Op dit moment zijn er in totaal 6,89 fte psychiaters werkzaam bij de (14) jeugdinstellingen. Daarnaast wordt op lokaal niveau beroep gedaan op de externe crisisdienst en behandelcapaciteit van de (jeugd)-GGZ. De psychiatrische zorg die op dit moment in de JJI's wordt geboden ligt beneden de adviesnorm die voor de JJI's is gesteld (1 fte op 57 plaatsen). Dit komt deels door de salariseisen van de (jeugd)psychiaters en deels door het grote tekort aan deze specialisten.

Het ministerie van VWS heeft aangegeven dat de opleidingscapaciteit van (jeugd)psychiaters substantieel is uitgebreid (van 100 naar 150) plaatsen en dat gewerkt wordt aan versnelling van de opleiding tot jeugdpsychiaters (zie de brief van de minister van Justitie van 12 december 2006 (TK, 2005-2006, 29 815 en 24 587, nr 95). Daarnaast werven de justitiële jeugdinstellingen nu ook extra sociaal psychiatrisch verpleegkundigen om het gebrek aan kennis en daarmee herkenning van psychiatrische ziektebeelden enigszins te compenseren.

Voorts wordt voor specialistische interventies ingezet op een intensievere samenwerking met de jeugd-ggz en de tbs-sector (zie mijn brief van 10 september 2007, TK 2006-2007, 24 587 en 28 741, nr. 232).

Tenslotte berichtte ik u in mijn brief van 4 oktober 2007 (TK 2007-2008, 31215, nr. 3) over de ontwikkeling van een Expertisecentrum forensische klinische jeugdobservatie c.q. Consortium Jeugd voor de vergroting van kennis over jeugdpsychiatrie en -psychologie en toepassing hiervan binnen de JJI's. Dit betreft een samenwerkingsverband tussen de JJI's, het NIFP, de forensische jeugd GGZ en universitaire centra. Dit initiatief wordt de komende periode verder uitgewerkt.

- 173 *Welke maatregelen die zullen worden genomen om een sluitende aanpak van 12-minners te realiseren? Binnen welke termijn zal deze sluitende aanpak operationeel zijn?* 76

Primair wordt ingezet op preventie. De komst van een minister voor Jeugd en Gezin draagt daartoe bij.

Er komt in 2008 een landelijk model voor een verbeterde politieregistratie van 12-minners met een delict (hiermee wordt de omvang van de groep in beeld gebracht en per kind gewerkt aan dossiervorming). Verder wordt gestart met de ontwikkeling van een gevalideerde screenings-methodiek van 12-minners met risico-indicatie. Vanaf januari 2010 worden alle 12-minners die een misdrijf of overtreding begaan gescreend op recidiverisico en zonodig doorverwezen naar de centra voor Jeugd en Gezin, Bureau jeugdzorg of de Raad voor de Kinderbescherming, afhankelijk van de problematiek (zie ook paragraaf 4.5 van de brief 'Veiligheid begint bij Voorkomen', onder Jeugdcriminaliteit).

12-minners die vanwege een niet al te zwaar delict voor de eerste keer in aanraking komen met de politie worden doorverwezen naar het Haltbureau voor de zgn. Stop-reactie. De Stop-reactie is geen strafrechtelijke afdoening en wordt gezien als een aanbod tot ondersteuning van de ouders bij de correctie van het gedrag van hun kinderen. Wanneer ouders niet meewerken en bij een tweede keer opnieuw weigeren mee te werken aan de Stop-reactie wordt hiervan melding gemaakt bij Bureau jeugdzorg.

- 174 *Kan in het kader van de aanpak van jeugdcriminaliteit nader worden toegelicht op welke wijze de oververtegenwoordiging van Marokkaanse jongeren in de criminaliteit gemonitord zal worden? Is er al zicht op maatregelen ten gevolge van de onderzoeken? En wat zal er feitelijk op straat worden ondernomen voor het aanpakken van jeugdcriminaliteit?* 76

Ik heb het WODC gevraagd om periodiek inzicht te geven in cijfers over de vertegenwoordiging van jongeren van allochtone herkomst waaronder die van Marokkaanse afkomst. In mijn brief van 16 juli jl. heb ik u geïnformeerd over de (over)vertegenwoordiging van allochtone verdachten en de achtergronden daarbij naar aanleiding van het rapport 'Verdacht van criminaliteit. Allochtonen en autochtonen nader bezien'. Daarin heb ik ook het beleid nader toegelicht.

In de begroting is aangegeven dat er in 2008 een landelijk onderzoek naar jeugdgroepen zal worden uitgevoerd. Als dit onderzoek is afgerond zal worden nagegaan welke maatregelen noodzakelijk zijn.

Door de maatregelen die zijn voorzien in de aanpak van jeugdcriminaliteit zullen risicjongeren sneller worden gesignaleerd, jeugdgroepen gericht worden aangepakt en zullen jeugdige justitiabelen op basis van gerichte diagnoses alleen nog maar erkende programma's doorlopen. Ook zal vaker dan nu het geval is, nadat een jongere uit een justitiële jeugdinstelling komt, nazorg worden geboden gericht op reïntegratie van de jongere. Dit zal leiden tot een vermindering van de recidive en meer veiligheid op straat. De veiligheid op straat zal ook verbeteren door onder andere de kabinetsmaatregel om 500 extra wijkagenten in te zetten in buurten en wijken met veel overlast.

- 175 *Welk beleid valt er naast de verbeterde politieregistratie nog meer binnen de sluitende aanpak voor 12-minners?* 76

Er wordt gestart met de ontwikkeling van een gevalideerde screenings-methodiek van 12-minners met risico-indicatie. 12-minners die vanwege een niet al te zwaar delict voor de eerste keer in aanraking komen met de politie worden doorverwezen naar het Haltbureau voor de zgn. Stop-reactie. De Stop-reactie is geen strafrechtelijke afdoening en wordt gezien als een aanbod tot ondersteuning van de ouders bij de correctie van het gedrag van hun kinderen. Wanneer ouders niet meewerken en bij een tweede keer opnieuw weigeren mee te werken aan de Stop-reactie wordt hiervan melding gemaakt bij Bureau jeugdzorg.

176 *Wanneer vinden de drie tranches plaats waarin de capaciteit en de bijbehorende middelen worden overgeheveld? Wat is de invloed van de motie-Voordewind geweest op dit tijdspad?*

76 77

De eerste tranche (overheveling per 1 januari 2008)

JJI	Aantal plaatsen
OG Heldring	151
Het Keerpunt (alleen de beperkt beveiligde capaciteit)	50
Harreveld locatie Alexandra	72
Het Poortje locatie de Waterpoort	144
Rentray locatie Eefde	119
Totaal per 1 januari 2008	536

De tweede tranche (overheveling per 1 januari 2009)

JJI	Aantal plaatsen
De Heuvelrug locatie Lindenhorst (rijksinrichting)	54
Den Engh locatie Ossendrecht (rijksinrichting)	72
Den Engh locatie Den Dolder (rijksinrichting)	120
Totaal per 1 januari 2009	246

De derde tranche (overheveling per 1 januari 2010)

Over de derde tranche vindt binnenkort nadere besluitvorming plaats.

Motie-Voordewind

De motie-Voordewind heeft er toe geleid dat Rentray Eefde eerder wordt overgeheveld naar het ministerie voor Jeugd en Gezin, namelijk 1 januari 2008 in plaats van 1 januari 2009.

Verdere versnelling van de twee tranche inrichtingen is niet mogelijk, omdat de overige twee rijksinrichtingen betreffen en dit heel andere voorbereidingen vergt.

Over de derde tranche moet nog definitief worden besloten.

177 *Welk budget was er gemiddeld per jaar per de tot de PIJ-maatregel veroordeelde jongere in 2005, 2006 en 2007 in beschikbaar? Hoeveel is dit in 2008? En welk bedrag staat er nu gepland voor 2009?*

77

Er wordt niet gewerkt met specifieke budgetten per insluitingstitel.

De gemiddelde kosten per jaar voor een plaats in een JJI in 2005 bedroegen € 107.000. In 2006 bedroegen de kosten per plaats circa € 110.000. Voor 2007 is voor de kwaliteitsverbetering ten behoeve van de PIJ-maatregel bijna € 21.000 extra budget per PIJ-pupil toegevoegd. Voor 2008 is dit budget € 31.000 en voor 2009 ruim € 38.000 per PIJ-pupil per jaar. Dit bedrag loopt uiteindelijk op tot € 40.000 per PIJ-pupil voor 2010 en verder.

Hierbij gaat het voornamelijk om personele kosten (meer en hoger opgeleid personeel) en om huisvestingskosten voor vervangende nieuwbouw als gevolg van het verkleinen van de groepen.

- 178 *Wat kost een PIJ-jongere gemiddeld per jaar in een particuliere justitiële jeugdinrichting en wat kost een PIJ-jongere gemiddeld in een justitiële jeugdinrichting van het rijk? En, indien er verschil in zit, kan dat verschil worden verklaard?* 77

Er worden niet specifiek kosten geregistreerd per insluitingstitel.

De gemiddelde kosten per jaar voor een plaats in een Rijks JJI in 2006 bedroegen ruim € 120.000. In een particuliere JJI bedroegen de kosten per plaats per jaar ruim € 103.000.

De verschillen ontstaan doordat:

- Er gefinancierd wordt op basis van normprijzen waarbij rekening gehouden wordt met de verschillen in de personele kosten. Voor de Rijks JJI's is namelijk de CAO-rijk van toepassing en voor de particuliere JJI's de CAO-Jeugdzorg.
- De Rijks JJI's dragen de kosten voor de huren die aan de Rijksgebouwendienst voor het gebruik van gebouwen moeten worden afgedragen. Bij de particuliere inrichtingen zijn in het verleden sommige gebouwen óf door de Stichting ingebracht óf gefinancierd door Justitie met bouwsubsidies. De afschrijvingskosten van deze gebouwen komen niet terug in de kostprijs van de betreffende particuliere JJI's.
- Er een verschil optreedt in de geleverde producten (mix van verschillende soorten opvang en behandeling), waardoor uiteindelijk de gemiddelde prijs voor rijk of particulier kan verschillen.

- 179 *Houdt de nazorg van een jeugdige die de JJI heeft verlaten ook in dat, als blijkt dat de jeugdige in een nazorgvoorziening zoals een veiligheidshuis niet is te handhaven, hij bij wijze van sanctie tijdelijk kan worden teruggeplaatst in de JJI? Welke afspraken zijn daarover gemaakt met de nazorgvoorzieningen c.q. veiligheidshuizen?* 77

Allereerst wil ik een misverstand wegnemen dat een veiligheidshuis iets als een opvangvoorziening zou zijn. Onder veiligheidshuis wordt verstaan een samenwerkingsverband tussen de betrokken ketenpartners van de jeugdstrafrechtsketen waarbij de aanpak van een individuele jongere die over de schreef is gegaan wordt besproken.

Bij de afspraken over nazorg is niet voorzien in een aparte mogelijkheid van tijdelijke terugplaatsing in een justitiële jeugdinrichting. Wanneer sprake is van vrijwillige nazorg is er geen titel voor een juridische reactie wanneer afspraken door de jeugdige niet worden nagekomen. Bij nazorg in verplicht kader – op grond van de Wet gedragsbeïnvloeding is meer verplichte nazorg mogelijk – kan de Officier van Justitie de tenuitvoerlegging van de voorwaardelijke sanctie vorderen, danwel van de vervangende hechtenis bevelen. Voorts merk ik op dat bij scholings- en trainingsprogramma's en proefverlof, die tijdens de laatste fase van de straf of maatregel onder verantwoordelijkheid van de directeur van de inrichting plaatsvinden, wèl de mogelijkheid tot terugplaatsing bestaat.

- 180 *Hoeveel jongeren worden er per jaar veroordeeld tot jeugddetentie (A)? Hoeveel jongeren worden er per jaar veroordeeld tot de PIJ-maatregel (B)?* 77

Antwoord A)

In 2006 zijn er 2117 jongeren door het ZM veroordeeld tot onvoorwaardelijke Jeugddetentie. In de vier jaren daarvoor schommelt dit aantal tussen de 1900 en 2300.

Antwoord B)

In 2006 zijn er 240 jongeren veroordeeld tot de PIJ-maatregel. In de vier jaren daarvoor varieert dit cijfer tussen de 220 en 300.

- 181 *Wat houdt het verantwoordelijkheidskader nazorg in voor jeugdigen? Gaat de doelstelling dat iedere jongere die een justitiële jeugdinrichting verlaat passende nazorg krijgt aangeboden bereikt worden? Wanneer zal deze doelstelling naar verwachting bereikt worden?* 77

In het Verantwoordelijkheidskader Nazorg Jeugd van mei 2007, waarbij de gemeenten enerzijds en anderzijds namens Justitie de justitiële jeugdinrichtingen, Bureau jeugdzorg/afdeling jeugdreclassering, volwassenenreclassering, Raad voor de Kinderbescherming en het Openbaar Ministerie zijn betrokken, is nazorg omschreven als begeleiding van jeugdigen in aansluiting op een verblijf - jeugd detentie of Pij-maatregel - in een justitiële jeugdinrichting. In het kader van de begeleidingstaak helpt de jeugdreclassering de jeugdigen bij het vinden van een realistisch toekomstperspectief en bij het ontwikkelen van competenties die hiervoor nodig zijn. Bij verplichte nazorg is tevens sprake van naleving op de voorwaarden. De Raad voor de Kinderbescherming bewaakt of de jeugdige op tijd de nazorg krijgt en fungeert als opdrachtgever voor de vrijwillige nazorg door de jeugdreclassering. De gemeenten hebben in het kader van de Wet Maatschappelijke ondersteuning een brede verantwoordelijkheid jegens hun burgers voor het bevorderen van participatie. Krachtens het Verantwoordelijkheidskader Nazorg Jeugd zorgen zij bijvoorbeeld voor onderwijs, werk en inkomen en huisvesting. Minderjarigen komen op grond van de Wet op de jeugdzorg in aanmerking voor vrijwillige nazorg. Voor degenen die meerderjarig zijn geworden is er thans geen titel om vrijwillige nazorg te financieren. Wel start ik twee pilots waarbij meerderjarigen na afloop van hun Pij-maatregel in vrijwillig kader nazorg krijgen aangeboden. In mijn brief van 10 september 2007 (TK 2006-2007, 24587, nr. 232) heb ik de invoering van de zogenaamde trajectbenadering in 2008 aangekondigd. Bij de trajectbenadering wordt detentie als een fase in een breder traject beschouwd en aansluiting op de interventies en de zorg in het voor- en natraject bevordert. Belangrijk instrument hierbij is het netwerkberaad onder voorzitterschap van de Raad voor de Kinderbescherming. Met het wetsvoorstel Gedragsbeïnvloeding jeugdigen wordt het jeugdstrafrecht op belangrijke onderdelen herzien. Onder meer zijn de mogelijkheden tot het combineren van sancties uitgebreid. De in artikel 77x van het Wetboek van Strafrecht genoemde hoofdstraffen en maatregelen kunnen daarnaast ook voorwaardelijk worden opgelegd. In dat geval kunnen bijzondere voorwaarden worden gesteld die verplichte nazorg inhouden. Ook kan gedragsbeïnvloedende maatregel worden opgelegd in combinatie met een jeugd detentie of een Pij-maatregel. In dat geval kan de gedragsbeïnvloedende maatregel – die dan na de jeugd detentie of Pij-maatregel wordt ten uitvoer gelegd – nazorg bevatten. Dit wetsontwerp is thans aanhangig bij de Eerste Kamer. Ik verwacht dat binnen afzienbare tijd, wanneer de jongeren die uit een justitiële jeugdinrichting uitstromen berecht zijn met in achtneming van genoemd wetsvoorstel, allen nazorg ontvangen.

- 182 *Er wordt gesproken over een effectieve en gedifferentieerde inzet van de Halt-afdoening. In hoeverre omvat een effectieve en gedifferentieerde inzet van de Halt-afdoening ook het effectief handhaven bij niet nakomen van de verplichtingen door de jeugdige in het kader van zijn/haar Halt-afdoening?* 77

De aangehaalde passage valt onder de noemer 'bevorderen van maximale prestaties van Halt' en omvat derhalve niet het traject bij het niet-nakomen van de verplichtingen door een jongere in het kader van zijn/haar Halt-afdoening. De prestatie van Halt houdt bij niet-behoorlijke deelname op bij het melden van deze afloop aan de politie, waarna door de politie een proces-verbaal wordt opgemaakt en toegezonden aan het Openbaar Ministerie. Het strafrechtelijke traject valt derhalve buiten de reikwijdte van het bevorderen van de prestaties van Halt. Overigens is het percentage 'mislukte' Halt-afdoeningen gering, namelijk 5% van de circa 22.000 afdoeningen per jaar. Wat met de mislukte Halt-zaken moet gebeuren wordt doorgaans in het Justitieel Casus Overleg (JCO) besproken. In die zin is er sprake van een zogenaamde 'warme' overdracht.

- 183 *Worden ook de mogelijkheden van verplichte nazorg onderzocht in het kader van de aangekondigde pilot voor 18+ pij-ers? Zo ja, wanneer zal de Kamer hierover geïnformeerd worden? Zo neen, waarom niet?* 77
- Met het wetsvoorstel Gedragsbeïnvloeding jeugdigen wordt het jeugdstrafrecht op belangrijke onderdelen herzien. Onder meer zijn de mogelijkheden tot het combineren van sancties uitgebreid. De in artikel 77x van het Wetboek van Strafrecht genoemde hoofdstraffen en maatregelen kunnen daarnaast ook voorwaardelijk worden opgelegd. In dat geval kunnen bijzondere voorwaarden worden gesteld die verplichte nazorg inhouden. Ook kan een gedragsbeïnvloedende maatregel worden opgelegd in combinatie met een jeugd detentie of een Pij-maatregel. In dat geval kan de gedragsbeïnvloedende maatregel – die dan na de jeugd detentie of Pij-maatregel ten uitvoer wordt gelegd – nazorg bevatten. Dit wetsvoorstel is thans aanhangig bij de Eerste Kamer.
- 184 *Welke bedragen zijn gereserveerd voor de twee pilotprojecten naar de mogelijkheid van meer individuele begeleiding van jongeren in de Pij-maatregel? Om hoeveel jongeren gaat het? Wanneer worden deze pilots geëvalueerd?* 77
- De twee pilots vallen onder ITA (Individuele Traject Afdeling). In 2008 zullen de exploitatiekosten van de ITA naar verwachting circa € 2.350.000 bedragen. Verder zijn er naast de reguliere exploitatiekosten ook opstartkosten van circa € 650.000 voor additionele huisvestingsvoorzieningen- en inventaris voorzien. In totaal is specifiek voor deze Pilot in 2008 een bedrag van € 3.000.000 gereserveerd. Het gaat in totaal om zestien plaatsen (twee groepen van acht plaatsen).
De streefdatum om deze pilot te starten is 1 januari 2008. De duur van de pilot is anderhalf jaar. Zowel tussentijds als na afloop zal deze pilot geëvalueerd worden.
- 185 *Hoeveel jongeren draaien er mee in de Pilot voor pij-jongeren onder verantwoordelijkheid van de volwassenreclassering nazorg krijgen? Welk budget is er voor dit project? Tot wanneer loopt deze pilot? Welk budget is er voor deze pilot beschikbaar?* 77
- De gesprekken met de reclasseringsorganisaties over de invulling van een pilot vrijwillige nazorg aan jongvolwassenen na afloop van hun Pij-maatregel, verkeren thans in afrondende fase. Naar verwachting start de pilot in januari 2008.
Bezien wordt of de pilot, die aanvankelijk gepland was voor twee groepen, in de loop van 2008 uitgerold kan worden naar de gehele populatie. Daarmee zouden ongeveer 150 personen in aanmerking komen voor deze vorm van nazorg. Voor vrijwillige nazorg aan ex-Pijers is een budget van € 2 miljoen beschikbaar.
- 186 *Op basis waarvan is besloten tot het structureel verlagen van de ingekochte capaciteit bij Glen Mills van 60 naar 30 plaatsen?* 78
- Omdat de instroom van jeugdigen in de justitieplaatsen van de Glen Mills School achterbleef bij de verwachtingen, heeft de toenmalige minister van Justitie in goed overleg met de Hoenderloo-groep per 1 januari 2005 besloten de inkoop van plaatsen door Justitie voor het jaar 2005 te reduceren tot 50 per jaar (zie brief van 18 oktober 2004, TK 2004-2005, 28 741 nr. 10).
Inmiddels is gebleken dat ook deze 50 Justitieplaatsen onvoldoende bezet worden door de jeugdigen die onder DJI vallen (met name PIJ-jeugdigen). Daarom wordt in overleg met de Hoenderloo-groep bezien op welke wijze dit aantal verder kan worden teruggebracht.
- 187 *Ten aanzien van welke doelen betrekking hebbend op beleidsartikel 15 zal er in het jaarverslag over de begroting 2008 verslag worden gedaan?* 81
- In het jaarverslag over de begroting 2008 zal worden teruggekomen op alle doelen, betrekking hebbend op beleidsartikel 15 van de Justitiebegroting.

188	<i>Wat is het Nederlandse standpunt en wat is de Nederlandse inzet met betrekking tot de richtlijn Kennismigratie en de kaderrichtlijn Basisrechten van arbeidsmigranten?</i>	81	
	Op 23 oktober jl. heeft de Europese Commissie de conceptrichtlijn inzake kennismigratie en de concept kaderrichtlijn basisrechten van arbeidsmigranten gepresenteerd. In de brief van 11 september jl. is op basis van de toen bekende informatie al kort ingegaan op de voorstellen voor de blue card voor kennismigranten. Nu de beide conceptrichtlijnen gepubliceerd zijn, zal het parlement volgens de gebruikelijke procedure via (verkorte) BNC-fiches geïnformeerd worden over het Nederlandse standpunt en de Nederlandse inzet met betrekking tot beide conceptrichtlijnen.		
189	<i>Hoeveel niet-westerse allochtonen wonen momenteel in Nederland en wat is het aandeel van moslims daarin?</i>	81	100
	Van de gevraagde gegevens wordt door Justitie geen registratie bijgehouden. Volgens gegevens van het CBS woonden op 1 januari 2007 1.607.224 allochtonen in Nederland. Recentelijk heeft het CBS een schatting gemaakt van het aantal islamieten in Nederland. Daarbij wordt aangegeven, dat er circa 850.000 islamieten in Nederland zijn. Dat is vijf procent van de bevolking.		
190	<i>Hoeveel niet- westerse allochtonen zijn het afgelopen jaar in het bezit gesteld van een verblijfsvergunning en hoe verhoudt dit aantal zich tot voorgaande jaren?</i>	81	100
	Op basis van de door het CBS gebruikte definitie van niet-westerse nationaliteiten, geldt dat in 2006 in totaal 33.500 vreemdelingen met een niet-westerse nationaliteit in het bezit zijn gesteld van een verblijfsvergunning. Tot en met september zijn in 2007 22.000 verblijfsvergunningen aan deze categorie vreemdelingen verleend.		
191	<i>Hoeveel moslims zijn het afgelopen jaar in het bezit gesteld van een verblijfsvergunning en hoe verhoudt dit aantal zich tot voorgaande jaren?</i>	81	100
	Hier zijn geen cijfers over beschikbaar. Door de IND wordt uitsluitend geregistreerd op nationaliteit en niet op bijvoorbeeld etniciteit, godsdienst of levensovertuiging.		
192	<i>Hoeveel verblijfsvergunningen zijn er vorig jaar verstrekt in het kader van gezinsvorming en gezinshereniging, inclusief de verstrekte vergunningen die het resultaat zijn van gegrond verklaarde bezwaar- en beroepszaken? Hoe verhoudt dit aantal zich tot voorgaande jaren?</i>	81	100
	In 2004 zijn in het kader van gezinsvorming en gezinshereniging 15.000 vergunningen verstrekt (het betreft hier aantallen vanaf juni 2004 in verband met overdracht VD taken). In 2005 zijn in het kader van gezinsvorming en gezinshereniging 24.400 vergunningen verstrekt. In 2006 zijn in het kader van gezinsvorming en gezinshereniging 24.000 vergunningen verstrekt.		
193	<i>Hoe verhoudt het aantal allochtonen, dat in het kader van gezinsmigratie om overkomst van een partner / familielid vraagt zich ten opzichte van het aantal autochtonen dat dit doet?</i>	81	100
	Er wordt geregistreerd welke vreemdeling naar Nederland komt in het kader van gezinsmigratie. Uit cijfers is niet op te maken of dit gezinshereniging bij een allochtoon of een autochtoon is.		

194	<i>Hoeveel (huwelijks)relaties op grond waarvan migranten verblijfsrecht in Nederland hebben gekregen, waren na 4 jaar nog intact?</i>	81	100
	Hierover zijn geen cijfers voorhanden.		
195	<i>Hoeveel van de zogenaamde referenten, die in het kader van gezinsmigratie vragen om de overkomst van een (huwelijks)partner, hebben zelf als (huwelijks)partner verblijf in Nederland gekregen?</i>	81	100
	Hierover zijn geen cijfers voorhanden.		
196	<i>Hoeveel referenten hebben tijdens hun gehele verblijf in Nederland meer dan één (huwelijks)partner uit het buitenland laten overkomen?</i>	81	100
	Hierover zijn geen cijfers voorhanden.		
197	<i>Hoeveel referenten hebben hun ex- (huwelijks)partner uit het buitenland laten overkomen na verblijf in Nederland te hebben gekregen op grond van een (huwelijks)relatie met iemand anders?</i>	81	100
	Hierover zijn geen cijfers voorhanden.		
198	<i>Hoe verhoudt het aantal gezinsmigranten, dat een verblijfsvergunning heeft gekregen op grond van een relatie zonder huwelijk zich tot het aantal dat een verblijfsvergunning heeft gekregen op grond van een huwelijksrelatie?</i>	81	100
	<p>Het aantal verleende vergunningen met als verblijfsdoel gezinshereniging/gezinsvorming op grond van een huwelijksrelatie of geregistreerd partnerschap was in 2006 6.900 en in 2007 (tot en met september) 3.900.</p> <p>Het aantal verleende vergunningen met als verblijfsdoel gezinshereniging/gezinsvorming op grond van een relatie zonder huwelijk was in 2006 5.300 en in 2007 (tot en met september) 2.200.</p> <p>Het aantal verleende vergunningen met als verblijfsdoel gezinshereniging/gezinsvorming op grond van overige familierelaties was in 2006 10.900 en in 2007 (tot en met september) 6.500.</p>		
199	<i>Hoeveel MVV-plichtige vreemdelingen zijn vrijgesteld van het MVV-vereiste, bijvoorbeeld op grond van de zogenaamde hardheidsclausule?</i>	81	100
	<p>In 2006 zijn ongeveer 8.800 reguliere verblijfsvergunningen zonder MVV verleend aan MVV-plichtige vreemdelingen (exclusief asielgerelateerde reguliere vergunningen). In 2007 (tot en met september) zijn ruim 5.500 reguliere verblijfsvergunningen zonder MVV verleend aan MVV-plichtige vreemdelingen (exclusief asielgerelateerde reguliere vergunningen). Hierbij zijn inbegrepen verblijfsvergunningen die zijn verleend aan kinderen die zijn geboren uit ouders die rechtmatig in Nederland verblijven.</p> <p>Op welke grond vrijstelling van het MVV-vereiste is verleend, wordt niet geregistreerd in de systemen van de IND.</p>		
200	<i>Hoeveel openstaande verblijfsaanvragen zijn er op dit moment van MVV-plichtige vreemdelingen die niet in het bezit zijn van een MVV en hoe snel wordt gemiddeld op een dergelijke aanvraag beslist?</i>	81	100
	<p>Op 1 oktober 2007 waren omstreeks 2.800 aanvragen om een reguliere verblijfsvergunning zonder MVV in behandeling voor MVV-plichtige vreemdelingen (exclusief asielgerelateerde reguliere aanvragen). De gemiddelde doorlooptijd van reguliere aanvragen zonder MVV (exclusief asielgerelateerde reguliere aanvragen) is in 2007 23 weken gemeten vanaf de aanvraagdatum tot moment van beslissen. De duur van deze doorlooptijd</p>		

wordt deels veroorzaakt door het aanhouden van verblijfsaanvragen ingediend door vreemdelingen die mogelijk vallen onder de Regeling afhandeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet.

- 201 *Hoeveel verblijfsprocedures doorloopt de gemiddelde vreemdeling (zowel asiel- als reguliere procedures)?* 81 100

De IND doet momenteel onderzoek naar aard en omvang van opvolgende aanvragen ingediend door vreemdelingen die hun eerste asielaanvraag hebben ingediend onder de Vreemdelingenwet 2000. De resultaten hiervan worden binnenkort verwacht.

- 202 *Hoeveel vreemdelingen die een misdrijf hebben gepleegd zijn op grond van het laatste generaal pardon tot Nederland toegelaten?* 81 100

In de regeling afwikkeling nalatenschap Vreemdelingenwet (oud, WBV 2007/11) is als uitgangspunt bepaald dat geen vergunning wordt verleend als de vreemdeling een gevaar vormt voor de openbare orde. Enkel indien sprake is van een veroordeling waarbij de opgelegde straf of maatregel minder dan één maand bedraagt én waarbij aan de overige voorwaarden van de regeling wordt voldaan, kan alsnog toelating worden verleend (B14/5.3.1 Vc 2000). Bij een inwilliging in het kader van deze regeling wordt niet separaat geregistreerd welke specifieke omstandigheden zich hebben voorgedaan.

- 203 *Hoeveel vreemdelingen zijn tot Nederland toegelaten in het kader van verblijf op medische gronden en hoe verhoudt dat aantal zich tot voorgaande jaren?* 81 100

In 2005 hebben 400 vreemdelingen een reguliere verblijfsvergunning op medische gronden gekregen (in eerste aanleg).

In 2006 hebben 300 vreemdelingen een reguliere verblijfsvergunning op medische gronden gekregen (in eerste aanleg).

In 2007 (tot en met september) hebben 200 vreemdelingen een reguliere verblijfsvergunning op medische gronden gekregen (in eerste aanleg).

- 204 *Hoeveel verblijfsvergunningen zijn het afgelopen jaar ingetrokken en hoe verhoudt dat aantal zich tot voorgaande 10 jaren?* 81 100

In onderstaand overzicht treft u het aantal door de IND ingetrokken verblijfsvergunningen aan. Het betreft zowel reguliere, als asielvergunningen. Het aantal ingetrokken vergunningen is beschikbaar vanaf het jaar 1999. Verblijfsvergunningen die voorafgaand aan de overdracht van taken door de Vreemdelingendiensten aan de IND in 2004, door de Vreemdelingendiensten zijn ingetrokken staan niet in dit overzicht vermeld.

Jaar	Aantal ingetrokken vergunningen
1999	500
2000	500
2001	200
2002	900
2003	1.300
2004	1.700
2005	1.800
2006	3.200
2007	1.500

De cijfers over 2007 hebben betrekking op de periode tot en met september 2007.

- 205 *Hoeveel meldingen heeft de IND vorig jaar van sociale diensten ontvangen inzake vreemdelingen die een bijstandsuitkering ontvangen terwijl het middelenvereiste voor hen geldt en van hoeveel van de betreffende vreemdelingen is de verblijfsvergunning ingetrokken?* 81 100
- Hieromtrent kunnen geen algemene uitspraken worden gedaan. De IND houdt de instroom van meldingen van de gemeentelijke sociale diensten bij. De meldingen worden betrokken bij de afdoening van individuele dossiers. Veel meldingen leiden uiteindelijk niet tot intrekking van de verblijfsvergunning, om uiteenlopende redenen, waaronder:
- De vreemdeling heeft inmiddels weer werk;
  - Individuele omstandigheden of het recht op familie- of gezinsleven (artikel 8 EVRM) staan aan de weg aan intrekking op grond van het middelenvereiste.
- 206 *Hoeveel adrescontroles zijn vorig jaar door de vreemdelingendiensten uitgevoerd om te controleren of gezinsmigranten daadwerkelijk met de referent samenwonen?* 81 100
- Situaties waarin concrete aanwijzingen bestaan dat er sprake is van schijnrelaties of -huwelijken worden door toepassing van zowel bestuurlijk als operationeel toezicht onderzocht. De gevallen waarin de politie aldus een persoons- of objectgerichte controle uitvoert en een vreemdeling staande houdt worden weliswaar geregistreerd, maar zonder daarbij op te nemen wat het verblijfsdoel was waarop het onderzoek was gericht. De vraag naar het aantal adrescontroles dat is uitgevoerd om te controleren of gezinsmigranten daadwerkelijk samenwonen kan om die reden niet worden beantwoord.
- 207 *Hoeveel ongedocumenteerde vreemdelingen zijn vorig jaar tot Nederland toegelaten?* 81 100
- Daarover zijn geen cijfers voorhanden, aangezien dit niet wordt geregistreerd in de geautomatiseerde systemen van de IND.
- 208 *Hoeveel fraudegevallen zijn vorig jaar geconstateerd inzake verblijfsprocedures en in hoeveel van die gevallen is aangifte gedaan?* 81 100
- Bij de IND wordt geen centrale registratie bijgehouden van het aantal geconstateerde fraudegevallen. Wel kan worden opgemerkt dat vorig jaar in enkele tientallen gevallen aangifte is gedaan.
- 209 *Op welke wijze zullen de behoeften van de Nederlandse economie worden vastgesteld waar het gaat om de bijdrage die (nieuwe) migranten hieraan kunnen leveren?Moet hierbij worden gedacht aan structurele tekorten op de arbeidsmarkt of kan het ook om tijdelijke arbeid gaan?* 83
- Nederland heeft een vraaggestuurd arbeidsmigratiebeleid. Dit houdt in dat de markt de behoefte aan nieuwe arbeidsmigranten vaststelt via niet vervulde vacatures waarvoor werkgevers tewerkstellingsvergunningen aanvragen. Vervolgens toetst de overheid (CWI) door middel van de arbeidsmarkttoets in hoeverre er daadwerkelijk een tekort is op de Nederlandse/EU arbeidsmarkt.
- In sectoren met een grotere en naar verwachting langduriger krapte op de arbeidsmarkt kan CWI in het kader van de Wet arbeid vreemdelingen een sectoraal convenant afsluiten met bepalingen over enerzijds het werven en opleiden van prioriteitgenietend arbeidsaanbod en anderzijds de werving van arbeidsmigranten. Bij tijdelijke arbeid zal een tijdelijke tewerkstellings- en verblijfsvergunning worden afgegeven.
- In het kader van het project Modern Migratiebeleid wordt bezien in hoeverre er ook elementen van aanbodsturing (via een puntenstelsel) in het arbeidsmigratiebeleid kunnen worden geïntroduceerd.
- Aangezien Nederland met name aan de bovenkant van de arbeidsmarkt behoefte heeft aan arbeidsmigranten en in dit segment in de toekomst grotere krapte wordt verwacht, is via de kennismigrantenregeling een snelle en soepele toelating van deze hooggekwalificeerde arbeidsmigranten mogelijk.

210 *Hoe verhouden de voorwaarden die gelden voor naturalisatie zich met die in Duitsland, Denemarken, Groot Brittannië, België en Frankrijk? In welke van deze vijf landen is sprake van een aangekondigde aanscherping van de voorwaarden en welke aanscherpingen betreft dat?*

83

In het kort weergegeven zijn de voorwaarden voor naturalisatie door meerderjarigen in de genoemde landen geregeld als hieronder aangegeven. De berichten van de diplomatieke posten over de in die landen aangekondigde of recent geëffectueerde beleidsontwikkelingen zijn in de antwoorden verwerkt. Naast Nederland zijn van de genoemde landen Denemarken en Duitsland toegetreden tot het Europees verdrag inzake nationaliteit, dat opengesteld werd voor ondertekening op 6 november 1997. Dat verdrag stelt minimale eisen waaraan een toegetreden nationale overheid gebonden is bij de inhoud van de nationaliteitswetgeving.

België

(bron: site van de federale overheidsdienst voor Buitenlandse zaken, Buitenlandse handel en ontwikkelingsamenwerking en: Nationaliteitswetgeving – Elsevier)

Het Belgische nationaliteitsrecht is geregeld in het Wetboek van de Belgische nationaliteit/ Code de la nationalité belge, wet van 28 juni 1984, Belgisch Staatsblad/Moniteur belge 12 juli 1984, laatstelijk gewijzigd bij Wet van 1 maart 2000, Belgisch Staatsblad/ Moniteur belge 6 april 2000, in werking getreden op 1 mei 2000.

Belanghebbende moet tenminste 18 jaar oud zijn en sedert ten minste drie jaar zijn hoofdverblijf in België hebben gevestigd; deze termijn wordt verminderd tot twee jaar voor de vreemdeling wiens hoedanigheid van vluchteling of van staatloze in België is erkend krachtens de vigerende internationale overeenkomsten of voor diegene die met de vluchteling gelijkgesteld werd verklaard. Verblijf in het buitenland kan met verblijf in België gelijk worden gesteld, wanneer de aanvrager bewijst dat hij gedurende de vereiste periode door een werkelijke band met België verbonden is geweest (artikel 19 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit).

Het aanvraagformulier moet worden ondertekend met daaraan voorafgegaan een met de hand geschreven vermelding “Ik verklaar Belgisch staatsburger te willen worden en de Grondwet, de wetten van het Belgische volk en het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden te zullen naleven.”

De beslissing over de toekenning van de Belgische nationaliteit wordt genomen door de Kamer van volksvertegenwoordigers. Deze vraagt advies aan de rechtbank, de dienst Vreemdelingenzaken en de dienst Veiligheid van de Staat terzake van de formele vereisten en eventuele beletselen wegens gewichtige feiten, eigen aan de persoon, die in de motivering van het advies moeten worden omschreven.

Afstand van de nationaliteit van het land van herkomst wordt niet gevraagd. Naturalisatie is kosteloos. Er zijn geen aanscherpingen aangekondigd.

Denemarken

(bron: Legislationonline)

Het Deense nationaliteitsrecht is geregeld in de Lov om dansk infodsret, Wet nr. 352 van 27 mei 1950, Lov Tidende van 14 juni 1950, laatstelijk gewijzigd door de Wet nr. 193 van 5 april 2002.

Belanghebbende moet tenminste 18 jaar oud zijn en permanent verblijf in Denemarken hebben:

- voor ten minste negen jaren,
- acht jaren als het om een staatloos persoon of vluchteling gaat,
- zes jaar als het om een persoon gaat die ten minste drie jaar gehuwd is met een Deens staatsburger,
- twee jaar als het gaat om iemand met een andere Noordse nationaliteit (van IJsland, Finland, Noorwegen of Zweden).

Bij een veroordeling tot anderhalf jaar gevangenis of meer kan iemand niet genaturaliseerd worden. Er kunnen ook beletselen zijn bij andere veroordelingen, of achterstallige schulden aan overheidsorganen.

Kennis van de Deense taal, de Deense samenleving, Deense cultuur en geschiedenis is vereist; dit wordt getest door middel van een naturalisatietoets.

Men moet afstand doen van de nationaliteit van het land van herkomst, tenzij men

vluchteling is of afstand rechtens of feitelijk onmogelijk is.
Naturalisatie geschiedt bij wet. Betaling van leges is vereist.
Er zijn geen nieuwe aanscherpingen aangekondigd.

Duitsland

(bron: internetpublicatie van het Staatsangehörigkeitsgesetz).

Het Duitse nationaliteitsrecht is geregeld in het Staatsangehörigkeitsgesetz, zoals laatstelijk gewijzigd bij wet van 19.08.2007). Een vreemdeling kan volgens artikelen 10 e.v. van de Staatsangehörigkeitsgesetz tot Duitser worden genaturaliseerd als

- hij ten minste acht jaren rechtmatig en hoofdverblijf heeft in Duitsland,
- de democratische rechtsorde van de Grondwet voor de Bondsrepubliek Duitsland onderschrijft en verklaart dat hij niets heeft nagestreefd of ondersteund dat gericht is tegen die democratische rechtsorde of de veiligheid van de bondsrepubliek of één van zijn landen, of een onwettige beïnvloeding van het ambtelijke uitvoering van bestuurstaken tot doel heeft, of door aanwending van geweld of daarop gerichte voorbereidingshandelingen de buitenlandse belangen van de Bondsrepubliek in gevaar brengt, of geloofwaardig maakt dat hij zich heeft afgekeerd van vroegere pogingen van deze aard;
- geen zakelijke aanknopingspunten de aanname rechtvaardigen dat hij zich aan één van bovengenoemde zaken schuldig gemaakt heeft;
- hij in zijn levensonderhoud kan voorzien;
- zijn oude nationaliteit opgeeft, tenzij dit niet of onder zeer zware voorwaarden mogelijk is; dit laatste is het geval als het recht van de staat in kwestie verlies van nationaliteit niet toestaat, of het regelmatig weigert, of voorwaarden stelt die redelijkerwijs niet verlangd kunnen worden of niet binnen een redelijke termijn beslist op de aanvraag, of de verzoeker aanzienlijke nadelen zou ondervinden welke het verlies van burgerlijke en politieke rechten overstijgen, in het bijzonder nadelen van economische of vermogensrechtelijke aard, of de vreemdeling behandeld dient te worden als vluchteling; ook voor oudere verzoekers bij wie het ontstaan van meervoudige nationaliteit de enige hindernis is voor naturalisatie en het opgeven van de vreemde nationaliteit tot onevenredige moeilijkheden leidt, wordt afgezien van de afstandseis; de afstandsverplichting geldt ook niet voor iemand die de nationaliteit van één van de landen van de Europese Unie of Zwitserland heeft;
- hij niet vanwege een wederrechtelijke daad strafrechtelijke veroordeeld is;
- hij de Duitse taal beheerst en over kennis van de rechtsorde en de maatschappelijke orde en de levensomstandigheden in Duitsland beschikt; dit blijkt uit het succesvol afleggen van een inburgeringsexamen; de termijn van acht jaar verblijf wordt verkort tot zeven jaar bij deelname aan een integratiecursus en tot 6 jaar als er een bewijs is van kennis van de taal die de gewone kennis van het inburgeringsexamen overstijgt.

De naturalisatie vindt plaats door uitreiking door de bevoegde bestuursautoriteit van de Inburgeringverklaring. Voor de uitreiking moet de volgende verklaring afgelegd worden: "Ik verklaar dat ik de Grondwet en de wetten van de Bondsrepubliek Duitsland in acht zal nemen en alles achterwege zal laten wat haar kan schaden".

De naturalisatiewetgeving is op 28 aug jl. op volgende relevante punten aangescherpt:

- de naturalisatie kan bij de uitreiking nog worden teruggedraaid als blijkt dat de Duitse nationaliteit op valse gronden is verkregen;
- naturalisatie niet mogelijk bij vrijheidsstraffen van drie maanden of het equivalent in geldboetes;
- voldoende kennis van de Duitse taal, middels een certificaat aan te tonen (Goethe Instituut over de hele wereld is bevoegd deze certificaten uit te geven)

Versoepeling:

- bij EU-burgers geen gedwongen afstand van oorspronkelijke nationaliteit

Per 1 september 2008:

Voldoende kennis van de Duitse rechtsorde, maatschappelijke orde en levensomstandigheden.

Daarnaast zijn geen aanscherpingen gepland.

Frankrijk

(bron: Nationaliteitswetgeving – Elsevier)

Het Franse nationaliteitsrecht is geregeld in de artikelen 17 tot en met 33-2 van de Code Civil, laatstelijk gewijzigd door de Wet nr. 99-1141 van 29 december 1999, Journal Officiel nr. 302 van 30 december 1999.

Met de immigratie- en integratiewet van 2006 zijn extra integratie-eisen ingevoerd voor het aanvragen van de Franse nationaliteit. De Franse overheid buigt zich nu over eventuele inperking van de mogelijkheden met betrekking tot het verkrijgen van de nationaliteit via jus sanguinis.

Volgens de Code Civil verkrijgt een vreemdeling de Franse nationaliteit op zijn verzoek door middel van een besluit van de bevoegde bestuursautoriteit onder de volgende voorwaarden.

- rechtmatig hoofdverblijf in Frankrijk gedurende vijf jaar voorafgaande aan het verzoek;
- de termijn voor een persoon die gehuwd is met een Franse staatsburger is onlangs verhoogd van twee naar vier jaar en van drie naar vijf jaar bij verblijf in het buitenland of als degene die de nationaliteit aanvraagt niet minimaal drie jaar onafgebroken en regelmatig vanaf het huwelijk in Frankrijk heeft verbleven.
- de termijn is twee jaar voor degene die met succes twee jaar hoger onderwijs heeft genoten met het oog op het verkrijgen van een diploma van een universiteit of hongeronderwijsinstelling in Frankrijk en voor degene die door zijn capaciteiten en talenten belangrijke diensten aan Frankrijk kan verlenen;
- geen termijn wordt gesteld aan onder meer de vreemdeling die militaire dienst heeft verricht in een eenheid van het Franse leger en aan degene die onderdaan was van een gebied waarover Frankrijk de soevereiniteit heeft uitgeoefend en aan degene die bijzondere verdiensten heeft voor Frankrijk;
- de persoon in kwestie moet van goed zedelijk gedrag zijn en niet veroordeeld zijn voor bepaalde misdrijven;
- hij moet voldoende kennis van de Franse taal en de Franse samenleving hebben;
- bijwonen van een ceremonie bij de uitreiking van het naturalisatiebesluit is verplicht.

De meervoudige nationaliteit staat in Frankrijk niet ter discussie. Wel is Frankrijk Partij bij het Verdrag van Straatsburg en evenals Nederland en Italië partij bij het Tweede Protocol tot wijziging van het Verdrag van Straatsburg. De hoofdregel van dit verdrag is dat meerderjarige onderdanen van een Verdragsstaat hun nationaliteit verliezen indien zij ten gevolge van een uitdrukkelijke wilsverklaring de nationaliteit van een andere Partij verkrijgen door naturalisatie, optie of herstel in die nationaliteit. Partij zijn bij het Tweede Protocol betekent dat een onderdaan van een verdragssluitende partij zijn oorspronkelijke nationaliteit niet verliest door vrijwillige verkrijging van de nationaliteit van een andere verdragssluitende partij als hij

- is geboren en verblijft op het grondgebied van die andere partij;
- gedurende een tijdvak dat aanvangt voor de leeftijd van 18 jaar zijn gewone verblijf heeft gehad op het grondgebied van die andere partij;
- is gehuwd met een onderdaan van die andere partij;
- als minderjarige, wiens ouders onderdanen van verschillende verdragssluitende partijen zijn, de nationaliteit van één van zijn ouders verkrijgt.

President Sarkozy heeft in zijn veranderingsprogramma bekend gemaakt dat hij een inburgeringsprogramma voor migranten in het land van herkomst wil invoeren, waarbij Nederland als voorbeeld zou gelden.

Groot-Brittannië

(bron: site van Border & Immigration Agency)

Het Britse nationaliteitsrecht is geregeld in de "British Nationality Act 1981, laatstelijk gewijzigd door de British Overseas Territories Act van 26 februari 2002. Per 1 juni 2007 is een aantal voorwaarden aangescherpt. Zo is de controle op identiteitsgegevens versterkt. Volgens de British Nationality Act 1981 kan de Home Secretary een persoon naturaliseren die aan de volgende voorwaarden voldoet.

- hij moet 18 jaar of ouder zijn
- geen gekrenkte geestvermogens hebben; Home Secretary kan daarop

- uitzonderingen maken
- van goed karakter zijn; checks worden tenminste uitgevoerd door middel van onderzoek door de politie, de Veiligheidsdienst en de belastingdienst (Revenu and Customs). Voor zover het gaat om medenaturalisatie van minderjarigen is deze eis onlangs uitgebreid naar personen van 10 jaar en ouder.
- voldoende kennis hebben van het Engels, Welsh of Schots en van het leven in de UK, hetgeen moet blijken uit een "Life in the UK"-toets of een ESOL-leergang met een burgerschapsprogramma
- hoofdverblijf in de UK hebben gedurende vijf jaar voorafgaande aan het moment dat het verzoek is ontvangen; de termijn is drie jaar gehuwd zijn met een Brits staatsburger. In plaats van vijf jaar hoofdverblijf kan ook een periode in dienst van de Kroon voldoende zijn.
- bijwonen van een ceremonie, waarbij de volgende eed of belofte wordt afgelegd, in het Engels, het Welsh of het Schots:

Oath

I (name) swear by Almighty God that on becoming a British citizen, I will be faithful and bear true allegiance to Her Majesty Queen Elizabeth the Second, her Heirs and Successors, according to law.

Affirmation of allegiance

I (name) do solemnly, sincerely and truly declare and affirm that on becoming a British citizen, I will be faithful and bear true allegiance to Her Majesty Queen Elizabeth the Second, her Heirs and Successors, according to law.

Pledge

I will give my loyalty to the United Kingdom and respect its rights and freedoms. I will uphold its democratic values. I will observe its laws faithfully and fulfil my duties and obligations as a British citizen.

Voor wat betreft de meervoudige nationaliteit wordt op de site gewezen op de consequentie dat men volgens de desbetreffende wetgeving van het land van herkomst die nationaliteit kan verliezen als men tot Brits staatsburger naturaliseert.

- 211 *Hoe wordt gecontroleerd of de voorwaarden die gelden voor naturalisatie, bijvoorbeeld kennis van het Nederlands, correct worden toegepast?* 83

Het naturalisatiedossier bevat bewijsstukken waaruit blijkt dat betrokkene voldoet aan de hem gestelde eisen voor naturalisatie. Van 1 april 2003 tot 1 april 2007 diende een in Nederland woonachtige verzoeker in beginsel door een Certificaat naturalisatietoets aan te tonen dat hij is geslaagd voor de naturalisatietoets. Het Certificaat naturalisatietoets is op 1 april 2007 vervangen door het inburgeringsdiploma (Wet inburgering). Indien bij de behandeling van het naturalisatieverzoek twijfel rijst over de inhoudelijke juistheid van een voorliggend bewijsstuk, dan wordt daarnaar een onderzoek ingesteld.

- 212 *Hoe vaak wordt vastgesteld dat aanvragers van een verblijfsvergunning asiel onjuiste of onvolledige informatie verstrekken over identiteit, reis of de redenen waarom men in aanmerking wil komen voor een verblijfsvergunning? Hoe vaak is vervolgens om die reden een verblijfsvergunning asiel geweigerd?* 83

Deze informatie wordt niet geregistreerd in de systemen. Overigens is het verstrekken van onjuiste of onvolledige informatie geen zelfstandige afwijzingsgrond; dit wordt in voorkomende gevallen betrokken bij de beoordeling van het gehele feitencomplex.

- 213 *Hoe vaak wordt vastgesteld dat aanvragers van een reguliere verblijfsvergunning onjuiste of onvolledige informatie verstrekken? Hoe vaak is vervolgens om die reden een reguliere verblijfsvergunning geweigerd?* 83

In artikel 16 Vreemdelingenwet 2000 zijn de gronden opgesomd voor afwijzing van de aanvraag van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd. Het verstrekken van onjuiste gegevens en het achterhouden van gegevens zijn in artikel 16 Vreemdelingenwet 2000 niet als zelfstandige afwijzingsgrond benoemd. In voorkomende gevallen wordt gebruik gemaakt van de betreffende inhoudelijke afwijzingsgrond: is er sprake van fraude ten aanzien van het middelenvereiste, dan wordt afgewezen op het middelenvereiste. Gelet op het voorgaande wordt in de geautomatiseerde systemen van de IND niet geregistreerd hoe vaak wordt vastgesteld dat aanvragers van een reguliere verblijfsvergunning onjuiste of onvolledige informatie verstrekken.

- 214 *Kan worden toegelicht welke concrete verbetermaatregelen er bij de IND zullen worden doorgevoerd en op basis waarvan juist voor deze verbetermaatregelen is gekozen?* 83

De conclusies in het rapport van 2005 van de Algemene Rekenkamer naar aanleiding van de problemen bij de overheveling van taken van de Vreemdelingenpolitie naar de IND hebben geleid tot een vernieuwingsprogramma binnen de IND, genaamd "IND Bij De Tijd". Onderdeel van dit programma is een vernieuwde informatievoorziening. Van de nieuwe informatievoorziening wordt verwacht dat zij de kwaliteit van de controle en het toezicht zal verbeteren. De betere technische mogelijkheden moeten het mogelijk maken toelatingsvoorwaarden geautomatiseerd en doorlopend te verifiëren bij andere overheidsorganisaties. Door gebruik te maken van risicoprofielen op binnenkomend berichtenverkeer, elektronische dossiers, (trend)analysesystemen en steekproeven, kan naar verwachting gericht onderzoek plaatsvinden naar eventuele fraude, terrorisme, mensensmokkel en -handel en andere criminele activiteiten. Daarnaast zal de IND zich richten op de invoering van een modern, selectief en innovatief migratiebeleid, waarvan de hoofdlijnen zijn geschetst in de beleidsnotitie 'Naar een modern migratiebeleid'. De beleidsnotitie biedt verscheidene aanknopingspunten voor versterking van de handhaving, onder andere door de ontwikkeling van een robuust systeem van convenanten, door versterking van de financiële verantwoordelijkheid van de referent, en door actieve (elektronische) informatieuitwisseling tussen ketenpartners.

- 215 *In hoeverre zal binnen de IND het tegengaan van fraude tot speerpunt worden aangemerkt? Op welke wijze zal het tegengaan van fraude de komende tijd vorm krijgen?* 83

Na het rapport van de Algemene Rekenkamer in 2005 is de IND zich gaan toeleggen op het ontwikkelen van risicoprofielen. Een aantal van deze profielen is inmiddels geïmplementeerd. De komende periode zullen deze profielen verder worden verfijnd en het aantal profielen –waar mogelijk- worden uitgebreid. In zowel het vernieuwingsprogramma 'IND Bij de Tijd' als bij de ontwikkeling van het Modern Migratiebeleid worden verschillende maatregelen meegenomen die tot een gericht onderzoek naar en aanpak van fraude moeten leiden.

- 216 *Zijn er al meetbare resultaten van de verbetermaatregelen bij de IND?* 83

Ja, het vernieuwingsprogramma "IND Bij De Tijd" begint haar vruchten af te werpen:

- Er is sprake van een aanzienlijke terugloop van het aantal ingediende klachten.
- Er is sprake van een terugloop in de doorlooptijden van de behandeling van reguliere verblijfsaanvragen.
- De telefonische bereikbaarheid is toegenomen.

- 217 *Op welke wijze wordt de AC-behandelcapaciteit en de inrichting van de Tijdelijke Noodvoorziening Vreemdelingen aangepast?* 83 84
- In het kader van het traject “Verbeteren asielprocedure” hebben met verschillende stakeholders consultatiegesprekken plaatsgevonden en zullen diverse stakeholders met betrekking tot verschillende deelonderwerpen nog nader worden geconsulteerd. Dit geldt onder andere voor de voorstellen over de inrichting van de TNV, die aanpassing behoeft met het oog op de voorgestane betere voorbereiding van asielzoekers op de asielprocedure. Voorzover uit deze consultaties naar voren komt dat de TNV inderdaad aanpassing behoeft zal daar mogelijk in 2008 reeds een aanvang mee worden gemaakt. De AC-behandelcapaciteit zal worden aangepast doordat het behandelkantoor in Zevenaar begin 2008 weer een AC-functie zal krijgen. Niet zozeer een toename in absolute aantallen van de behandelcapaciteit wordt beoogd, maar een vergroting van de flexibiliteit van de behandelcapaciteit. Fluctuaties in de instroom kunnen hiermee eenvoudig worden opgevangen.
- 218 *Kan de (eventuele) opheffing van de belemmerende werking van de hoogte van de leges voor kennismigranten betekenen dat de leges voor kennismigranten worden verlaagd en dat die voor andere categorieën migranten worden verhoogd?* 84
- In augustus 2007 heb ik de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) verzocht om begin januari 2008 te adviseren over de vraag of de hoogte van de leges het voor kennismigranten minder aantrekkelijk maakt om naar Nederland te komen, conform de passage in het Regeerakkoord waarin dit ook zo is verwoord. De ACVZ is verzocht om daarnaast ook te onderzoeken hoe andere Europese lidstaten met legesheffing omgaan. Zoals gezegd worden de uitkomsten van het onderzoek in de eerste helft van 2008 verwacht. Of de leges voor kennismigranten of andere categorieën migranten zullen worden verlaagd of verhoogd zal, mede afhankelijk van de uitkomsten van het advies van de ACVZ, worden gezien.
- 219 *Wanneer kunnen wij de Trendrapportage positie slachtoffers mensenhandel verwachten?* 84
- De Trendrapportage positie slachtoffers van mensenhandel zal begin december 2007 gereed zijn voor publicatie en verzending aan de Tweede Kamer.
- 220 *Hoeveel capaciteit komt er extra beschikbaar bij de rechterlijke macht als gevolg van het intrekken van lopende procedures in het kader van het pardon?* 84
- In de huidige productieramingen voor de vreemdelingenkamers zoals die in de Justitiebegroting zijn opgenomen, is nog geen rekening gehouden met de effecten van het intrekken van procedures in het kader van de regeling ter afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet. De effecten van de regeling zullen meegenomen worden bij een actualisering van de ramingen. Overigens geldt dat intrekkingen wel als reguliere productie worden gefinancierd op basis van de afgesproken prijs voor een vreemdelingenzaak.
- 221 *Op welke wijze en in welke mate vindt controle plaats van de gegevens die door aanvragers verstrekt worden ten behoeve van een reguliere verblijfsvergunning of de verlenging daarvan? Is controle voldoende om fraude tegen te gaan? Zo ja, waarom?* 84
- Controle van gegevens die door de aanvrager zijn overlegd vindt als volgt plaats:
 - Een deel van de gegevens wordt gecontroleerd door informatie in te winnen bij andere overheden. Zo wordt de door de vreemdeling ingevulde en ondertekende antecedentenverklaring gecontroleerd door het opvragen van een uittreksel uit het Justitieel Documentatieregister. Overlegt de vreemdeling stukken die betrekking hebben op zijn gezondheidstoestand, dan worden deze voorgelegd aan het Bureau Medische Advisering van de IND.

- De overige gegevens worden gecontroleerd aan de hand van de bescheiden die de vreemdeling overlegt bij het indienen van de aanvraag. Of iemand voldoet aan het middelenvereiste wordt bijvoorbeeld gecontroleerd aan de hand van de arbeidsovereenkomst, salarisspecificaties, een werkgeversverklaring en een officieel document waaruit blijkt dat de arbeidsovereenkomst is aangemerkt bij de uitvoeringsinstelling. Alleen als de overgelegde gegevens twijfel oproepen, worden deze geverifieerd. Ten aanzien van het middelenvereiste kan bijvoorbeeld contact opgenomen worden met de werkgever of de Belastingdienst.
- Voorts zijn tussen de IND en de Vreemdelingenpolitie werkafspraken omtrent toezicht gemaakt, die zijn neergelegd in 25 samenwerkingsovereenkomsten. Aan een convenant tussen de Arbeidsinspectie en de SIOD enerzijds en de IND anderzijds, wordt gewerkt.

Vorm en omvang van controle en toezicht worden bepaald op basis van een afweging van risico's, kosten (bestuurlijke en administratieve lasten) en baten. Door gerichte samenwerking tussen verschillende (overheids-)organisaties worden de bestuurlijke en administratieve lasten van controle van en toezicht op burgers, bedrijven en instellingen beperkt.

- 222 *In welke oplossingsrichting wordt er gedacht waar het gaat om het vinden van een structurele oplossing voor het verschil tussen de geraamde en de daadwerkelijke legesopbrengsten?* 84
- Zie het antwoord op vraag 45.
- 223 *Kan worden aangegeven in hoeverre de inschatting dat de Regeling afwikkeling nalatenschap Vreemdelingenwet betrekking zou hebben op een groep van 25000- 30000 personen tot nu toe strookt met de praktijk?* 84
- De praktijk geeft mij geen aanleiding om aan te nemen dat de inschatting niet meer juist zou zijn. Ik ga er dus nog steeds vanuit dat er tussen de 25.000 en 30.000 personen tot de doelgroep van de regeling behoren.
- 224 *Kan een overzicht worden gegeven van alle besparingen die voortvloeien uit de uitvoering van de Regeling afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet?* 84
- Zie hiervoor de brief 'Financiële aspecten regeling afwikkeling nalatenschap oude vreemdelingenwet' d.d. 24 oktober 2007 (TK 2007-2008; 31 018, nr 31).
- 225 *Kan een overzicht worden gegeven van alle kosten die voortvloeien uit de uitvoering van de Regeling afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet?* 84
- Zie hiervoor de brief 'Financiële aspecten regeling afwikkeling nalatenschap oude vreemdelingenwet' d.d. 24 oktober 2007 (TK 2007-2008; 31 018, nr 31).
- 226 *Hoeveel procedures hoeven als gevolg van de Regeling afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingen niet meer door de IND verwerkt te worden?* 84
- Begin oktober 2007 zijn ten aanzien van personen die tot de doelgroep van de regeling behoren in totaal ca. 12.000 procedures ingetrokken. Deze procedures hebben enerzijds betrekking op asiel- en reguliere aanvragen (ca. 9.000), en anderzijds op procedures in het kader van beroeps- en hoger beroepsfase (ca. 3.000).
- 227 *Waarop is de prognose van de asielinstroom van 10 500 gebaseerd? Kan een uitsplitsing van dit getal worden gegeven, gezien naar eerste aanvragen en tweede/vervolgaanvragen?* 85
- De asielprognose van 10.500 voor het jaar 2008 en verder is in beginsel gebaseerd op historische cijfers, in combinatie met de laatste ontwikkelingen. Er wordt bij de raming geen onderscheid gemaakt tussen eerste aanvragen en

	tweede/vervolg aanvragen.	
228	<i>Kan een nadere toelichting worden gegeven op de instroom 'Regulier (asielgerelateerd)' Wat is het aandeel medische aanvragen hierin?</i>	85
	Reguliere asielgerelateerde aanvragen betreffen met name aanvragen van alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen die buiten hun schuld Nederland niet kunnen verlaten. Verblijfsaanvragen voor medische behandeling maken hier geen onderdeel van uit.	
229	<i>Kan de opmerking dat door de ontvlechting van het proces terugkeer meer kosten voor ondersteuning en overhead worden toegekend aan de hoofdproducten Regulier, Asiel en Naturalisatie nader worden toegelicht?</i>	85
	In de situatie vóór de oprichting van de dienst Terugkeer en Vertrek (DTV) werden de kosten van overhead van de IND toegerekend aan vier hoofdproducten, te weten terugkeer, asiel, regulier en naturalisatie. Het proces Terugkeer is met de daarbij horende taken overgegaan van de IND naar de nieuwe Dienst Terugkeer en Vertrek (DTV) zonder dat de kosten voor overhead en ondersteuning van de IND evenredig zijn afgenomen. De kosten van overhead en ondersteuning moeten nu worden toegerekend aan drie hoofdproducten (regulier, asiel en naturalisatie) in plaats van aan vier hoofdproducten. Dat brengt met zich mee dat de aan deze producten toegerekende kosten van overhead en ondersteuning hoger zijn geworden.	
230	<i>Op grond waarvan wordt een toename van de overige instroom van 5.850 in 2008 tot 8.250 in 2010 voorzien, bij een gelijkblijvende asielinstroom (kengetallen asiel)?</i>	85
	De toename heeft betrekking op het aanbod van Vergunning tot Verblijf Asiel (VVA) voor (on)bepaalde tijd. Het aanbod is gebaseerd op het aantal uitstaande documenten VVA bep vergunningen dat in een bepaald jaar verloopt. De fluctuatie wordt veroorzaakt doordat het aantal verleende vergunningen niet ieder jaar constant is en de geldigheid van de vergunningen is verlengd van drie naar vijf jaar.	
231	<i>Op grond waarvan wordt een toename van de reguliere, asielgerelateerde instroom van 1.800 in 2010 tot 4.800 in 2011 voorzien?</i>	85
	De asielgerelateerde, reguliere aanvragen volgen in de regel na een afwijzing van een asielaanvraag of op het aflopen van de geldigheidsduur van een verleende asielvergunning. Na de verlenging van de geldigheidsduur van drie naar vijf jaar van vergunning voor asiel bepaalde tijd per 1 september 2004, zal de aanleiding om een reguliere aanvraag te doen na de asielvergunning pas later in de tijd ontstaan. Daarom verwacht ik een toename in 2011.	
232	<i>Waardoor worden de schommelingen in de gemiddelde kostprijs naturalisatie over de jaren 2007-2012 veroorzaakt? Hoe is dit te rijmen met een gelijk (geraamd) aantal verzoeken om naturalisatie over 2007-2012?</i>	86
	In de jaren 2007 en 2008 ligt de kostprijs hoger, omdat in deze jaren de kosten voor de vernieuwing IND onderdeel uitmaken van de integrale kostprijs. De daling vanaf 2009 wordt veroorzaakt door de eerste besparingen die voortvloeien uit de vernieuwing IND. Bij een gelijkblijvend aantal verzoeken leidt dit ertoe dat de Justitiebijdrage aan de IND vanaf 2009 structureel gaat dalen.	
233	<i>Kan een overzicht worden gegeven over de afgelopen vijf jaar van het aantal verleende MVV's en VVR's voor gezinsvorming/gezinshereniging, studie, arbeid, kennismigratie?</i>	87
	Zie tabel in bijlage.	

- 234 *Kan de daling van de instroom MVV gezinsvorming en -hereniging van 22.884 in 2006 tot 13.842 in 2007 worden gespecificeerd en nader toegelicht? Op grond waarvan kan de prognose voor 2007 zo gedetailleerd zijn (13.842 in plaats van 14.000)? (Deze vraag is identiek aan vraag 236)* 87
- Dit heeft te maken met een aantal beleidswijzigingen. Met name de invoering van de Wet inburgering buitenland heeft een daling in het aantal mvv aanvragen veroorzaakt. Dit heeft uiteraard ook direct gevolgen voor het aantal vvr aanvragen. Daarnaast is de inwerkingtreding van richtlijn 2006/30, waarmee de verplichting voor EU onderdanen om een verblijfsvergunning aan te vragen vervalt, naar alle waarschijnlijkheid redengevend voor de daling van het aantal vvr aanvragen.
- 235 *Kan de stijging van visa van 15.814 tot 29.000 worden gespecificeerd en nader toegelicht?* 87
- In het kader van de voorbereidingen voor de Visumwet, was binnen de IND sprake van de mogelijke overname van taken op het gebied van de afgifte van visa kort verblijf van het ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ). Bij de verdere besprekingen over de Visumwet is besloten dat de overdracht van deze taken van BZ aan de IND voorshands geen doorgang zal vinden. De prognoses zullen worden bijgesteld in de Begroting 2008-2013.
- 236 *Kan de daling van de instroom MVV gezinsvorming- en hereniging van 22.884 in 2006 tot 13.842 in 2007 worden gespecificeerd en nader toegelicht? Op grond waarvan kan de prognose voor 2007 zo gedetailleerd zijn (13.842 in plaats van 14.000)? (Deze vraag is identiek aan vraag 234)* 87
- Dit heeft te maken met een aantal beleidswijzigingen. Met name de invoering van de Wet inburgering buitenland heeft een daling in het aantal mvv aanvragen veroorzaakt. Dit heeft uiteraard ook direct gevolgen voor het aantal vvr aanvragen. Daarnaast is de inwerkingtreding van richtlijn 2006/30, waarmee de verplichting voor EU onderdanen om een verblijfsvergunning aan te vragen vervalt, naar alle waarschijnlijkheid redengevend voor de daling van het aantal vvr aanvragen.
- 237 *Klopt het dat voor het middelenvereiste voor gezinsvorming in tegenstelling tot de toelichting op artikel 3.74, Vreemdelingencirculaire 2000, niet uitgegaan wordt van het netto minimumloon, maar van het bruto minimumloon dat netto moet worden verdiend door aanvragers, waardoor er feitelijk beschouwd geen sprake is van een 120%-norm, maar van ten minste 132%? Zo ja, zal worden ingegrepen?* 87
- Nee. In artikel 3.74, onder d, Vb is aansluiting gezocht bij de Wet minimumloon en vakantiebijslag. Deze wet vermeldt alleen een bruto minimumloon. Voor de bepaling van het nettoloan wordt daarom aansluiting gezocht bij het referentie netto minimumloon. Het referentie netto minimumloon wordt ook door het ministerie van SZW gebruikt voor de berekening van de hoogte van uitkeringen (zoals de WWB-uitkering). Het referentie netto minimumloon inclusief vakantietoeslag, correspondeert met 120% van het netto normbedrag voor gehuwden, bedoeld in artikel 21 Wwb, eveneens inclusief vakantietoeslag (zie ook B1/4.3.3. Vc).
- 238 *Kan inzicht worden gegeven in de mate waarin gemeenten opvang verlenen aan asielzoekers die onder de oude en aan asielzoekers die onder de nieuwe Vreemdelingenwet asiel hebben aangevraagd?* 88
- De groep vreemdelingen die in de gemeenten worden opgevangen, bestaat uit twee categorieën vreemdelingen: de eerste categorie verblijft in door het Rijk gefinancierde opvangvormen. De tweede categorie bevindt zich in particulier of gemeentelijk gefinancierde opvangvormen. De meerderheid van beide categorieën heeft asiel aangevraagd vóór 1 april 2001 en behoort daarmee tot de doelgroep van de regeling afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet. De aantallen die vallen binnen de eerste categorie zijn bekend. Alle cijfers zijn peildatum 1

september 2007. Ten eerste is daar de groep vreemdelingen die opvang genieten in onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallende, maar door het Rijk gefinancierde, voorzieningen. Dit betreft de ROA (regeling opvang asielzoekers) en de zorgwet VVTV (Wet gemeentelijke zorg voor houders van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf): Onder de ROA wonen nog ongeveer 920 vreemdelingen in de gemeente. Onder de VVTV ontvangen nog ongeveer 750 vreemdelingen een maandelijkse tegemoetkoming van de gemeente. Ten tweede maken er nog vreemdelingen gebruik van verstrekkingen, waarbij ze wonen in de gemeenten, maar niet onder gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen: deze verstrekkingen worden door het COA uitgevoerd. Hier betreft het de zogenaamde 'overgenomen ROA': dit zijn 330 vreemdelingen en de vreemdelingen die gebruik maken van het zelfzorgarrangement (ZZA): dit zijn er 2500 vreemdelingen. Bijna alle vreemdelingen die nog van bovenstaande verstrekkingen gebruik maken hebben asiel aangevraagd voor 1 april 2001 en zijn onder het regime van de oude vreemdelingenwet binnengekomen; alleen in de ZZA zitten enkele vreemdelingen die na 1 april 2001 asiel hebben aangevraagd.

De aantallen vreemdelingen die zich in de particulier of gemeentelijk gefinancierde opvangvormen (de zogenaamde noodopvang) bevinden zijn niet bekend. Het is de verwachting dat in het kader van de uitvoering van de regeling ter afwikkeling van de nalatenschap oude vreemdelingenwet meer duidelijkheid zal worden verkregen over de aantallen vreemdelingen die in de noodopvang verblijven.

In het hiermee samenhangende bestuursakkoord met de VNG zijn, zoals bekend, afspraken vastgelegd over het beëindigen van de noodopvang voor uitgeprocedeerde asielzoekers per uiterlijk eind 2009.

- 239 *Welk bedrag is in de begroting geraamd in verband met de (preventieve en curatieve) zorgkosten van asielzoekers?* 88

In het totale opvangbudget, zoals dit in de begroting op operationele doelstelling 15.2 is opgenomen, is ten behoeve van de preventieve en curatieve zorgkosten voor asielzoekers een bedrag van € 66,8 miljoen opgenomen.

- 240 *In welke mate is het aantal asielzoekers dat in asielzoekerscentra verblijft de afgelopen vier jaren afgenomen? In welke mate is in die jaren het aantal medewerkers en het budget van het COA afgenomen?* 88 91

Het verloop van het aantal asielzoekers in de opvang in de centrale opvang is in onderstaande tabel opgenomen. In de genoemde periode is sprake van een daling van circa 60%.

Jaar	Bezetting
2003	69.752
2004	52.174
2005	40.761
2006	27.730

Het aantal medewerkers (uitgedrukt in fte) is in die periode gedaald van 2.375 naar 1.648 fte, een daling met circa 31%. In die periode is het budget van het COA gedaald van 992 naar 495 miljoen euro, een daling met circa 50%. Zie verder de hieronder weergegeven tabellen.

Medewerkers

Jaar	Medewerkers	Fte
2003	2.806	2.375
2004	2.429	2.134
2005	2.110	1.863
2006	1.836	1.648

Het COA verwacht dat in 2007 de formatie met ongeveer 93 fte zal afnemen en per 1 januari 2008 nogmaals met ongeveer 89 fte.

Over de afgelopen vijf jaar zijn onderstaande bedragen uitgegeven aan de opvang van asielzoekers.

Budget

Jaar	Budget
2003	€ 992 Miljoen
2004	€ 746 Miljoen
2005	€ 614 Miljoen
2006	€ 495 Miljoen

- 241 *Klopt het dat 30 tot 40 % van de huwelijken van Nederlandse Turken en Marokkanen met een partner uit het land van herkomst een huwelijk met een neef of nicht betreft? Hoe beoordeelt u huwelijken tussen neven en nichten en hoe beoordeelt u het in deze mate voorkomen van deze huwelijken? Wordt op enigerlei wijze nagegaan of het bij een huwelijk met een buitenlandse partner om een dergelijk huwelijk gaat?*

89

Zoals al eerder door de Minister voor Wonen, Wijken en Integratie (Tweede Kamer vergaderjaar 2006-2007, 29700, nr.41 en 46) is bericht, is het kabinetsbeleid erop gericht om door goede voorlichting de betreffende bevolkingsgroepen te wijzen op de mogelijke gezondheidsrisico's bij een dergelijk huwelijk. Vanuit de overheid is verschillende malen met het Landelijk Overleg Minderheden gesproken over de aan familiehuwelijken verbonden risico's. De LOM-partners hebben het onderwerp aan de orde gesteld in het kader van de vrije partnerkeuze waarbij onder andere gewezen wordt op de gezondheidsrisico's.

Binnen de Nederlandse wetgeving is er evenwel geen verbod op neef-nicht huwelijken. Met de omstandigheid dat in het buitenland een dergelijk huwelijk is aangegaan, wordt bij de toelating in Nederland dan ook geen rekening gehouden en wordt dit evenmin apart geregistreerd.

De IND beoordeelt in de aanvraagprocedure of er sprake is van een naar Nederlands internationaal privaatrecht rechtsgeldig huwelijk. Dit wordt in de regel aangetoond met officiële gelegaliseerde bescheiden. Van een rechtsgeldig huwelijk is in het algemeen sprake indien het huwelijk is gesloten door een Nederlandse ambtenaar van de burgerlijke stand, een huwelijk is gesloten volgens de wet van het land waar de huwelijksvoltrekking heeft plaatsgevonden of gesloten is op een in Nederland gevestigde ambassade of consulaat van het land van herkomst van één van de echtgenoten, voor zover geen van beide de Nederlandse nationaliteit bezit.

- 242 *Hoe vaak komt het voor dat in Nederland verblijvende personen meerdere malen een partner uit het buitenland laten overkomen voor gezinsvorming? Om hoeveel partners per persoon gaat het in deze gevallen? Op welke wijze en door wie wordt dit geregistreerd? In hoeveel gevallen is een onderzoek ingesteld om na te gaan of sprake is van oneigenlijk gebruik van de regeling?* 89

Over de in de vragen genoemde onderwerpen vindt geen separate registratie plaats, zodat er geen cijfers voorhanden zijn. In het toelatingsbeleid zijn overigens maatregelen getroffen om het oneigenlijke gebruik zo veel als mogelijk tegen te gaan. In het kader van de Wet voorkoming schijnhuwelijken is het mogelijk om zowel preventief als repressief op te treden tegen het sluiten van een schijnhuwelijk in Nederland en tegen de registratie van een buiten Nederland gesloten schijnhuwelijk in de registers van de burgerlijke stand.

Indien sprake is van een ongehuwde relatie geldt dat door de vreemdeling moet worden aangetoond dat sprake is van een duurzame en exclusieve relatie. Daarbij is de IND alert op aanwijzingen dat sprake zou zijn van een schijnrelatie. Dergelijke aanwijzingen zijn onder meer:

- verklaringen van betrokken partijen, samen of afzonderlijk, waaruit de intentie van een schijnrelatie blijkt of waaruit tegenstrijdigheden zijn af te leiden die een dergelijke conclusie rechtvaardigen;
- -betrouwbare verklaringen van derden;
- de vaststelling bij proces-verbaal dat de betrokken partners niet samenwonen of geen gemeenschappelijke huishouding voeren.

- 243 *Welke tussenresultaten zijn te melden over de pilot beschermde opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's) die risico lopen slachtoffer te worden van uitbuiting?* 89

In de materiele opvang is nagenoeg geheel voorzien. Er vindt beschermde opvang plaats in kleinschalige locaties op een aantal plaatsen in Nederland.

De formele start van de pilot besloten opvang is per 1 januari 2008. Dan moet ook de specifieke begeleidingsmethodiek gereed zijn die ten doel heeft de jongeren te deprogrammeren van de invloed van de mensenhandelaar.

- 244 *Wat is de stand van zaken met betrekking tot de uitwerking van de afspraak dat het Rijk en de VNG overleg zullen voeren om de situatie dat uitgeprocedeerde asielzoekers die rechtmatig in Nederland verblijven, maar geen recht meer hebben op (opvang)voorzieningen, zoveel mogelijk tot een minimum te beperken?* 89

Het is de verwachting dat in het kader van de uitvoering van de regeling ter afwikkeling van de nalatenschap oude vreemdelingenwet meer duidelijkheid zal worden verkregen over de aantallen vreemdelingen die in de noodopvang verblijven.

In het bestuursakkoord met de VNG is afgesproken dat genoemde regeling begin 2009 geëvalueerd zal worden.

- 245 *Welke oplossing komt er voor statushouders die in een COA-locatie in afwachting zijn van plaatsing in een gemeentewoning en die gedurende deze wachttijd geen aanspraken kunnen maken op de mogelijkheden (ook kostenvergoeding) die het reguliere onderwijs en volwassenenonderwijs bieden?* 89

Vergunninghouders die in een COA-locatie verblijven in afwachting van plaatsing in een gemeentewoning kunnen, anders dan in de vraag is gesteld, een beroep doen op de studiekosten, tegemoetkomings- en vergoedingsregelingen zoals die worden uitgevoerd door de Informatie Beheer Groep in Groningen en zoals deze ook voor Nederlanders gelden.

- 246 *Wat zijn de kosten per kind per jaar wanneer amv's worden opgevangen in een KinderWoonGroep? Wat zijn de kosten per kind per jaar wanneer het opvang in een KleineWoonEenheid betreft? Verloopt de financiering hiervan via NIDOS of COA?* 89
- De kosten per kind per jaar bij opvang in een KinderWoonGroep (KWG) bedragen €36.809.
De kosten per kind per jaar in een Kleinschalige Woon Eenheid (KWE) bedragen voor kinderen van 15 jaar en ouder € 18.844 en voor kinderen beneden de 15 jaar € 21.808. Ten gevolge van de invoering van het nieuwe opvangmodel met ingang van 1 januari 2007 worden alle amv's die niet in een pleeggezin verblijven, opgevangen door het COA. De financiering van opvang in KWG's en KWE's loopt dus via het COA.
- 247 *Wanneer zal de Kamer de evaluatie van de pilot met beschermde opvang voor categorieën amv's die risico lopen slachtoffer te worden van uitbuiting ontvangen?* 89
- De formele startdatum van de pilot beschermde opvang is 1 januari 2008. De pilot loopt gedurende twee jaar. Daarna zal de pilot geëvalueerd worden.
- 248 *Betekent de opgenomen passage over de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen van 13 tot 18 jaar en de verdere implementatie van het amv-model voor amv's in de leeftijd van 0 tot 15 jaar nu dat, conform motie 19637, nr. 1005, jongeren van 15 tot 18 jaar voortaan in kleinschalige opvangvoorzieningen worden ondergebracht en niet langer in de grootschalige voorzieningen van het COA?* 89
- De bedoelde passage betekent niet dat de jongeren van 15 tot 18 jaar voortaan allen in kleinschalige opvangvoorzieningen worden ondergebracht. In het opvangmodel (zie brief TK 2005-2006; 27062, no. 48 d.d. 13 december 2005) wordt bezien welke locatie het beste past bij de leeftijd en ontwikkeling van een kind. Indien een kind dat ouder is dan 14 jaar op grond van zijn ontwikkeling in een KWG thuishoort, wordt hij daar ook geplaatst in plaats van in de campus. De eindverantwoordelijkheid voor de plaatsing berust bij de voogd. Voorts is de campus qua totale bezetting weliswaar grootschaliger, de feitelijke opvang in de campus wordt echter ook kleinschalig uitgevoerd, in units van 6 tot 8 jongeren.
- 249 *Hoeveel amv's zijn teruggestuurd naar opvangtehuizen in de landen van herkomst? Hoeveel van hen zijn vervolgens ook in die tehuizen opgevangen?* 89
- In twee landen van herkomst, Angola en DR Congo, co-financiert de Nederlandse overheid opvangtehuizen. Plaatsing in deze opvangtehuizen geschiedt nadat de AMV zelfstandig is teruggekeerd naar het land van herkomst.
IOM voert projecten uit in de twee voornoemde landen voor opvang van minderjarigen die zelfstandig terugkeren. Minderjarigen die terug willen keren maar niet door familie opgevangen kunnen worden, kunnen tot hun 18^e jaar opvang en onderwijs krijgen bij de tehuizen van Mulemba in Luanda (Angola) en Don Bosco in Kinshasa (Democratische Republiek Congo).
Met deze voorziening wordt de beschikbaarheid van adequate opvang voor AMV'ers in deze landen gewaarborgd zodat, indien er overigens geen gronden voor verblijf zijn niet hoeft te worden berust in verblijf in Nederland tot meerderjarigheid.
In 2006 zijn 58 minderjarigen met behulp van IOM naar het land van herkomst teruggekeerd, waarvan 38 naar Angola. In 2007 zijn t/m augustus 17 minderjarigen teruggekeerd waarvan 11 naar Angola. Er zijn tot op heden geen minderjarigen naar DR Congo met behulp van IOM teruggekeerd. Tot op heden zijn alle minderjarigen die met behulp van IOM naar het land van herkomst zijn teruggekeerd, opgevangen door familie.

- 250 *Is inmiddels zeker gesteld dat alle informatie die in verband met het aanvragen van de zogenaamde burgemeestersverklaringen in het kader van de pardonregeling door of namens belanghebbenden wordt aangeleverd, ook bewaard blijft en ter beschikking van de staatssecretaris komt?* 89

De burgemeester bewaart/behandelt de informatie die hem in het kader van de Regeling door of namens belanghebbenden wordt aangeleverd conform de voor hem geldende regelgeving.

In het bestuursakkoord van 25 mei 2007 is neergelegd dat de burgemeester enkel een feitelijke verklaring afgeeft aan de IND omtrent het ononderbroken verblijf van een vreemdeling in Nederland sinds 1 januari 2006, het ter beschikking komen van verdere informatie is niet vastgelegd in genoemd bestuursakkoord. Hierover heb ik meerdere malen met uw Kamer gesproken.

- 251 *Welke afspraak voor welk bedrag is met de gemeenten gemaakt over een extra budget WWB in verband met de pardonregeling? Welke andere vergelijkbare afspraken voor welke bedragen zijn met de gemeenten gemaakt?* 89

Met het verstrekken van verblijfsvergunningen in het kader van de Regeling worden vergunninghouders rechtmatig ingezetenen van Nederland. Als gevolg hiervan kunnen de vergunninghouders aanspraak maken op voorzieningen in onze samenleving zoals dat geldt voor alle rechtmatig ingezetenen. Met inachtneming van de Financiële-verhoudingswet heb ik namens het kabinet met de VNG afspraken gemaakt over de financiële compensatie van gemeenten door het Rijk.

Zo worden de budgettaire gevolgen van het beroep op voorzieningen als algemene bijstand en huur- en zorgtoeslag gegarandeerd via wettelijke aanpassingsmechanismen. In die aanpassingsmechanismen wordt een veelheid aan ontwikkelingen – niet alleen de effecten van de Regeling maar ook de dalende werkloosheid – meegenomen. Voor een individuele gemeente met een verhoudingsgewijs groot aantal onder de regeling vallende personen, geldt de in de WWB neergelegde voorziening (artikel 73-74 WWB) voor een aanvullende uitkering inkomensdeel. Een extra beroep op bijstand als gevolg van de toename van het aantal statushouders is daarbij een element van een uitzonderlijke situatie op de arbeidsmarkt.

Ter tegemoetkoming van uitvoeringskosten worden gemeenten tot en met eind 2009 voor in totaal € 55 miljoen gecompenseerd. In het bestuurlijk overleg met de VNG heb ik afgesproken dat de toekenning van deze financiële tegemoetkoming wordt gekoppeld aan de huisvesting van vergunninghouders door gemeenten.

- 252 *Kan een toelichting worden gegeven op het aantal van 3.519 ex-amv's in 2006? Hoe is deze groep samengesteld; waarom komt deze groep in deze tabel (blz. 92) na 2006 niet meer voor?* 90

Bij aanvang van het project beëindiging leefgeldten dat augustus 2005 is gestart bedroeg het aantal ex-amv's circa 3.650. In 2006 was van 3510 ex-amv's de leefgeldten nog niet beëindigd. Van de groep is de verhouding oude en nieuwe Vw niet bekend. Ongeveer 2.200 van hen hebben hun asielaanvraag ingediend vóór 1 april 2001 (onder het regime van de vorige vreemdelingenwet); de overige 1.450 vallen onder de werking van de Vw2000. Hoe deze verhouding in 2006 lag, is door de dynamiek van het project niet meer te achterhalen. Begin oktober 2007 bedroeg het aantal ex-amv's dat leefgeldten ontving ruim 900 jongvolwassenen. Het overgrote deel van hen behoort tot de doelgroep van de Regeling Afwikkeling Nalatenschap oude Vreemdelingenwet en zal daarmee conform de uitvoering van de regeling beëindigd worden. Voor de restgroep ex-amv's die onder de werking van de Vw 2000 valt, worden in het kader van de motie van het lid Spekman gepaste maatregelen getroffen.

- 253 *Welke concrete, gerichte en geplande activiteiten worden door wie ondernomen om illegaal in Nederland verblijvende personen –zonder dat sprake is van het veroorzaken van overlast of van criminele activiteiten- op te sporen en het land uit te zetten?* 91

De opsporing, staandehouding en in bewaringstelling van illegaal verblijvende vreemdelingen vindt plaats volgens het onderstaande prioriteitenkader van de politie:

- criminele vreemdelingen, al dan niet illegaal;
- vreemdelingen die de openbare orde verstoren of anderszins overlast veroorzaken;
- de uitzetting en het vertrek onder toezicht van vreemdelingen aan wie (voortgezet) verblijf niet is toegestaan;
- de aanpak van individuen en groepen die voordeel hebben bij illegaliteit van vreemdelingen (zoals werkgevers van illegale vreemdelingen, huisvesters van illegale vreemdelingen, organisaties die zich bezighouden met mensenhandel of vrouwenhandel);
- vreemdelingen die bij onderzoeken of controles op grond van andere wetgeving in aanraking komen met de politie.

De politieregio's hebben, gegeven dit prioriteitenkader en de bevoegdheden op grond van de Vreemdelingenwet, de ruimte om naar eigen inzicht gerichte acties uit te voeren, zodat deze kunnen worden afgestemd op lokale of regionale behoeften. Mede naar aanleiding van door de IND verstrekte informatie over verwijderbare vreemdelingen kan de politie ook vreemdelingen controleren bij wie geen sprake is van overlast of van criminele activiteiten.

- 254 *Welke extra inspanningen kunnen in deze kabinetsperiode worden verwacht ten aanzien van het terug laten keren naar landen van herkomst van mensen die uitgeprocedeerd zijn en niet onder het pardon vallen?* 91

Van vreemdelingen die niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op grond van de pardonregeling en die evenmin op andere gronden rechtmatig in Nederland verblijven, wordt het vertrek actief ter hand genomen door de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V). De DT&V kent daarbij prioriteit toe aan vreemdelingen die geen recht meer hebben op verblijf in Nederland. De activiteiten van de DT&V in het kader van de regeling starten op het moment dat de ambtshalve toets van de IND heeft uitgewezen dat een vreemdeling niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning op grond van de pardonregeling. De vreemdeling wordt dan overgedragen aan de DT&V. Vervolgens wordt door de DT&V, samen met de ketenpartners van Vreemdelingenpolitie en COA, het vertrek van deze vreemdelingen ter hand genomen conform de persoonsgerichte aanpak van de *casemanagement* werkwijze. In dit verband wijs ik ook op het antwoord op vraag 30. Daarbij wil ik investeren in de (opbouw van de) samenwerking met de landen van herkomst. Ik verwijs in dit verband ook naar mijn antwoord op vraag 259.

- 255 *Welke concrete terugkeerresultaten zijn te melden van de DT&V? Keren er meer mensen (vrijwillig dan wel gedwongen) daadwerkelijk terug (in plaats van 'MOB-vertrek') en verloopt het verkrijgen van laissez-passers inmiddels beter dan voorheen?* 92

Zie het antwoord bij vraag 34.

- 256 *Wordt er capaciteit ingekocht bij de douane voor controle op smokkel van flora- en fauna? Zo ja, wat is deze capaciteit? Welke afspraken zijn gemaakt tussen douane en politie met betrekking tot de CITES-handhaving op Schiphol?* 93

De douane houdt toezicht op het EU-grensoverschrijdende goederenverkeer. In opdracht en onder beleidsmatige aansturing van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid wordt daarbij ook gelet op de naleving van communautaire en nationale regelgeving gebaseerd op de CITES. Er zijn geen afspraken tussen Douane en politie over de CITES- handhaving op Schiphol. Bij de douane wordt géén capaciteit ingekocht voor de controle op de smokkel van flora en fauna.

- 257 *Kan inzicht worden gegeven in de gemaakte afspraken met douane en politie met betrekking tot de drugshandhaving op Schiphol? Wat is hierbij de beschikbare capaciteit?* 93

De politietaak op Schiphol wordt uitgeoefend door de Koninklijke Marechaussee. Onder beleidsverantwoordelijkheid van de minister van Justitie zijn door het Openbaar Ministerie aanwijzingen gegeven aan de controle- en opsporingsorganisaties op Schiphol, die betrokken zijn bij de bestrijding van de smokkel van drugs. Op de inhoud van deze afspraken wil ik, met het oog op de belangen van opsporing en vervolging, niet ingaan. Aangezien de douane in de regel geïntegreerde controles uitvoert - dat wil zeggen bij één goederencontrole let op de naleving van alle wet- en regelgeving waarin de douane als toezichthouder is aangewezen - is in het algemeen niet te kwantificeren hoeveel capaciteit de douane specifiek voor de bestrijding van de smokkel van drugs inzet.

Hetzelfde geldt voor de Koninklijke Marechaussee op Schiphol en de onder hun verantwoordelijkheid opererende veiligheidsdiensten. Door een geïntegreerde aanpak van de grensbewaking voeren medewerkers van de Koninklijke Marechaussee en van de op Schiphol werkzame veiligheidsdiensten dagelijks hun taken uit in het kader van de rechtshandhaving en veiligheid.

Meer in het bijzonder zijn douaniers en marechaussees actief in samenwerkingsverbanden gericht op de smokkel van drugs, zoals het zogenaamde Schipholteam (35 douane 35 KMar) en het Cargo Harc team (6 douane, 14 FIOD-ECD, 14 Kmar). Daarnaast zijn bij Voorjaarsnota 2005 aan de begrotingen van het ministerie van Financiën en het ministerie van Defensie elk € 6,5 miljoen toegevoegd (elk ruim 100 fte's) voor de uitvoering van de zogenoemde 100%-controles.

- 258 *Wat is in het kader van 'Solidariteit en het beheer van migratiestromen' de stand van zaken betreffende 'burdensharing' door de EU-lidstaten?* 93

In het kader van de Europese discussie over het groenboek van de Europese Commissie over de toekomst van het gemeenschappelijk Europees asielsysteem zal burdensharing onderwerp van gesprek blijven.

Nederland heeft in de kabinetsreactie op het groenboek aangegeven, dat er duidelijke criteria zullen moeten worden ontwikkeld om te bepalen of de verspreiding van asielzoekers op het grondgebied van de Europese Unie inderdaad ongelijk is. Is dat het geval dan kan aan verschillende maatregelen worden gedacht, zoals het bieden van hulp aan een ontvangend land bij nationale beoordeling van asielzoekers of de overname van asielzoekers. Daar kan echter pas sprake van zijn als er een gemeenschappelijk Europees asielsysteem is opgezet.

Voor wat betreft financiële burdensharing kan op basis van de Solidariteitsfondsen worden bezien of en zo ja hoe er binnen de bestaande fondsen een effectiever systeem van materiële maatregelen tot stand kan komen.

- 259 *Ten behoeve van welke specifieke nationaliteiten en herkomstregio's zal het geïntegreerde terugkeerbeleid worden toegepast?* 93

De toepassing van een benadering waarin terugkeer integraal en wezenlijk onderdeel uitmaakt van de betrekkingen met relevante landen, is wenselijk ten aanzien van alle landen waar terugkeer naar plaats vindt.

Bij het ontwikkelen van een landenstrategische benadering zal evenwel voorrang worden gegeven aan de belangrijkste terugkeerlanden. Dit zijn landen waarmee de samenwerking van het grootste belang wordt geacht in het licht van aan aantal factoren, zoals kwantitatieve gegevens over de instroom van onderdanen van de desbetreffende landen in Nederland, de aantallen niet-rechtmatig verblijvende vreemdelingen uit die landen, de huidige samenwerking op het terrein van terugkeer waaronder de medewerking aan verstrekking van (reis)documenten, alsmede de wenselijkheid ten aanzien van het maken van (formele) afspraken over de beoogde toekomstige samenwerking op voornoemd terrein.

- 260 *Kunnen de gelden die Nederland krijgt uit het Europese subsidieprogramma 'preparatory actions on return' voor het bevorderen van de terugkeer van illegalen ook worden aangewend voor de begeleiding en terugkeer van uitgeprocedeerde amv's uit de G4? Zo neen, waarom niet?* 93
- Het project dat is ingediend onder de 'preparatory actions on return' ziet op de terugkeer van illegalen uit de G4. Onder illegalen worden verstaan diegenen die zijn uitgeprocedeed, dan wel nooit verblijf in Nederland hebben aangevraagd. Binnen het project wordt geen onderscheid gemaakt naar de verblijfsachtergrond van de vreemdeling. De gelden bestemd voor dit project kunnen derhalve tevens worden aangewend voor uitgeprocedeerde AMV's uit de G4.
- 261 *Welk subsidiebedrag heeft de Europese Commissie vanuit het subsidieprogramma 'preparatory actions on return' aan Nederland (G4) toegekend?* 93
- Het subsidieprogramma 'preparatory actions on return' is een programma van de Europese Commissie waarbij verschillende organisaties binnen de Europese Unie een project kunnen indienen ter co-financiering. Organisaties in Nederland kunnen hun projecten direct indienen bij de Europese Unie zonder de Nederlandse overheid daarbij te betrekken. Uit de gegevens van de Europese Commissie, met betrekking tot goedgekeurde projecten voor het jaartranche 2006, is gebleken dat twee Nederlandse projecten voor co-financiering in aanmerking zijn gekomen. In het totaal is aan co-financiering door de Europese Commissie voor deze projecten een bedrag van circa € 2,0 miljoen euro toegekend.
- 262 *Kan een overzicht worden gegeven van de huidige capaciteit bij de vreemdelingenpolitie in de G8 en kan hier per gemeente ook onderscheid worden gemaakt naar deelwerkterreinen en aantal fte wat daarop wordt ingezet?* 94
- De vraag naar het aantal fte dat per G8-gemeente wordt ingezet op de vreemdelingentaak kan niet beantwoord worden. De Vreemdelingenpolitie is regionaal georganiseerd, niet gemeentelijk. De organisatie van de uitvoering van de vreemdelingentaak is per regio verschillend en de politiekorpsen hebben de ruimte om deze taak naar eigen inzicht intern te organiseren. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat vreemdelingrechtelijke en strafrechtelijke handhavingstaken worden samengevoegd in eenzelfde team, wanneer een regiokorps dat effectief acht.
- Op dit moment wordt gewerkt aan een landelijke afspraak tussen de Staatssecretaris van Justitie en de politie ten aanzien van de politieke vreemdelingentaak, over de inzet van de politie bij de bestrijding van illegaliteit, waarbij bijzondere aandacht uit zal gaan naar de uitwassen van illegaliteit zoals mensenhandel (inclusief de slachtoffers daarvan), mensensmokkel, identiteitsfraude en criminele vreemdelingen, al dan niet illegaal.
- 263 *Met welke landen, waarmee nog geen afspraken zijn gemaakt in het kader van de mogelijkheid het buitenlandse strafvonnis ten uitvoer te leggen in Nederland, is Nederland momenteel in overleg om tot afspraken te komen? Met welke landen is men voornemens in overleg te treden om mogelijk tot een verdrag of overeenkomst te komen? Op welke termijn?* 96
- Uw Kamer zal voor het kerstreces een brief over dit onderwerp ontvangen.
- 264 *Wat zijn de kosten die begroot zijn voor de opbouw van de rechtsstaat in andere landen (capaciteitsopbouw)?* 97
- Hiervoor is € 163.000 op de begroting gereserveerd. Dit bedrag is vooral bestemd voor relatief kleinschalige projecten of werkbezoeken die de opmaat vormen voor een volledig project. Hierbij kan gedacht worden aan capaciteitsopbouw van het Bulgaarse Openbaar Ministerie of de ondersteuning door Justitie bij de opbouw van de Surinaamse rechterlijke macht. Voor de uitvoering van volledige projecten (met een looptijd van zes maanden tot drie jaar) doet Justitie een beroep op externe fondsen die bijvoorbeeld beschikbaar zijn bij

het ministerie van Buitenlandse Zaken of de Europese Commissie.

- 265 *Waarom wordt juist met Zambia onderhandeld over een rechtshulpverdrag en niet met andere Afrikaanse landen?* 98
- Naar aanleiding van de vraag is geconstateerd, dat de memorie van toelichting op dit punt een misslag bevat. Er is met Zambia niet onderhandeld over een verdrag inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken.
- De onderhandelingen betroffen een verdrag inzake de overbrenging van de gevonniste personen. De aanleiding voor deze onderhandelingen was, dat er zich een Nederlander in detentie bevindt in Zambia. De ondertekening zal binnenkort plaatsvinden.
- 266 *Zijn onlangs de wettelijke regels in Turkije met betrekking tot het erven door personen met een niet-Turkse nationaliteit gewijzigd of is een wijziging aangekondigd? In welke mate is dan nog sprake van beperkingen voor wat betreft het erfrecht voor deze personen?* 98
- Vragen betreffende het Turkse recht zijn door tussenkomst van het ministerie van Buitenlandse Zaken voorgelegd aan de Turkse autoriteiten. Als gevolg hiervan kunnen de antwoorden niet binnen de daarvoor gebruikelijke termijn worden gegeven. Mede aan de hand van de reactie van de Turkse autoriteiten zal de Kamer zodra mogelijk nader worden geïnformeerd.
- 267 *Waarom is er € 38 miljoen begroot voor de effectieve besturing van het Justitieapparaat? Welke resultaten kunnen van deze investering worden verwachten?* 101
- Voor de effectieve besturing van het Justitieapparaat is geen € 38 miljoen beschikbaar, maar € 240 miljoen. Dit betreft voor een groot deel apparaatsuitgaven die niet direct zijn toe te rekenen aan één van de operationele doelstellingen op de Justitiebegroting. Het betreft voornamelijk stafdiensten die werkzaamheden verrichten voor de Justitieorganisatie als geheel. Daarnaast zijn ook de apparaatsuitgaven van de meeste beleidsonderdelen hieronder opgenomen, als ook de apparaatsuitgaven van de Directoraten-generaal en hun staven en de uitgaven voor de politieke en ambtelijke leiding van het departement. Een groot deel van de efficiëncytaakstelling zal vanaf volgend jaar op deze operationele doelstelling ingeboekt worden. Dat betekent dat de beschikbare middelen vanaf 2008 veel lager gaan uitvallen.
- Daarnaast bestaat de € 240 miljoen voor een deel uit programmagelden, namelijk huisvesting van Europol en uitkeringen in het kader van onrechtmatige detentie en overige schadeloosstellingen (bijvoorbeeld in het kader van de Schipholbrand).
- 268 *Waarom is de uitwerking van de rijksbrede taakstelling personeel uit het Coalitieakkoord niet gereed en beschikbaar voor de begrotingsbehandeling Justitie?* 105
- Binnen Justitie worden momenteel de maatregelen nader uitgewerkt die voor de taakstelling in het kader van de Vernieuwing Rijksdienst noodzakelijk zijn. Rekening houdend met de betrokkenheid van de medezeggenschap (en met de aan deze betrokkenheid gerelateerde adviestermijnen), zullen de maatregelen eerst begin 2008 definitief worden vastgesteld. Bij Voorjaarsnota 2008 zal nader worden aangegeven welke maatregelen zullen worden ingevoerd door de diverse Justitie-onderdelen.
- 269 *Kan in een tabellarisch overzicht per baten-lastendienst inzicht worden gegeven in de ontwikkeling van de vermogenspositie van de desbetreffende baten-lastendienst over de jaren 2006- 2012 (A)? Kan tevens worden aangegeven hoeveel van het vermogen nodig is voor de bedrijfsvoering van de desbetreffende baten-lastendienst (B)? En wat is het wettelijke minimum respectievelijk maximum dat de desbetreffende baten-lastendienst moet respectievelijk mag hebben (C)?* 107 136

Antwoord A)

Het tabellarisch vermogensoverzicht 2006-2012 van de baten-lastendiensten van het

ministerie van Justitie in de bijlage verstrekt het gevraagde inzicht.

Antwoord B)

Uit het oogpunt van een meerjarige doelmatige bedrijfsvoering is het destijds (overheidsbreed) bij de invoering van het baten-lastenmodel wenselijk geacht met een exploitatiereserve te werken. Bij het bepalen van de omvang van deze reserve is een begrenzing (5%) aangebracht door een directe koppeling aan de hoogte van de jaaromzet die een indicatie is voor de omvang van de bedrijfsvoering. Met de reserve kunnen jaarlijkse fluctuaties in het exploitatieresultaat worden opgevangen die zich kunnen voordoen als gevolg van een in de tijd fluctuerende capaciteitsbenutting van de productiemiddelen. Tevens wordt daarmee een buffer gecreëerd om het moederdepartement niet voor financiële verrassingen te stellen en de budgetten van het moederdepartement beter beheersbaar te maken. Het is niet mogelijk om voor een betrokken baten-lastendienst in absolute zin gefundeerd aan te geven welke omvang van de exploitatiereserve is vereist. Door een relatie te leggen tussen de hoogte van de jaaromzet (bedrijfsvoering) en de maximering op 5 % daarvan, kan de omvang van de exploitatiereserve zich in de loop der tijd aanpassen aan de omvang van de bedrijfsvoering.

Antwoord C)

In de Regeling baten-lastendiensten 2007, die op 20 februari 2007 is uitgevaardigd door de minister van Financiën, is in artikel 17 lid 4 b bepaald dat de exploitatiereserve van een baten-lastendienst is gebonden aan een maximumomvang van 5% van de gemiddelde jaaromzet ultimo jaar, berekent over de laatste drie jaar. Voor het berekenen van de maximumomvang wordt het onverdeelde resultaat in zijn geheel toegevoegd aan de exploitatiereserve (art. 17 lid 4 d). Indien een baten-lastendienst korter dan drie jaar bestaat, wordt de gemiddelde jaaromzet berekend over deze kortere periode.

Ten aanzien van de voorgeschreven minimumomvang bepaalt de Regeling baten-lastendiensten 2007 in artikel 17 lid 4 c dat het totaal van de exploitatiereserve en de verplichte reserve van een baten-lastendienst ultimo jaar niet minder mag bedragen dan nul. Daalt de exploitatiereserve beneden nul dan dient volgens artikel 19 lid 2 van de regeling bij de eerstvolgende suppletoire wet (voorjaarsnota) te worden aangegeven hoe dit zal worden hersteld binnen het lopende begrotingsjaar.

Met de bedragen in de tabel wordt het maximum percentage van 5% nog niet overschreden.

- 270 *Wat is de omvang van de exploitatiereserve van DJI en wat is daarvan de prognose voor de komende jaren t/m 2012?* 112

De omvang van de exploitatiereserve bedraagt begin 2007 circa € 91,5 miljoen. Indien het saldo van baten en lasten een tekort laat zien, wordt dit tekort afgeboekt op de exploitatiereserve. In de ontwerp-begroting 2008 wordt op pagina 112 aangegeven dat dit in 2008 (€ 25 miljoen) en in de jaren 2010 t/m 2012 (3x € 13 miljoen) het geval zal zijn. Het geraamde tekort 2008 houdt verband met een vertraging in de oplossing van DJI-problematiek.

- 271 *Hoe luidt de vertaling van de negatieve bedragen onder "bijstelling capaciteit gevangeniswezen" nu precies in de jaarlijks beschikbare hoeveelheid detentieplaatsen, uitgesplitst naar de verschillende detentietypen?* 113

De bijstelling capaciteit gevangeniswezen vertaalt zich niet in de jaarlijkse beschikbare hoeveelheid detentieplaatsen (van verschillende detentietypen) in die zin, dat het gaat om een neerwaartse bijstelling van een productietaakstelling die nog niet was gerealiseerd. Er is dus geen sprake van het afstoten van capaciteit, maar om het afzien van uitbreidingen waartoe aanvankelijk wel middelen in de begroting waren opgenomen. Reden hiervoor is dat de beschikbare capaciteit naar de huidige verwachting toereikend is om in de behoefte te voorzien.

- 272 *Hoe luidt de vertaling van de negatieve bedragen onder "financiële taakstelling meerpersooncelgebruik" nu precies in de wijziging van het aantal detentieplaatsen?* 113
- Het Coalitieakkoord bevat geen onderbouwing van de taakstelling in termen van extra aantallen meerpersooncelplaatsen maal de gemiddelde besparing per plaats. De taakstelling zal zoveel mogelijk daadwerkelijk worden ingevuld door intensivering van meerpersooncelgebruik. De mate waarin dit praktisch mogelijk is en het daarbij te hanteren tijdpad, hangen samen met de meerjarige capaciteitsontwikkeling binnen het gevangeniswezen. Omdat daarin de komende jaren geen substantiële groei is voorzien, zal intensivering van meerpersooncelgebruik gepaard moeten gaan met het –versneld- afstoten van eenpersooncelcapaciteit. Het zal daarbij vooral gaan om verouderde inrichtingen die niet voldoen aan de moderne gebruikseisen en waarbij investeringen niet meer rendabel zijn. Momenteel wordt binnen de bestaande penitentiaire inrichtingen geïnventariseerd wat de mogelijkheden zijn voor uitbreiding van het aantal meerpersooncelplaatsen en welke bouwkundige ingrepen daarvoor noodzakelijk zijn. Naar verwachting zal in het voorjaar van 2008 dit onderzoek zijn afgerond. Hiernaast worden de programma's van eisen voor nieuw te bouwen penitentiaire inrichtingen aangepast op de geschiktheid voor meerpersooncelgebruik voor de volledige capaciteit. Zowel het aanpassen van bestaande inrichtingen voor meerpersooncelgebruik als het (versneld) afstoten van capaciteit brengt in eerste instantie kosten met zich, alvorens besparingen worden gerealiseerd. De Dienst Justitiële Inrichtingen heeft tot opdracht de volledige taakstelling binnen de eigen begroting te realiseren, ook voorzover het –nog- niet om daadwerkelijke uitbreiding van meerpersooncelgebruik gaat.
- 273 *Op welke wijze wordt de beëindiging van het inhuren van personeel door DJI met ingang van 2008 opgevangen?* 115
- Beëindiging van het inhuren van personeel door DJI is niet aan de orde. In de ontwerpbegroting 2008 wordt op pagina 115 inzage gegeven in de ontwikkeling van de kosten van ingehuurd personeel. Voor 2008 en verder is de raming op nihil gesteld. Reden hiervoor is dat het in hoofdzaak gaat om de inzet van uitzendkrachten op formatieplaatsen (onder meer ten behoeve van de sector Bijzondere Voorzieningen (vreemdelingenbewaring). De desbetreffende aantallen en kosten worden structureel geraamd onder de categorie "ambtelijk personeel". Afhankelijk van de uitvoering vindt vervolgens verantwoording ten laste van de geëigende categorie plaats.
- 274 *Hoe komt het dat de personele kosten en materiële kosten bij het CJIB in 2008 stijgen ten opzichte van 2007 en vanaf 2009 weer dalen?* 119
- De stijging van de personele en materiële kosten in 2008 ten opzichte van 2007 houden verband met de afdoening van meer zaken op basis van de Wet Administratiefrechtelijke Handhaving Verkeersvoorschriften en de werkzaamheden ten behoeve van het ministerie van VROM om teveel uitbetaalde huursubsidies te innen. De daling vanaf 2009 houdt verband met ingeboekte besparingen door onder meer efficiënter te werken.
- 275 *Om welke reden wordt er voor een deel van het personeel een inhuurconstructie via het uitzendbureau gebruikt?* 120
- De inhuurconstructie via het uitzendbureau wordt gebruikt om in te kunnen spelen op fluctuaties in het aantal te verwerken zaken.
- 276 *Wat zijn de resultaten tot nu toe van de inningsprocedure door het CJIB van de teveel uitbetaalde huursubsidies voor het ministerie van VROM, waar CJIB in 2007 mee is gestart?* 120
- Het CJIB is met ingang van 1 juli 2007 begonnen met het innen van de teveel uitbetaalde huursubsidies. De eerste resultaten laten zien dat er per maand ongeveer € 2 miljoen wordt geïnd. Deze inkomsten komen ten bate van de begroting van het ministerie van VROM.

- 277 *Staat het de Raad voor de rechtspraak vrij om het eigen vermogen naar eigen inzicht in te zetten voor kwaliteitsverbetering, waaronder begrepen het inzetten voor extra rechters?* 138
- Het “eigen vermogen” van de rechtspraak is in eerste instantie bedoeld voor het kunnen opvangen van bedrijfsvoeringsrisico’s. Ook de borging van de kwaliteit past in deze definitie, zolang dit tenminste niet leidt tot een structurele inzet waardoor het eigen vermogen beneden een acceptabel niveau geraakt. Dat is op dit moment niet aan de orde.
- 278 *Zijn er genoeg rechters om de gewenste kwaliteitsverbetering door te kunnen voeren?* 138
- Het is uitdrukkelijk een verantwoordelijkheid van de rechtspraak zelf om invulling te geven aan deze kwaliteitsverbeteringen. Aangezien de maatregelen voor een belangrijk deel extra werklast tot gevolg zullen hebben, is het niet aannemelijk dat het huidige aantal rechters voldoende zal zijn. Uitbreiding van het aantal rechters en de daarbij behorende ondersteuning ligt dan voor de hand.
- 279 *Hoe kan het verschil tussen het bedrag van beleidsartikel 12.1.1 (€ 842 478 miljoen) en de bijdrage van het ministerie van Justitie aan de Raad voor de rechtspraak (€ 831 135 miljoen) worden verklaard?* 139
- Dat verschil wordt verklaard door een nog niet aan de rechtspraak toegekend bedrag van € 2,5 miljoen voor invoering van C2000 binnen de gerechten en daarnaast een in 2008 licht achterblijvende instroom ten opzichte van de voorgaande begroting waardoor ook de financiering voor 2008 beperkt lager uitvalt (ruim € 9 miljoen) dan in de Justitiebegroting 2007 was voorzien. Daartegenover staan echter ook tegenvallende griffierechtenontvangsten die onder andere worden veroorzaakt door deze lagere instroom en productie. Bij voorjaarsnota zullen beide ontwikkelingen nader worden beschouwd en vermoedelijk tegen elkaar wegvallen.
- 280 *Is er bij de productieafspraken voor de Vreemdelingenkamers rekening gehouden met het intrekken van procedures in het kader van het pardon? Zo neen, welke gevolgen heeft dit voor de productieafspraken?* 142
- In de huidige productieramingen voor de vreemdelingenkamers zoals die in de Justitiebegroting zijn opgenomen, is nog geen rekening gehouden met de effecten van het intrekken van procedures in het kader van de pardonregeling. De effecten van de Regeling zullen meegenomen worden bij een actualisering van de ramingen. Overigens geldt dat intrekkingen als reguliere productie worden gefinancierd, op basis van de afgesproken prijs voor een vreemdelingenzaak.
- 281 *Hoeveel personen die aanspraak willen maken op de gesubsidieerde rechtsbijstand worden getroffen door de bezuinigingen van 2008 op dit punt? Welke inkomensgroepen betreft het?* 148
- In de brief d.d. 1 november 2007 heeft de Staatssecretaris van Justitie u nader geïnformeerd over de wijze waarop de taakstelling voor 2008 en daaropvolgende jaren zal worden ingevuld. Daarbij zal worden ingegaan op de vraag hoe de specifieke maatregelen voor 2008 zullen doorwerken binnen het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand.
- 282 *Op welke wijze krijgen de besloten en de gesloten locaties gestalte, wat betreft gezins- en kindvriendelijkheid? In hoeverre krijgen kinderen de gelegenheid zoveel mogelijk tijd buiten de locatie door te brengen?* 156
- De besloten locatie betreft voornamelijk een voortzetting op structurele basis van de onderdaklocatie, die momenteel is gevestigd in Ter Apel. Deze locatie beschikt over goede faciliteiten voor kinderen. Er is sprake van onderwijs op het terrein, en er zijn voorzieningen voor sport en spel. De bewegingsvrijheid van gezinnen met kinderen wordt beperkt (onder meer door een nadrukkelijke meldplicht), niet ontnomen. Hierdoor kunnen kinderen ook tijd buiten de onderdaklocatie doorbrengen. Daarnaast zijn in de begroting

2008 middelen opgenomen voor verbetering van de voorzieningen in de detentielocaties waar de vrijheid van gezinnen met kinderen wordt ontnomen. Zoals uw Kamer eerder schriftelijk toegezegd, wordt u over mijn beleidsvoorstellen inzake minderjarigen in vreemdelingenbewaring separaat geïnformeerd.

- 283 *Hoe staat het met de uitvoering van de motie-Karimi c.s. (30800 V, nr.29) over de oprichting van een Nationaal Instituut voor de Rechten van de Mens (NIRM)?* 177

In 2005 adviseerde een consortium van het College bescherming persoonsgegevens (Cbp), de Commissie gelijke behandeling (Cgb), de Nationale ombudsman en het Studie- en Informatiecentrum Mensenrechten (SIM) tot oprichting van een Nationaal mensenrechteninstituut (NIRM) in Nederland. In vervolg daarop heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een onderzoek door dit consortium gefaciliteerd naar de concrete uitwerking van een NIRM. De resultaten van dat onderzoek heeft de minister van BZK in 2007 in ontvangst genomen. Nadat ook de Tweede Kamer de regering heeft opgeroepen zo spoedig mogelijk alle beleidsmatige en juridische voorbereidingen te treffen, wordt thans het kabinetsstandpunt over de eventuele oprichting van een NIRM voorbereid. Er wordt naar gestreefd het kabinetsstandpunt nog voor het einde van dit jaar aan uw Kamer voor te leggen.

- 284 *Wat is de reden voor de vertraging van de Handleiding Medisch Complexe uitzettingen? Wanneer wordt de Handleiding verwacht?* 183

De Handleiding komt tot stand door samenwerking tussen de bij terugkeer en uitzetting betrokken partijen en de Medische Opvang Asielzoekers (MOA). Mijn voorganger heeft toegezegd de Handleiding op te stellen naar aanleiding van twee vorig jaar door de Inspectie Gezondheidszorg (IGZ) uitgebrachte rapporten over de medische advisering door het Bureau Medische Advisering (BMA) en de MOA. Naar aanleiding van het rapport over de BMA zijn reeds maatregelen getroffen (TK, 2006-2007, 19 637, nr. 1090, blz. 3). Daaraan gekoppeld werd het maken van procedureafspraken met de ketenpartners, waarvoor de handleiding zou worden opgesteld. Teneinde te waarborgen dat in de uitvoering de omgang met vreemdelingen die dienen terug te keren naar hun land van herkomst én met medische problematiek kampen conform de afgesproken wijze plaatsvindt, is aansluiting gezocht bij de Leidraad Terugkeer & Vertrek, die de gezamenlijke werkprocessen op hoofdlijnen beschrijft. De volgende versie van de Leidraad wordt in januari 2008 verwacht. In die versie worden de met het MOA gemaakte procesafspraken verwerkt. Nadien wordt gezien of een aparte Handleiding nog noodzakelijk is.

- 285 *Wanneer kan de Kamer de evaluatie van de Overleveringswet tegemoet zien?* 187

Na de inwerkingtreding van de Overleveringswet en de corresponderende wetgeving in de andere lidstaten is in het kader van de Europese Unie besloten om per lidstaat de toepassing van het kaderbesluit te evalueren. De evaluatie wordt uitgevoerd door EAB-experts uit andere lidstaten. Daarbij komen alle aspecten van het kaderbesluit en de nationale procedure van overlevering aan de orde. In de eerste helft van dit jaar bleek dat de evaluatie van Nederland in de periode november 2007 – mei 2008 zal plaatsvinden. De uitkomsten daarvan worden neergelegd in een rapport, dat na vaststelling in EU-kader openbaar wordt gemaakt. Tegen deze achtergrond is besloten om niet daarnaast nog een eigen evaluatie uit te voeren.

- 286 *Betekent de € 5,9 miljoen die beschikbaar is voor het College bescherming persoonsgegevens een bezuiniging ten opzichte van eerdere jaren? Hoe verhoudt dit bedrag zich tot de nadere bezinning over de rol en taken van het College bescherming persoonsgegevens zoals aangekondigd op pagina 33? Heeft deze bezinning reeds plaatsgevonden en zo ja, is het staken van publieksvoorlichting een van de uitkomsten van deze bezinning?* 194

Zie het antwoord bij vraag 58.